

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення обласної ради

30.05.2013 № 6/21-510

**Регіональна комплексна програма
«Молодь і сім'я Донеччини.
2013-2017 роки»**

Донецьк - 2013

ПАСПОРТ
Регіональної комплексної програми
«Молодь і сім'я Донеччини. 2013-2017 роки»

1. Ініціатор розроблення Програми	Управління у справах сім'ї та молоді Донецької облдержадміністрації
2. Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Рішення колегії обласної державної адміністрації від 25.10.2012 (протокол № 10)
3. Регіональний замовник Програми	Донецька обласна державна адміністрація
4. Розробник Програми	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації
5. Співрозробники Програми	Департамент освіти і науки, департамент соціального захисту населення, департамент охорони здоров'я, управління культури і туризму, служба у справах дітей облдержадміністрації, Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Комунальний позашкільний навчальний заклад «Донецький обласний дитячо-молодіжний центр», Донецький обласний центр зайнятості, регіональне управління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний Фонд сприяння молодіжному житловому будівництву», виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації, громадські організації та об'єднання, навчальні заклади області
6. Відповідальний виконавець Програми	Управління у справах сім'ї та молоді Донецької облдержадміністрації
7. Термін реалізації	2013-2017 роки

8. Прогнозні обсяги та джерела фінансування Регіональної комплексної Програми «Молодь і сім'я Донеччини. 2013-2017 роки»

тис. грн.

Джерела фінансування	Обсяг фінансування	У тому числі за роками:				
		2013	2014	2015	2016	2017
Державний бюджет	71348,0	11575,0	12725,0	13990,0	15381,0	17677,0
Обласний бюджет	54812,1	9894,4	10309,2	10986,1	11457,3	12165,1
Бюджети міст і районів	63211,5	8570,5	10234,5	12255,5	14640,0	17511,0
Інші не бюджетні джерела	50854,5	7704,3	8741,8	9939,3	11301,8	13167,3
Всього	240226,1	37744,2	42010,5	47170,9	52780,1	60520,4

9. Кількісні та якісні критерії досягнення комплексної Програми «Молодь і сім'я Донеччини. 2013-2017 роки»

Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Кількісні та якісні критерії досягнення							
	Найменування критерія	Одиниця виміру	Усього за 2013 – 2017 роки	Значення критерія по роках				
				2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Напрямок I. Молодіжна політика								
Створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді								
1. Реалізація багатоступеневої програми залучення молоді, яка навчається у випускних класах чи останніх курсах навчальних закладів, до інформаційно-консультаційних заходів, пов'язаних із популяризацією підприємницької діяльності та самовизначенням щодо шляхів працевлаштування	Кількість молодих людей, які відкрили власну справу	осіб	700	50	162	162	162	164
	Кількість виданих інформаційно-консультаційних брошур, пам'яток	примірників	3000	600	600	600	600	600
2. Створення ефективної постійно діючої системи професійної орієнтації молоді	Кількість наданих професійних консультацій на базі Донецького обласного молодіжного центру праці	одиниць	3500	700	700	700	700	700
	Кількість учнів та студентів, які відвідують промислові підприємства області	осіб	5000	1000	1000	1000	1000	1000
	Кількість виготовлених відеороликів про найбільш актуальні професії на сучасному ринку праці	одиниць	60	12	12	12	12	12
	Кількість молоді, яким надані професійні послуги	осіб	4000	800	800	800	800	800
3. Забезпечення вторинною зайнятістю учнівської та студентської молоді	Кількість молоді, охопленої вторинною зайнятістю	осіб	6000	1200	1200	1200	1200	1200

	Кількість заходів, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності молоді на ринку праці охоплених осіб	одиниць/ осіб	80	16	16	16	16	16
4. Вирішення проблем трудової зайнятості молоді сільських районів Донецчини	Кількість створених робочих місць на базі центрів зеленого туризму	одиниць	200	40	40	40	40	40
	Кількість молоді, залученої до розвитку підприємницької ініціативи в сільській місцевості	осіб	200	40	40	40	40	40
Пропаганда та формування здорового способу життя								
1. Профілактика асоціальних явищ у підлітковому та молодіжному середовищі	Кількість фахівців у сфері профілактики асоціальних явищ у молодіжному середовищі від загальної чисельності фахівців, що працюють з підлітками та молоддю	осіб	400	80	80	80	80	80
	Кількість підготовлених інструкторів-волонтерів щодо формування здорового способу життя	осіб	200	40	40	40	40	40
	Кількість молодих громадян, які беруть участь у заходах	осіб	10000	2000	2000	2000	2000	2000
	Кількість реабілітаційних центрів, які співпрацюють з управлінням у справах сім'ї та молоді	одиниць	30	6	6	6	6	6
	Кількість проектів з профілактики асоціальних явищ в молодіжному середовищі	одиниць	80	16	16	16	16	16
2. Збереження репродуктивного здоров'я та підвищення соціальної відповідальності як запоруки формування благополучної сім'ї	Кількість наданих медико-соціальних послуг підліткам та молоді	одиниць	50000	10000	10000	10000	10000	10000
	Кількість молоді, що звернулася в Клініки Дружніх до Молоді	осіб	15000	3000	3000	3000	3000	3000
	Кількість виданих брошур, методичних рекомендацій щодо збереження репродуктивного здоров'я	одиниць	8000	1600	1600	1600	1600	1600
3. Пропагування та утвердження здорового способу життя у молодіжному середовищі	Кількість обстежених торговельних закладів, які продають тютюнові вироби та алкогольні напої підліткам	одиниць	700	140	140	140	140	140
	Кількість виготовленої соціальної реклами	одиниць	10000	2000	2000	2000	2000	2000
	Кількість випадків порушень продажу алкогольних напоїв та тютюнових виробів особам віком від 14 до 18 років	одиниць	-	-	-	-	-	-
Створення умов для інтелектуального самовдосконалення молоді, творчого розвитку особистості								
1. Створення умов для формування і закріплення творчої активності молоді, відродження та пропаганда серед молоді національних традицій українського народу	Кількість створених клубів, об'єднань щодо змістовного дозвілля та інтелектуального розвитку дітей та молоді	одиниць	50	10	10	10	10	10
	Кількість молоді, залученої до участі у культурних заходах, кількість проведених заходів	осіб/ одиниць	20000	4000	4000	4000	4000	4000
	Кількість створених нових творчих колективів серед прихильників руху КВК	одиниць	15	3	3	3	3	3

	Кількість молоді, яка залучена до руху KBK	осіб	12000	2400	2400	2400	2400	2400
2. Забезпечення задоволення різноманітних індивідуальних освітніх потреб молоді	Кількість створених місцевих активних груп, які впроваджують ініціативи, що відповідають інтересам громади	одиниць	450	90	90	90	90	90
	Кількість молодих людей, які беруть активну участь у благодійній діяльності	осіб	5000	1000	1000	1000	1000	1000
Соціальна інтеграція молодих людей з обмеженими фізичними можливостями								
1. Створення умов для людей з інвалідністю, які дозволяють їм максимально реалізувати свої фізичні, психічні, соціальні можливості відносно незалежної життєдіяльності	Кількість молодих людей з інвалідністю, які беруть участь у заходах	осіб	1000	200	200	200	200	200
	Кількість молодих людей з проблемами інвалідності, які знаходяться під соціальним супроводом	осіб	10000	2000	2000	2000	2000	2000
	Кількість створених молодіжних клубів для людей з обмеженими фізичними можливостями	одиниць	50	10	10	10	10	10
Утвердження патріотизму, духовності, моралі та формування загальнолюдських цінностей								
1. Активізація дитячого та молодіжного руху	Кількість молоді, працюючої в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування	осіб	2000	400	400	400	400	400
	Кількість коштів, виділених на підтримку проектів та програм громадських організацій	тис. грн.	1692,5	312,5	330,0	340,0	350,0	360,0
	Кількість громадських організацій, які реалізують соціальні проекти та програми	одиниць	600	120	120	120	120	120
	Кількість молоді, залученої до громадських організацій	осіб	50000	10000	10000	10000	10000	10000
	Кількість створених дитячих громадських організацій	одиниць	100	20	20	20	20	20
	Кількість лідерів дитячих та молодіжних організацій, які пройшли навчання	осіб	5000	1000	1000	1000	1000	1000
2. Забезпечення соціалізації студентів	Кількість студентської молоді, залученої до творчої та громадської діяльності	осіб	60000	12000	12000	12000	12000	12000
	Кількість проектів, реалізованих органами студентського самоврядування	одиниць	150	30	30	30	30	30
	Кількість створених засобів масової інформації вищих навчальних закладів	одиниць	50	10	10	10	10	10
Напрямок II. Сімейна політика								
Зміцнення інституту сім'ї								
1. Створення соціальних та економічних умов для належного функціонування й розвитку сім'ї як основи суспільства; утвердження духовно і фізично здорової, матеріальноспроможної, соціально благополучної сім'ї	Кількість заходів, спрямованих на відродження духовних цінностей української сім'ї	одиниць	200	40	40	40	40	40
	Кількість створених сімейних клубів	одиниць	80	16	16	16	16	16

	Кількість виданих інформаційних збірників, буклетів, брошур з питань сім'ї, підготовки молоді до життя в подружжі, усвідомленого батьківства	штук	8000	1600	1600	1600	1600	1600
	Кількість молоді, яка пройшла курси підготовки до подружнього життя	осіб	2000	400	400	400	400	400
	Кількість проведених соціальних ярмарок щодо продажу продуктів харчування та побутових товарів	одиниць	250	50	50	50	50	50
	Кількість осіб, які займаються сімейним підприємництвом	осіб	3000	600	600	600	600	600
	Кількість батьків, які пройшли навчання з питань виховання дітей	осіб	20000	4000	4000	4000	4000	4000
2. Підвищення якості соціальних послуг для багатодітних сімей	Кількість дітей з багатодітних сімей, які відвідують заняття у фізкультурно-спортивних секціях, гуртках	осіб	30000	600	600	600	600	600
	Кількість багатодітних сімей, що отримують шефську допомогу	осіб	9000	1800	1800	1800	1800	1800
	Кількість заходів з питань підтримки сім'ї та соціального захисту багатодітних сімей	одиниць	800	160	160	160	160	160
	Кількість сімей, в яких виховується 5 і більше дітей, що знаходяться в складних життєвих обставинах, забезпечених транспортним засобом	осіб	50	10	10	10	10	10
	Кількість благодійних коштів, залучених для підтримки сімей, які опинились в складних життєвих обставинах	тис. грн.	1500,0	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0
3. Забезпечення апробації та впровадження державних стандартів надання соціальних послуг сім'ям, дітям, молоді, які перебувають в складних життєвих обставинах	Кількість впроваджених державних стандартів	одиниць	5	1	1	1	1	1
	Кількість сімей, які перебувають під соціальним супроводом	одиниць	15000	3000	3000	3000	3000	3000
	Кількість одержувачів соціальних послуг, які перебувають на обслуговуванні	осіб	10000	2000	2000	2000	2000	2000
	Кількість спеціалістів, які пройшли навчання в обласному центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	осіб	1200	240	240	240	240	240
	Кількість кандидатів у бітьки-вихователі, прийомні батьки, опікуни-піклувальники, які пройшли навчання в обласному центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	осіб	5500	110	110	110	110	110
4. Створення дієвої системи профілактичних заходів щодо протидії насильства в сім'ї	Кількість фахівців, які пройшли навчання у сфері профілактики протидії насильства в сім'ї	осіб	1000	200	200	200	200	200

	Кількість сімей, в яких вчиняється насильство	осіб	-	-	-	-	-	-
	Кількість осіб, які брали участь в корекційних програмах для тих, що вчинили насильство в сім'ї	осіб	1000	200	200	200	200	200
	Кількість створених центрів та закладів, що надають допомогу сім'ям, що опинились в складних життєвих обставинах	одиниць	15	3	3	3	3	3
	Кількість соціологічних досліджень з питань проблем насильства в сім'ї за участю громадських організацій	одиниць	40	8	8	8	8	8
	Кількість просвітницьких заходів щодо роз'яснення неприпустимості насильства в сім'ї, кількість учасників	осіб/ одиниць	250	50	50	50	50	50
5. Покращення житлових умов та створення сприятливих можливостей для повноцінного соціального становлення молоді	Кількість молодих людей, які отримали житло	осіб	1263	250	253	255	254	251
Протидія торгівлі людьми								
1. Запобігання торгівлі людьми, захист прав осіб, які постраждали від торгівлі людьми та надання їм допомоги	Кількість просвітницьких заходів з питань протидії торгівлі людьми, кількість учасників	осіб/ одиниць	400	80	80	80	80	80
	Кількість осіб, які постраждали від торгівлі людьми	осіб	-	-	-	-	-	-
	Кількість осіб, які постраждали від торгівлі людьми, що отримали соціальний супровід	осіб	-	-	-	-	-	-
	Кількість розроблених спеціалізованих програм підтримки осіб, які постраждали від торгівлі людьми	одиниць	25	5	5	5	5	5
Напрямок III. Гендерна політика								
Забезпечення гендерної рівності								
1. Подолання гендерних стереотипів	Кількість заходів в сфері забезпеченої гендерної рівності, кількість учасників	осіб/ одиниць	130	26	26	26	26	26
	Кількість публікацій, брошур, монографій, досліджень з питань гендерної рівності	одиниць	5000	1000	1000	1000	1000	1000
	Кількість створених гендерних ресурсних центрів	одиниць	10	2	2	2	2	2

Якісні показники виконання Програми:

забезпечення зайнятості молоді, розвиток підприємницької активності, оптимізація якості професійного орієнтування й професійної підготовки молоді, підтримка практики надання сезонних і тимчасових робіт для молоді; формування та пропаганда здорового і безпечного способу життя;

стимулювання інноваційної діяльності молодих людей, реалізація науково-технічного й творчого потенціалу молоді. Виявлення й підтримка талановитої молоді. Створення умов для інтелектуального самовдосконалення молоді;

утвердження патріотизму, духовності, моральності та формування загальнолюдських життєвих принципів;

підвищення статусу інституту сім'ї, престижу сімейного способу життя;

забезпечення оптимальних умов для народження та повноцінного виховання дітей у сім'ї;

забезпечення духовної та моральної єдності суспільства;

упровадження гендерної політики у Донецькій області;

відродження духовних цінностей, зміцнення єдності та дружби народів, які мешкають на території області;

посилення економічної активності сім'ї та оптимізація соціального захисту сімей з дітьми;

удосконалення форм допомоги молоді з питань шлюбу, сім'ї та виховання дітей;

поліпшення якості соціальних послуг сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах;

поліпшення координації діяльності та взаємодії місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інших органів, установ та організацій при наданні допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми;

зменшення кількості злочинів, пов'язаних з насильством у сім'ї та торгівлею людьми.

ЗМІСТ

1. Загальні положення Регіональної комплексної програми «Молодь і сім'я Донеччини. 2013-2017 роки»	11
2. Основні проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма, та аналіз причин їх виникнення	14
3. Мета Програми	18
4. Завдання Програми та результативні показники	19
5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблем, на вирішення яких спрямована Програма	20
6. Обсяг та джерела фінансування, строки та етапи виконання Програми	22
7. Проекти і заходи Регіональної комплексної програми «Молодь і сім'я Донеччини. 2013-2017 роки»	22
7.1. Напрямок I. Молодіжна політика	30
7.1.1. Створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді	31
Проект 1. «Розвиток самозайнятості та підприємницької діяльності молоді»	33
Проект 2. «Молодь Донеччини на шляху до майбутньої професії»	36
Проект 3. «Зменшення рівня безробіття серед молоді у Донецькому регіоні»	38
Проект 4. «Сприяння працевлаштуванню молоді у сільській місцевості. Розвиток Молодіжних Центрів Зеленого Туризму «Зелентур»	42
7.1.2. Пропаганда та формування здорового способу життя.....	46
Проект 5. «Молодь і суспільство: від соціальної ініціативи до соціального здоров'я».....	46
Проект 6. «Репродуктивне здоров'я молоді: позитивна дія».....	51
Проект 7. «Відповідальність починається з мене».....	55
7.1.3. Створення умов для інтелектуального самовдосконалення молоді, творчого розвитку особистості.....	58
Проект 8. «Мистецтво молодих».....	59
Проект 9. «Програма розвитку Клубу веселих та кмітливих в Донецькій області».....	63
Проект 10. «Розвиток практик та інституцій неформальної освіти»	67
7.1.4. Соціальна інтеграція молодих людей з обмеженими фізичними можливостями	70
Проект 11. «Життя без обмежень».....	71

7.1.5. Утвердження патріотизму, духовності, моралі та формування загальнолюдських цінностей.....	75
Проект 12. «Активна молодь – успішна громада»	76
Проект 13. «Ми діти твої, Україно!».....	79
Проект 14. «Розвиток дитячо-молодіжного руху в Донецькій області у 2013-2017 роках».....	83
Проект 15. Виховання студентства Донецької області «Молоді, вільні, цілеспрямовані»	90
7.2. Напрямок II. Сімейна політика	94
7.2.1. Зміцнення інституту сім'ї.....	94
Проект 1. «Щаслива сім'я – основа подружнього життя».....	96
Проект 2. «Соціальна підтримка багатодітних сімей».....	99
Проект 3. «Соціальні послуги на благо сімей»	102
Проект 4. «Впровадження корекційних програм для осіб, які вчиняють насильство в сім'ї»	108
Проект 5. «Стоп насильству».....	111
Проект 6. «Розвиток молодіжного житлового кредитування в Донецькій області».....	114
7.2.2. Протидія торгівлі людьми.....	118
Проект 7. «Поширення національного механізму перенаправлення для постраждалих від торгівлі людьми»	118
7.3. Напрямок III. Гендерна політика	122
7.3.1. Забезпечення гендерної рівності	122
Проект 1. «Гендерний розвиток Донеччини».....	124
Проект 2. «Створення мережі гендерних ресурсних центрів»	127
8. Очікувані результати реалізації Програми та показники соціально-економічної ефективності	129
9. Система управління, моніторинг та контроль за ходом виконання Програми	131
10. Оцінка ефективності Програми.....	133
Додаток до Програми "Фінансове забезпечення проектів програми "Молодь і сім'я Донеччини 2013-2017 роки"	135

1. Загальні положення Регіональної комплексної програми «Молодь і сім'я Донеччини. 2013-2017 роки»

Молодь є важливою та активною складовою сучасного українського суспільства, носієм інтелектуального потенціалу, визначальним фактором соціально-економічного прогресу, тому ефективна державна молодіжна політика – один з головних інструментів розвитку регіону, підвищення добробуту її громадян і вдосконалення суспільних відносин.

Державна молодіжна політика в Україні є пріоритетним і специфічним напрямком діяльності держави і здійснюється в інтересах молодої людини, суспільства, держави з урахуванням можливостей України, її економічного, соціального, історичного, культурного розвитку і світового досвіду державної підтримки молоді.

Метою державної молодіжної політики є створення умов для розвитку творчої самореалізації кожної молодої людини – громадянина України, реалізації інноваційного потенціалу молоді у всіх сферах суспільного життя, виховання покоління людей, здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя, зберігати і примножувати цінності нації та громадянського суспільства, розвивати і зміцнювати суверенну, демократичну, правову державу, як невід'ємну складову європейської та світової спільноти.

Молодіжна політика містить активний інноваційний і виробничий аспекти, які відображають творчий і трудовий потенціал молоді, тому ми розглядаємо молодіжну політику як один з важливих напрямків розвитку стратегічних ресурсів суспільства.

Враховуючи те, що молодь виконує особливі соціальні функції: успадковує досягнутий рівень і забезпечує спадкоємність розвитку суспільства і держави, формує образ майбутнього й несе функцію соціального відтворення; володіє потенціалом для розвитку економіки, соціальної сфери, освіти, науки і культури; становить основне джерело поповнення трудових ресурсів для економіки регіону, ми усвідомлюємо, що успішне вирішення завдань соціально-економічного та культурного розвитку Донецької області неможливе без її активної участі.

За даними Головного управління статистики у Донецькій області загальна чисельність осіб у віці від 14 до 35 років включно у Донецькій області станом на 01.01.2013 становила 1333 тис. осіб, або 30,4% населення регіону.

Регіональна молодіжна політика – це системна діяльність місцевих органів виконавчої влади у відносинах з особистістю, молоддю, молодіжним рухом, що здійснюється у Донецькій області та ставить за мету створення соціально-економічних, політичних, організаційних, правових умов та гарантій для життєвого самовизначення, інтелектуального, морального, фізичного розвитку молоді регіону, реалізацію її творчого потенціалу як у власних інтересах, так і в інтересах України.

Головними завданнями регіональної молодіжної політики є:

вивчення становища молоді, створення необхідних умов для зміцнення правових та матеріальних гарантій щодо здійснення прав і свобод молодих громадян, діяльності молодіжних організацій для повноцінного соціального становлення та розвитку молоді;

допомога молодим людям у реалізації їх творчих можливостей та ініціатив, широке залучення юнаків та дівчат до активної участі у національно-культурному відродженні українського народу, збереженні традицій та національно-етнічних особливостей, формування його свідомості;

залучення молоді до активної участі в економічному розвитку регіону відповідно до пріоритетів економічного розвитку Донецької області;

впровадження системи надання державою кожній молодій людині соціальних послуг з навчання, виховання, духовного і фізичного розвитку, професійної підготовки;

координація зусиль всіх регіональних організацій та соціальних інститутів, що працюють з молоддю.

Необхідність впровадження регіональної молодіжної політики визначається труднощами життєвого старту, з якими зіштовхується молода людина, що вступає в життя і набуває прав та обов'язків у суспільстві.

Молодь виступає головним суб'єктом утворення нових сімей і фактором позитивної зміни демографічних процесів. Від способу життя молодої сім'ї залежить збереження генофонду нації, духовне і фізичне здоров'я нових поколінь. Сім'я є інтегральним показником суспільного розвитку, який відображає моральний стан суспільства, і є могутнім фактором формування демографічного потенціалу. Є потреба у фізично й морально здоровій сім'ї, яка здатна реалізувати свій соціальний потенціал та відтворювальну функцію, забезпечити не лише власне виживання, а й розвиток.

Гендерна рівність є однією з ознак правової держави. Основою правового статусу особистості є її фактичний соціальний статус, тобто реальний стан людини в суспільстві, її певна система соціальних можливостей.

Принцип гендерної рівності, що закріплений в Конституції України, наголошує на рівності чоловіків та жінок в усіх сферах життя, подолання дискримінації стосовно жінок в Україні та акцентує на тому, що рівність прав жінок і чоловіків забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній та культурній діяльності, у здобутті освіти та професійній підготовці, у праці та винагороді за неї.

Протягом останнього десятиріччя права жінок стали більш окресленими, зараз же завдання полягає в тому, щоб зробити їх більш досяжними.

Регіональна комплексна програма «Молодь і сім'я Донеччини. 2013-2017 роки» (далі – Програма) розроблена відповідно до:

Конституції України;

законів України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року», «Про місцеве

самоврядування в Україні», «Про молодіжні та дитячі громадські організації», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про протидію торгівлі людьми», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»;

Указів Президента України від 06.01.2010 №6/2010 «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді», від 25.10.2002 № 948/2002 «Про Концепцію допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді»;

постанов Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки», від 21.03.2012 № 350 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2015 року»; від 15.05.2013 № 341 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї до 2016 року»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1002-р «Про схвалення Концепції Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року».

Актуальність розроблення та прийняття цієї Програми зумовлена необхідністю впровадження в регіоні державної молодіжної, сімейної та гендерної політики.

Провідна ідея Програми: створення в регіоні дієвої системи становлення та підтримки молоді; всебічного розвитку сім'ї; попередження насильства в сім'ї та протидії торгівлі людьми; встановлення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в усіх сферах життєдіяльності суспільства, як основного права людини *через:*

відкритий доступ;

оптимальність використання ресурсів;

комфортність учасників процесу реалізації Програми.

Програма є проектною моделлю і відповідає наступним вимогам:

обґрунтованість її актуальності, цільових установок, механізмів реалізації, кінцевих результатів;

комплексність, тобто цілісне віддзеркалення єдиного комплексу заходів, що спрямовані на реалізацію в регіоні державної молодіжної, сімейної та гендерної політики;

взаємозв'язок з іншими програмами розвитку різних сфер регіону;

експліцитність – ясність, чіткість її основних напрямків, цілей і завдань, адекватне віддзеркалення в них реальних процесів і тенденцій розвитку регіональної системи сприяння розвитку молоді, всебічного розвитку сім'ї; попередження насильства в сім'ї та протидії торгівлі людьми; встановлення гендерного паритету;

логічна послідовність структури і основних її компонентів;

ресурсне забезпечення – науково-методичний супровід програми, її організаційно-економічне забезпечення, обґрунтування механізму управління реалізацією програми.

У Програмі закладений сценарій розвитку регіональної системи:

становлення та підтримки молоді, що включала б у себе безпосередньо процеси освіти і виховання життєздатної особистості, пошук і підтримку лідерів, талановитої молоді, а також реабілітацію молодих людей, які потрапили у складну життєву ситуацію, захист молоді соціально-незахищених категорій;

всєбічного розвитку сім'ї;

попередження насильства в сім'ї та протидії торгівлі людьми;

забезпечення соціально-економічних, правових, організаційних умов і гарантій, що сприятимуть встановленню гендерної рівності в суспільстві.

Проектна модель формування Програми є проектуванням трьох пріоритетних напрямів створення цілісної системи всєбічної підтримки щодо формування та розвитку молоді – цільових проектів.

Програма спрямовує зусилля та передбачає співпрацю місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, бізнесу, громадських організацій та їх спілок на ефективну реалізацію державної молодіжної, сімейної і гендерної політики на регіональному рівні у відповідності до законодавства.

2. Основні проблеми, на розв'язання яких спрямована Програма, та аналіз причин їх виникнення

Ефективна державна політика в сфері підтримки родини, молоді, забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків – один з найважливіших інструментів розвитку країни, росту добробуту її громадян і вдосконалення суспільних відносин.

Виникнення проблем у молодіжному середовищі пов'язано з тим, що процес соціалізації сьогоdnішнього покоління молоді довівся на роки, коли система молодіжної політики практично була відсутня, а радянська інфраструктура молодіжної сфери вже не працювала. Це призвело до практичного виключення цілого покоління молодих людей із процесів вироблення рішень, пов'язаних із суспільно-політичним життям і, як наслідок, до деформації духовно-моральної сфери, втрати колишньої єдності духовних і ідеологічних установок, правового нігілізму. Насадження примітивних зразків для наслідування з метою формування споживчої психології призвело до помітного перекручування ціннісних установок у значної частини молоді, виключення значної частини молоді з активної продуктивної й творчої діяльності.

Незважаючи на певні позитивні зміни, які відбуваються в молодіжному середовищі, все ще існують проблеми.

Низький рівень соціальної активності: слабе залучення молоді до суспільно-політичної та соціально-економічної діяльності.

Високий рівень безробіття молоді. В молодіжному середовищі панує найвищий рівень безробіття. Значна частина молодих громадян зайнята в тіньовому секторі економіки.

За даними Головного управління статистики у Донецькій області кількість незайнятих молодих людей у віці до 35 років, які протягом 2012 року перебували на обліку в державній службі зайнятості, становило 58,7 тис. осіб (51,8% від загальної кількості незайнятих громадян області), з них 23,2 тис. осіб працевлаштовано (39,5% від загальної кількості незайнятих молодих людей у віці до 35 років).

Проблеми, з якими стикається молодь під час пошуку роботи – необхідність робочого стажу, володіння практичними навичками.

Безробітних молодих людей, що звернулися до органів служби зайнятості населення Донецької області у 2012 році – 45,9 тис. осіб. Питома вага молодих людей серед безробітних в Донецькій області станом на 01.01.2013 становила 43,2%.

Недостатній рівень реалізації освітнього потенціалу молоді. Освітній потенціал молоді на сьогоднішній день не реалізується належною мірою через невідповідність між системою освіти і потребами ринку праці. Відзначається тенденція до зниження якості освіти через низьку соціальну престижність робітничих професій, критична застарілість матеріально-технічної бази закладів освіти всіх рівнів та недостатні темпи її модернізації. Недостатньо використовуються різні форми отримання неформальної освіти.

Низький рівень патріотизму, духовності та моралі. Знижений інтерес молоді до літератури, мистецтва, культурної спадщини. Проявляється раціоналістично-споживче відношення молоді до життєвих цінностей. Одержання матеріальних благ і статку переважає над морально-духовним розвитком особистості.

У молодіжному середовищі відбуваються соціально-негативні явища: швидке поширення шкідливих звичок, соціально-небезпечних хвороб, насамперед туберкульозу, венеричних, ВІЛ/СНІДу, розладів психіки та поведінки через вживання психоактивних речовин (наркологічні розлади), скоєння злочинів.

За даними Головного управління статистики у 2011 році в Донецькій області серед дітей 0-17 років було зареєстровано 98 осіб з уперше в житті встановленим діагнозом активного туберкульозу або 14,8 на 100 тис. відповідного населення. Це один із найвищих показників серед областей України (середньо-український показник – 11,8 на 100 тис. відповідного населення).

Масштаби епідемії ВІЛ-інфекції/СНІДу в Донецькій області продовжують зростати. Протягом 2012 року в Донецькій області діагноз ВІЛ-інфекції було встановлено вперше в житті 3748 особам (включно з особами, яких у цьому ж році було вперше в житті визнано хворими на СНІД), у тому числі 2358 хворих зареєстровано з діагнозом СНІД. Серед ВІЛ-інфікованих громадян 19,7% складають діти віком 0-17 років, 73,7% – особи молодого,

репродуктивного та працездатного віку 18-49 років та 6,6% особи 50 років та старші.

Усього по Донецькій області на кінець 2012 року на обліку в органах охорони здоров'я перебували 15049 осіб, які допускають немедичне вживання наркотичних, психотропних речовин, що в розрахунку на 100 тис. осіб становить 71,5 особи (за даними ГУМВС України у Донецькій області).

У 2012 році 45% усіх злочинів у Донецькій області вчинили громадяни у віці від 14 до 28 років включно. Кількість злочинців у такому віці складала 11139 осіб, що становило 1,3% від загальної кількості молодих людей у віці від 14 до 28 років включно (за даними ГУМВС України у Донецькій області).

Соціальна ізоляція молодих людей, що перебувають у важкій життєвій ситуації, відсутність можливостей для повноцінної соціалізації та залучення до трудової діяльності.

Сім'я є інтегральним показником суспільного розвитку, який відображає моральний стан суспільства, і могутнім фактором формування демографічного потенціалу. Є потреба у фізично й морально здоровій сім'ї, яка здатна реалізувати свій соціальний потенціал та відтворювальну функцію, забезпечити не лише власне виживання, а й розвиток.

Стале зниження чисельності населення Донецької області відбувається під впливом негативних тенденцій природного та міграційного руху населення області.

Суперечливий характер сімейних трансформацій, кризові прояви у демографічному розвитку населення регіону, загострення проблем функціонування та розвитку сім'ї спричинені сукупністю взаємопов'язаних та взаємообумовлених чинників, серед яких:

Високий рівень розлучень, до якого призводить невідповідність молоді до подружнього життя, низька культура внутрішньосімейних стосунків, поширення сімейного насильства в різних формах. За даними територіального управління Державної судової адміністрації України в Донецькій області у 2011 році в регіоні судами першої інстанції було розглянуто 12569 справ про розірвання шлюбу позовного провадження із задоволенням позову та 19 справ про розірвання шлюбу окремого провадження із задоволенням заяви.

Розвиток альтернативних форм сімейних союзів, зокрема, поширення практики незареєстрованих шлюбів.

Висока частка неповних родин, в яких дітей виховує лише один із батьків, як правило мати. У Донецькій області кожне п'яте домогосподарство з дітьми – це неповна сім'я. За даними Державної служби статистики України у листопаді 2012 року в середньому по Україні одну дитину мали 76,0% домогосподарств, дві дитини – 21,2%, три дитини і більше – 2,8%.

Низький рівень народжуваності, який є наслідками: незадовільного стану здоров'я населення, у тому числі репродуктивного; низької тривалості життя населення, високої смертності чоловіків, низької культури статевої та репродуктивної поведінки молоді. Щорічно в Донецькій області починаючи з 1991 року по 2012 рік темпи зниження чисельності чоловічого населення були на 0,6 в.п. вище темпів зниження жіночого населення.

Значна кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, до чого призводить недостатній рівень педагогічної культури батьків, їх відповідальності за здоров'я та виховання дітей.

За даними Державної служби статистики України станом на 1 січня 2013 року в Донецькій області зареєстровано 9897 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (1,5% від загальної кількості дітей віком від 0 до 17 років, які мешкають в області).

Незадовільний життєвий рівень багатьох сімей, низькі стандарти оплати праці, невирішеність житлової проблеми, поширення бідності та злиденності серед сімей з дітьми, слабка орієнтація на свідоме самозабезпечення.

За інформацією головного управління праці та соціального захисту населення облдержадміністрації станом на 10 лютого 2012 року в Донецькій області 10337 багатодітних сімей внесено до Єдиного державного реєстру пільговиків, 3469 багатодітних родин користується 50% знижкою плати за житло; 9021 багатодітна сім'я користується 50 відсотковою знижкою за комунальні послуги, 854 малозабезпечені багатодітні родини є отримувачами соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.

За даними Головного управління статистики у Донецькій області на початок 2013 року на квартирному обліку в Донецькій області перебувало 9,3 тис. молодих сімей, з яких 2,4 тис. (26,4% загальної кількості) чекають квартиру від 6 до 9 років, 2,1 тис. (22,5%) – 10 і більше років. Протягом 2011 року одержали житло та покращили житлові умови 203 молоді сім'ї, або 2,2% кількості тих, що перебували на квартирному обліку.

Відбувається щорічне збільшення кількості зареєстрованих фактів насильства в сім'ї.

За даними Головного управління внутрішніх справ України у Донецькій області по кримінальним справам за 2012 рік було визнано потерпілими від торгівлі людьми 20 осіб, із яких 19 жінок, 1 дитина, скоєно 77 злочинів, які пов'язані з насильством в сім'ї. Протягом року до виконавців Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» звернулося 8171 особа, яка постраждала від насильства в сім'ї.

Зростання кількості зареєстрованих фактів торгівлі людьми, що є наслідками недостатнього рівня координації діяльності державних органів, громадських та міжнародних організацій у сфері протидії торгівлі людьми; низького рівня поінформованості суспільства щодо шляхів убезпечення від потрапляння до ситуацій торгівлі людьми, а також можливостей отримання відповідної допомоги; упередженого ставлення до осіб, які постраждали від торгівлі людьми.

Сьогодні в гендерній політиці основною проблемою є декларативний характер гендерної рівності та формальність прав жінок. Реальна ситуація багато в чому є прямо протилежною правовим нормам. На шляху до встановлення гендерної рівності у нашому суспільстві стоять наступні чинники:

низький рівень гендерної культури, існування стереотипів масової свідомості, які й досі розглядають жінку як слабку у порівнянні з чоловіком

істоту, яка є другорядною в суспільному, політичному та економічному житті, чоловіча ідеологія є породженням тоталітарної системи, але виховання спроможне змінити гендерну ментальність;

кризова економічна ситуація (і особливо безробіття, яке часто штовхає жінок на заробітчанство, що нерідко призводить до продажу жінок та подальшої сексуальної експлуатації) та переважаючий на ринку праці попит на працівників-чоловіків, а не жінок;

недостатньо розвинуте громадянське суспільство, у тому числі пасивність жіночих організацій та окремих жінок у відстоюванні своїх законних прав та свобод;

недосконалі діючі механізми забезпечення гендерної рівності.

Таким чином, існуюча несприятлива ситуація дає підстави для послідовного запровадження державної гендерної політики на регіональному рівні, а саме: формування гендерної культури в суспільстві, дотримання засад гендерної рівності, запобігання гендерної дискримінації.

3. Мета Програми

Метою Програми є:

створення системи всебічної підтримки громадянської активності молоді, спрямованої на самовизначення і самореалізацію, формування необхідних для цього правових, гуманітарних та економічних передумов, надання соціальних гарантій;

збереження традиційних сімейних цінностей, посилення мотивації до реєстрації шлюбів, свідомого народження і виховання дітей, а також підвищення соціального захисту сімей, які опинились у складних життєвих обставинах;

здійснення комплексних заходів на національному та регіональному рівнях щодо попередження торгівлі людьми, підтримки та захисту осіб, які постраждали від торгівлі людьми, розслідування та покарання причетних до торгівлі людьми, а також визначення конкретних виконавців зазначених заходів та обсягів їх фінансування;

утвердження гендерної рівності, зміцнення існуючих та створення нових механізмів з недопущення дискримінації за ознакою статі, розширення застосування позитивних дій, забезпечення економічної незалежності кожної статі, створення умов для більш широкої участі жінок у прийнятті суспільно важливих рішень, для поєднання професійних та сімейних обов'язків, викорінення гендерного насильства та подолання гендерних стереотипів.

4. Завдання Програми та результативні показники

Досягнення мети Програми передбачається за рахунок вирішення завдань за трьома пріоритетними напрямками.

За напрямком I. Молодіжна політика:

створення системи всебічної підтримки громадянської активності молоді, спрямованої на самовизначення і самореалізацію, формування необхідних для цього правових, гуманітарних та економічних передумов, надання соціальних гарантій;

забезпечення зайнятості молоді, розвиток підприємницької активності, оптимізація якості професійного орієнтування й професійної підготовки молоді, підтримка практики надання сезонних і тимчасових робіт для молоді;

формування та пропаганда здорового і безпечного способу життя;

стимулювання інноваційної діяльності молодих людей, реалізація науково-технічного й творчого потенціалу молоді. Виявлення й підтримка талановитої молоді. Створення умов для інтелектуального самовдосконалення молоді;

утвердження патріотизму, духовності, моральності та формування загальнолюдських життєвих принципів;

інтеграція в суспільство молоді, яка перебуває у складних життєвих обставинах, у тому числі молодих людей з обмеженими фізичними можливостями, осіб з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також молодих людей, які звільнені з міст позбавлення волі;

розвиток системи соціальних служб і клубів для молоді, удосконалення нормативно-правового, науково-методичного, кадрового забезпечення молодіжної політики, інформаційного забезпечення молоді;

підтримка молодіжних і дитячих громадських організацій, які реалізують програми, що спрямовані на вирішення проблем молоді.

За напрямком II. Сімейна політика:

підвищення престижу сім'ї та посилення сімейних орієнтацій населення;

підтримка молодої родини, надання психолого-педагогічної, правової, консультативної допомоги молодим родинам, формування в молоді позитивного відношення до інституту родини;

соціальний захист та підтримка сімей, які опинились у складних життєвих обставинах, запобігання асоціальним проявам у сім'ї;

забезпечення апробації та впровадження державних стандартів надання соціальних послуг сім'ям, дітям, молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах, залежно від причин виникнення таких обставин;

забезпечення всебічної підтримки сімей, особливо з дітьми, спрямованої на формування самодостатньої сім'ї та її здатності до усвідомленого народження і виховання дітей, підвищення рівня відповідальності батьків за утримання, виховання та розвиток дітей, їх життя та здоров'я;

забезпечення ефективної системи раннього виявлення сімей, в яких вчинюється насильство або є реальна загроза його вчинення, та організації соціального супроводу таких сімей;

підвищення рівня правової культури населення та поінформованості про проблему насильства в сім'ї шляхом проведення широкомасштабної інформаційно-просвітницької та роз'яснювальної роботи;

створення дієвої системи надання допомоги потерпілим від насильства в сім'ї;

підвищення рівня правової культури населення та поінформованості щодо протидії торгівлі людьми шляхом проведення широкомасштабних профілактичних заходів (інформаційно-просвітницька, роз'яснювальна робота, розповсюдження соціальної реклами, врегулювання міграційних процесів, здійснення соціально-економічних ініціатив тощо);

здійснення комплексних заходів на регіональному рівні щодо попередження торгівлі людьми, підтримки та захисту осіб, які постраждали від торгівлі людьми.

За напрямком III. Гендерна політика:

розв'язання проблеми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

формування гендерної культури, утвердження гендерної рівності, зміцнення існуючих та створення нових механізмів з недопущення дискримінації за ознакою статі, розширення застосування позитивних дій, забезпечення економічної незалежності кожної статі, створення умов для більш широкої участі жінок у прийнятті суспільно важливих рішень, для поєднання професійних та сімейних обов'язків жінок і чоловіків, викорінення гендерного насильства та подолання гендерних стереотипів;

запровадження системи ефективного реагування на факти гендерної дискримінації;

проведення інформаційно-просвітницької роботи з питань ліквідації всіх форм дискримінації за ознакою статі, подолання стереотипів щодо ролі жінок і чоловіків у сім'ї та суспільстві, утвердження духовних цінностей, формування відповідального материнства і батьківства, забезпечення гендерного паритету в духовній сфері;

підтримка громадських ініціатив, спрямованих на формування гендерної культури, подолання усталених стереотипів щодо ролі та місця жінок у суспільстві;

поліпшення ситуації щодо використання у рекламі, засобах масової інформації та Інтернеті елементів, що закріплюють у свідомості людей ідею нерівності жінок і чоловіків.

5. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблем, на вирішення яких спрямована Програма

Затвердження цієї Програми дозволить запровадити ефективний механізм партнерства та взаємодії між органами виконавчої влади та громадськими організаціями. Виділення коштів дасть можливість продовжити будівництво житла молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам. Засобом розв'язання

проблем молоді є розширення можливостей та активізація участі молодого покоління в усіх сферах життєдіяльності територіальної громади області, сприяння розвитку ділової активності та ініціативи молоді, впровадження здорового способу життя.

Здійснюватиметься перенесення акцентів сімейної політики з переважно пасивних заходів підтримки на засади стимулювання саморозвитку та самозабезпечення сім'ї, адресності надання соціальної допомоги, поєднання зусиль органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з активізацією діяльності місцевих громад, громадських організацій. Цей варіант передбачає проведення системної та комплексної політики у сфері сім'ї та демографічного розвитку, що спрямована на:

відновлення духовності, утвердження загальнолюдських моральних цінностей в суспільно-політичному та приватному житті; залучення молоді до культурного життя;

активне просування, всебічну підтримку та захист традиційних сімейних цінностей;

формування сім'ї «середнього класу», орієнтованої на народження і виховання двох і більше дітей, яка самостійно вирішує свої проблеми, інвестує у власний розвиток, бере активну участь у житті громади;

популяризацію здорового способу життя; створення системи запобігання та протидії алкоголізму, тютюнопалінню та інших психоактивних речовин;

поліпшення умов для виховання та здорового розвитку дітей;

запобігання асоціальним проявам у сім'ї, соціальному сирітству, бездоглядності дітей;

забезпечення підтримки сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах або знаходяться у зоні ризику щодо потрапляння в такі ситуації;

формування відповідального батьківства та материнства;

запровадження концепції гендерного інтегрування у системі управління;

розробку та запровадження ефективних механізмів, які забезпечать жінкам участь у прийнятті суспільно важливих рішень;

формування гендерної культури та усунення гендерних стереотипів у суспільстві;

вдосконалення механізму запобігання та протидії насильству в сім'ї, формування громадського неприйняття будь-яких форм насильства;

координацію діяльності органів влади, громадських організацій у сфері протидії торгівлі людьми;

регулярний моніторинг ефективності заходів, спрямованих на протидію торгівлі людьми, з урахуванням нових викликів, що виникають у цій сфері;

проведення профілактичних заходів;

надання допомоги особам, постраждалим від торгівлі людьми, а саме: реабілітація та соціальна (ре)інтеграція осіб.

Програма «Молодь і сім'я Донеччини. 2013-2017 роки» визначає стратегічні пріоритети розвитку молодіжної, сімейної та гендерної політики Донецької області, започатковує організаційні шляхи її реалізації, обґрунтовує ресурсні потреби.

		(за згодою)							
2.	Проект «Молодь Донеччини на шляху до майбутньої професії»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, Донецький обласний молодіжний центр праці, департамент освіти і науки облдержадміністрації, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	38,0	45,0	48,0	51,5	53,5	236,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	33,0	39,0	41,0	43,0	44,0	200,0
			бюджети міст (районів)	3,0	4,0	5,0	6,5	7,5	26,0
			інші джерела	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	10,0
3.	Проект «Зменшення рівня безробіття серед молоді у Донецькому регіоні»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, Донецький обласний молодіжний центр праці, департамент освіти і науки облдержадміністрації, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	89,3	96,5	104,6	112,7	117,8	520,9
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	54,5	59,7	65,8	71,9	76,0	327,9
			бюджети міст (районів)	10,0	11,0	12,0	13,0	13,0	59,0
			інші джерела	24,8	25,8	26,8	27,8	28,8	134,0
4.	Проект «Сприяння працевлаштуванню молоді у сільській місцевості. Розвиток Молодіжних Центрів Зеленого Туризму «Зелентур»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, Донецький обласний молодіжний центр праці, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	18,0	10,0	10,0	10,0	10,0	58,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	16,0	8,0	8,0	8,0	8,0	48,0
			бюджети міст (районів)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	10,0
<i>Пропаганда та формування здорового способу життя</i>									
5.	Проект «Молодь і суспільство: від соціальної	Управління у справах сім'ї та молоді	Разом	2124,4	2234,0	2363,0	2496,0	2635,0	11852,4

	ініціативи до соціального здоров'я»	облдержадміністрації, департамент освіти і науки облдержадміністрації, Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	2109,4	2219,0	2347,0	2480,0	2619,0	11774,4
			бюджети міст (районів)	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	50,0
			інші джерела	5,0	5,0	6,0	6,0	6,0	28,0
6.	Проект «Репродуктивне здоров'я молоді: позитивна дія»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, департамент освіти і науки облдержадміністрації, департамент охорони здоров'я облдержадміністрації, Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	38,0	52,0	53,0	44,0	45,0	232,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	26,0	40,0	43,0	44,0	45,0	198,0
			бюджети міст (районів)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела	12,0	12,0	10,0	0,0	0,0	34,0
7.	Проект «Відповідальність починається з мене»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, служба у справах дітей облдержадміністрації, Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	36,0	42,0	42,0	42,0	42,0	204,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	18,0	24,0	24,0	24,0	24,0	114,0
			бюджети міст (районів)	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	30,0
			інші джерела	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	60,0

<i>Створення умов для інтелектуального самовдосконалення молоді, творчого розвитку особистості</i>									
8.	Проект «Мистецтво молодих»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, управління культури і туризму облдержадміністрації, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	623,0	549,0	600,0	588,0	625,0	2985,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	452,0	364,0	398,0	381,0	414,0	2009,0
			бюджети міст (районів)	29,0	31,0	34,0	35,0	36,0	165,0
			інші джерела	142,0	154,0	168,0	172,0	175,0	811,0
9.	Проект «Програма розвитку КВК в Донецькій області»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	50,0	52,0	54,0	56,0	58,0	270,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	50,0	52,0	54,0	56,0	58,0	270,0
			бюджети міст (районів)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
10.	Проект «Розвиток практик та інституцій неформальної освіти»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	97,0	113,5	131,0	138,0	149,0	628,5
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	88,0	103,0	120,0	127,0	138,0	576,0
			бюджети міст (районів)	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	14,0
			інші джерела	7,0	7,5	8,0	8,0	8,0	38,5
<i>Соціальна інтеграція молодих людей з обмеженими фізичними можливостями</i>									
11.	Проект «Життя без обмежень»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчі органи	Разом	763,0	801,0	845,0	886,0	971,0	4266,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	740,0	776,0	818,0	858,0	942,0	4134,0

		міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	бюджети міст (районів)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела	23,0	25,0	27,0	28,0	29,0	132,0
<i>Утвердження патріотизму, духовності, моралі, та формування загальнолюдських цінностей</i>									
12.	Проект «Активна молодь - успішна громада»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, Донецький обласний дитячо-молодіжний центр, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	404,0	400,0	516,0	484,0	553,5	2357,5
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	308,0	298,0	399,0	361,0	423,5	1789,5
			бюджети міст (районів)	51,0	52,0	63,0	66,0	71,0	303,0
			інші джерела	45,0	50,0	54,0	57,0	59,0	265,0
13.	Проект «Виховання студентства Донецької області «Молоді, вільні, цілеспрямовані»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, департамент освіти і науки облдержадміністрації, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	254,0	273,0	281,0	285,0	287,0	1380,0
			державний бюджет	75,0	75,0	75,0	75,0	75,0	375,0
			обласний бюджет	149,0	165,0	170,0	171,0	172,0	827,0
			бюджети міст (районів)	8,0	9,0	10,0	11,0	12,0	50,0
			інші джерела	22,0	24,0	26,0	28,0	28,0	128,0
14.	Проект «Ми діти твої, Україно!»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, департамент освіти і науки облдержадміністрації, Донецький обласний дитячо-молодіжний центр, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	66,0	83,0	113,0	102,5	141,0	505,5
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	53,0	67,0	86,0	84,0	114,0	404,0
			бюджети міст (районів)	7,0	9,0	17,0	11,0	16,0	60,0
			інші джерела	6,0	7,0	10,0	7,5	11,0	41,5

15.	Проект «Розвиток дитячо-молодіжного руху в Донецькій області»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, департамент освіти і науки облдержадміністрації, Донецький обласний дитячо-молодіжний центр, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	1742,2	1797,5	1881,2	1975,4	2049,4	9445,7
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	1414,2	1466,5	1548,2	1635,4	1708,4	7772,7
			бюджети міст (районів)	154,0	155,0	156,0	157,0	158,0	780,0
			інші джерела	174,0	176,0	177,0	183,0	183,0	893,0
Напрямок II. Сімейна політика									
Зміцнення інституту сім'ї									
16.	Проект «Соціальна підтримка багатодітних сімей»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, департамент освіти і науки облдержадміністрації, департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	1011,0	1011,0	1008,0	1008,0	1008,0	5046,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	1008,0	1008,0	1005,0	1005,0	1005,0	5031,0
			бюджети міст (районів)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	15,0
17.	Проект «Соціальні послуги на благо сімей»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації	Разом	1812,6	1913,0	2018,7	2122,5	2226,5	10093,3
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	1780,1	1880,5	1986,2	2090,0	2194,0	9930,8
			бюджети міст (районів)	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	22,5

		рації, громадські організації (за згодою)	інші джерела	28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	140,0
18.	Проект «Щаслива сім'я – основа подружнього життя»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, департамент освіти і науки облдержадміністрації, департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	79,5	85,0	85,0	85,0	85,0	419,5
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	55,5	61,0	61,0	61,0	61,0	299,5
			бюджети міст (районів)	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	50,0
			інші джерела	14,0	14,0	14,0	14,0	14,0	70,0
19.	Проект «Впровадження корекційних програм для осіб, які здійснюють насильство в сім'ї»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	27,0	25,0	26,0	27,0	37,0	142,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	23,0	21,0	21,0	22,0	32,0	119,0
			бюджети міст (районів)	3,0	3,0	4,0	4,0	4,0	18,0
			інші джерела	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	5,0
20.	Проект «Стоп насильству»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, департамент освіти і науки облдержадміністрації, Донецький обласний	Разом	1172,2	1275,0	1387,9	1507,5	1638,7	6981,3
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	1167,2	1269,0	1380,9	1500,5	1631,7	6949,3

		центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	бюджети міст (районів)	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	10,0
			інші джерела	3,0	4,0	5,0	5,0	5,0	22,0
21.	Проект "Розвиток молодіжного житлового кредитування"	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, Донецьке регіональне управління Державного Фонду сприяння молодіжному житловому будівництву, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	26884,0	30698,0	35117,0	40247,0	47255,0	180201,0
			державний бюджет	11500,0	12650,0	13915,0	15306,0	17602,0	70973,0
			обласний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			бюджети міст (районів)	8268,0	9922,0	11906,0	14287,0	17144,0	61527,0
			інші джерела	7116,0	8126,0	9296,0	10654,0	12509,0	47701,0
<i>Протидія торгівлі людьми</i>									
22.	Проект «Поширення національного механізму перенаправлення для постраждалих від торгівлі людьми»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	31,0	31,0	32,0	35,0	35,0	164,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	21,0	21,0	22,0	24,0	24,0	112,0
			бюджети міст (районів)	2,0	2,0	2,0	3,0	3,0	12,0
			інші джерела	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	40,0
<i>Напрямок III. Гендерна політика</i>									
<i>Забезпечення гендерної рівності</i>									
23.	Проект «Створення мережі гендерних ресурсних центрів»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, департамент освіти і	Разом	21,0	38,5	49,5	50,5	50,5	210,0
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

		науки облдержадміністрації, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	обласний бюджет	4,0	21,5	22,5	23,5	23,5	95,0
			бюджети міст (районів)	1,0	1,0	11,0	11,0	11,0	35,0
			інші джерела	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	80,0
24.	Проект «Гендерний розвиток Донеччини»	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації, департамент освіти і науки облдержадміністрації, виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації, громадські організації (за згодою)	Разом	146,0	153,0	157,5	161,0	164,0	781,5
			державний бюджет	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			обласний бюджет	140,0	146,0	150,5	154,0	157,0	747,5
			бюджети міст (районів)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
			інші джерела	6,0	7,0	7,0	7,0	7,0	34,0

7.1. Напрямок I. Молодіжна політика

Молодь є найбільш перспективним об'єктом державних інвестицій, тому напрямок суспільно-політичного, соціально-економічного і духовно-культурного розвитку молодих громадян є пріоритетом розвитку регіону.

SWOT - аналіз факторів впливу на проблеми та ресурсів для реалізації Програми за I напрямком «Молодіжна політика»

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
<ul style="list-style-type: none"> · реалізація напрямів державної молодіжної політики, як на обласному, так і на міських і районних рівнях; · наявність діючої структури управління державною молодіжною політикою: структурні підрозділи у справах сім'ї та молоді міських рад, райдержадміністрацій, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, молодіжні центри за місцем проживання тощо; · залучення молодіжних громадських організацій до реалізації державної молодіжної політики. 	<ul style="list-style-type: none"> · низький рівень фінансування заходів щодо реалізації молодіжної політики з бюджетів міст та районів; · відсутність доступних для молоді закладів дозвілля та фізкультурно-оздоровчих закладів, особливо за місцем проживання; · низький рівень матеріальної забезпеченості більшості молодих людей; · відсутність дієвих механізмів реалізації державної політики щодо виховання молодого покоління; · пасивність і інфантилізм молоді.
Можливості (O)	Загрози (T)

<ul style="list-style-type: none"> · наявність державної програми з підтримки молоді; · активізація молоді, розвиток її моральних якостей за рахунок активної участі в житті громад; · можливість використання для реалізації Програми потенціалу навчальних закладів; · наявність мережі спеціалізованих соціальних закладів для молоді. 	<ul style="list-style-type: none"> · поширення соціально негативних форм поведінки і соціально небезпечних хвороб серед молоді; · низький престиж освіти і культури в молодіжному середовищі; · високий рівень безробіття; · високий рівень криміногенності в молодіжному середовищі.
---	---

7.1.1. Створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді

Одну з найважливіших позицій у реалізації державної молодіжної політики займає система освіти. Вона виконує функції загальної і професійної підготовки молодих громадян, а також виховання молоді і сприяння її соціалізації.

Ефективна освітня система створює умови для адаптації молоді в інформаційне суспільство та інтеграції особи в національну і світову культуру.

До завдань органів державної влади та місцевого самоврядування належить створення умов для реалізації права молоді на освіту, включаючи гарантії доступності освіти відповідно до законодавства, а також здійснення засобів з підтримки молоді, яка навчається.

Реалізація права молоді на освіту веде до росту освітнього потенціалу молоді, сприяє її успішному соціально-економічному, культурному і духовному розвитку області.

Пріоритетність самореалізації молоді сприяє її активному залученню у сферу малого і середнього бізнесу, навчання і підтримку молодих підприємців, особливо у сільській місцевості.

Молодь є основним резервом трудових ресурсів суспільства, тому сприяння реалізації права молодих громадян на працю та підприємницьку діяльність є одним з найважливіших напрямків державної молодіжної політики.

Державна політика у сфері зайнятості молоді спрямована на заохочення праці та ініціативи молодих громадян у різних галузях виробництва, науки, культури, мистецтва, сфери обслуговування та інших сферах діяльності. Необхідно вдосконалювати механізм реалізації громадських робіт, надавати матеріальну підтримку безробітним з числа молоді через виплату допомоги з безробіття, організувати тимчасове працевлаштування молоді у вільний від навчання час.

Активне залучення молоді до трудової діяльності і заохочення її підприємницької активності буде сприяти набуттю молодими людьми позитивного життєвого досвіду, росту матеріального благополуччя, запобігати росту негативних явищ у молодіжному середовищі.

Сільська молодь – це особлива категорія населення. Від її становища значною мірою залежить не лише сучасний, але й майбутній розвиток агропромислового комплексу та соціальної сфери села.

Молодь села має проблеми в працевлаштуванні, в отриманні якісної освіти, медичних послуг тощо. Повільно розвивається на селі і громадський рух, що позбавляє сільську молодь можливості активно висловлювати свою громадську позицію, забезпечувати захист власних прав та інтересів.

Існує необхідність здійснення ряду комплексних заходів для вирішення завдань, які б усунули зазначені та інші проблеми сільської молоді. З цією метою необхідно:

1. Вдосконалити систему професійної підготовки, перепідготовки та працевлаштування сільської молоді;

2. Для пошуку оптимальних шляхів вирішення проблем щодо громадянського виховання, формування здорового способу життя, організації дозвілля сільської молоді необхідно урізноманітнити спектр заходів, спрямованих на усунення цих проблем, надавати підтримку особистим ініціативам молодих людей, ініціативам громадських організацій;

3. Розширити кількість заходів, спрямованих на участь молодих жителів сільської місцевості у вдосконаленні сільського господарства;

4. Вдосконалювати систему заходів щодо вирішення проблем соціально-незахищених категорій молоді, здійснювати пошук нестандартних форм вирішення проблем сільської молоді.

Наявність негативних тенденцій у розвитку молодіжного підприємництва пов'язана із значною зарегульованістю підприємницької діяльності, відсутністю прозорих механізмів взаємодії органів державної влади і молодих підприємців.

Метою підтримки молодіжного підприємництва є створення сприятливих умов для його розвитку, зменшення рівня безробіття серед молоді шляхом залучення її до підприємницької діяльності.

Основними завданнями розвитку молодіжного підприємництва є:

1. Адаптація молоді до умов ринкової економіки;
2. Створення умов для активізації молодіжного підприємництва;
3. Запровадження ефективних механізмів співробітництва органів державної влади і громадських об'єднань молодих підприємців для розв'язання соціально-економічних проблем.

Основними напрямками є:

1. Інституційна та інформаційна підтримка молодіжного підприємництва;
2. Освітня та соціально-психологічна підтримка молоді;
3. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка молодіжного підприємництва.

Результатами впровадження молодіжної політики у сфері підприємництва буде:

1. Збільшення чисельності молодих осіб, що провадять підприємницьку діяльність;
2. Підвищення рівня зайнятості молоді;

3. Удосконалення інфраструктури підтримки молодіжного підприємництва, елементи якої надають інформаційно-консультаційну та методичну допомогу у створенні та функціонуванні суб'єктів підприємництва;

4. Розширення можливостей молоді для отримання кредитів та інвестицій на провадження підприємницької діяльності;

5. Зменшення соціально-психологічної напруженості серед молоді.

Проект 1. «Розвиток самозайнятості та підприємницької діяльності молоді»

1. Актуальність проекту

Необхідність проведення інформаційно-освітньої кампанії для випускників навчальних закладів покликана потребою вирішення проблем безробіття, неконкурентоспроможності молоді на ринку праці та браком дієвих заходів з підтримки молодіжних підприємницьких ініціатив. В умовах, що пов'язані з поширенням процесів глобалізації, технологічними змінами, новими організаційними структурами і формами організації праці, поступовим переходом до суспільства, у якому головна роль відводиться знанням і кваліфікації працівника, набуває особливого значення залучення молоді до підприємницької діяльності.

Водночас, існує потреба більш потужно, із залученням широкого кола учнів та студентів випускних курсів (класів), поінформувати та залучити зазначену категорію молоді до освітніх заходів щодо підприємницької діяльності. Актуальність проекту полягає в тому, що поінформованість та освітні заходи в роботі з випускниками дозволить багатьом з них запобігти довготривалого пошуку роботи, низького рівню життя. А саме, можливість самовизначення молоді та набуття нею необхідних навичок, відкриває шляхи працевлаштування та сприяє вирішенню проблеми безробіття в регіоні.

2. Мета та цілі проекту

Реалізація багатоступеневої програми залучення молоді, яка навчається у випускних класах чи останніх курсах навчальних закладів, до інформаційно-консультаційних заходів, пов'язаних із популяризацією підприємницької діяльності та самовизначенням щодо шляхів працевлаштування.

Інформування майбутніх випускників шкіл, професійних училищ та вищих навчальних закладів щодо організації власного бізнесу, можливостей входження та самостворення на сучасному ринку праці.

3. Цільова група:

старшокласники;

студенти вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації;
працююча молодь;
безробітна молодь.

4. Строки реалізації: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність:

Зниження негативного соціального впливу економічної кризи через активізацію молодіжного підприємництва та створення оптимальних умов для ведення бізнесу. Забезпечення самозайнятості молоді та створення нових робочих місць.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції:

Правовою основою розробки проекту є:
закони України:

«Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»,
«Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні»,

«Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні»;

постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 №41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»;

Укази Президента України:

від 15.07.2000 № 906/2000 «Про заходи щодо забезпечення підтримки та дальшого розвитку підприємницької діяльності»,

від 12.05.2005 № 779/2005 «Про лібералізацію підприємницької діяльності та державну підтримку підприємництва»,

від 28.04.2007 № 363/2007 «Про деякі заходи щодо вдосконалення регулювання підприємницької діяльності».

7. Завдання проекту:

розвиток молодіжного підприємництва через надання комплексної підтримки і створення оптимальних умов для ведення бізнесу;

підвищення знань молодих людей в області організації власної справи;

підвищення кваліфікації та перепідготовка молодих підприємців та персоналу бізнес-інкубаторів;

посилення потенціалу фахівців для роботи з молоддю в області підтримки молодіжного підприємництва.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Проведення:	
1.1	курсів, тренінгів щодо започаткування власного малого та середнього бізнесу	щорічно
1.2	зустрічей з практикуючими бізнесменами на тему «Як створити свій власний бізнес»	щорічно
1.3	регіонального конкурсу бізнес-планів серед молоді	щорічно
1.4	семінарів, лекцій, тренінгів, круглих столів щодо можливостей організації самозайнятості молоді та початку підприємницької діяльності	щорічно
1.5	навчальних тренінгів, спрямованих на підвищення управлінських якостей та особистої ефективності молоді	щорічно
1.6	навчального семінару з бізнес-планування	щорічно
1.7	тестування молодих людей на виявлення у них підприємницьких компетенцій	щорічно
1.8	регіонального конкурсу бізнес-проектів «Моя спеціальність – моє покликання»	щорічно
1.9	міні-проект «Регіональний бізнес-конгрес студентів і молодих підприємців Донецької області»	щорічно
2.	Надання інформаційно-консультативних послуг з питань організації та створення власної справи	щорічно
3.	Участь у майстер-класах провідних підприємців, представників контролюючих та дозвільних служб	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації;
Департамент інвестиційно-інноваційного розвитку і зовнішніх відносин облдержадміністрації;
Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
Донецький обласний центр зайнятості;
Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського; вищі навчальні заклади I-IV рівня акредитації;
фахівці з оподаткування підприємницької діяльності, економічних питань, менеджменту та правових аспектів ведення бізнесу.

10. Очікувані результати:

використання інформаційно-консультаційних матеріалів учасниками проекту в самовизначенні на ринку праці,
розширення шляхів працевлаштування,
реалізація підприємницьких ініціатив для 1 тис.осіб,

можливість відкриття власної справи 700 особами,
самозайнятість молоді,
формування позитивного ставлення до підприємництва.

Проект 2. «Молодь Донеччини на шляху до майбутньої професії»

1. Актуальність проекту

Згідно зі статистичними даними чисельність студентів вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації у Донецькій області в поточному навчальному році складає 149,3 тис. осіб. Чисельність випускників вищих навчальних закладів всіх рівнів акредитації в області в 2011 році склала 44,1 тис. осіб, з них направлення на роботу отримали лише 29,3% всіх випускників. Офіційно зареєстровані у Донецькій області як безробітні протягом 2012 року 1428 випускників, що не відображає реальної кількості незайнятих випускників. Гостра проблема працевлаштування молоді, яка тільки закінчила вищі навчальні заклади та є неконкурентоспроможною на ринку праці, пов'язана не лише з відсутністю досвіду роботи за фахом, але й невірним вибором спеціальності.

2. Мета та цілі проекту:

створити ефективну, постійно діючу систему професійної орієнтації молоді;

підвищити професійну обізнаність учнівської молоді;

змоделювати розуміння молоддю вимог до професій та сфер їх застосування;

сприяти подальшому розвитку професійної орієнтації в загальноосвітніх навчальних закладах.

3. Цільова група:

учні загальноосвітніх шкіл 7-11 класів;

студенти вищих навчальних закладів всіх рівнів акредитації;

незайнята молодь Донецької області;

представники підприємств і закладів області.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність полягає у формуванні орієнтацій молоді в професійному самовизначенні. Реалізація проекту розширить сприятливі умови для визначення школярів з вибором майбутньої професії. Такий усвідомлений вибір майбутньої спеціальності буде запорукою успішної та ефективної професійної діяльності у подальшому житті, а відповідно і забезпечить постійною зайнятістю молодь за обраним фахом.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

Закон України від 05.02.1993 № 2998-ХІІ «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»,

від 03.07.2006 № 899 "Про затвердження Типового положення про молодіжний трудовий загін",

від 14.11.2012 № 1069 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України»;

розпорядження голови облдержадміністрації:

від 10.12.2008 № 615 «Про обласний план заходів з реалізації Концепції державної системи професійної орієнтації населення на період до 2011 року» (із змінами);

від 08.06.2012 № 358 «Про заходи з професійної орієнтації населення Донецької області на 2012-2015 роки».

7. Завдання проекту:

надання профорієнтаційної підтримки учням у процесі вибору профілю навчання та сфери майбутньої професійної діяльності;

вироблення у школярів, студентів свідомого ставлення до праці, професійного самовизначення в умовах свободи вибору сфери діяльності у відповідності до своїх можливостей, здібностей та з урахуванням вимог ринку праці;

отримання даних про уподобання, здібності та можливості учнів для подальшого самовизначення у виборі майбутньої професії;

додаткова підтримка деяких груп школярів, для яких легко спрогнозувати складності у працевлаштуванні.

8. План заходів та графік їх реалізації.

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Поширити інформацію щодо безоплатної допомоги з професійної орієнтації Донецьким обласним молодіжним центром праці: шляхом розповсюдження інформаційних матеріалів у навчальних закладах області	щорічно
2.	Створити серії відеороликів про найбільш актуальні професій на сучасному ринку праці та поширити їх	щорічно

	серед загальноосвітніх шкіл області	
3.	Провести:	
3.1	семінари та профорієнтаційні ігри серед учнів, учасників молодіжних трудових загонів	щорічно
3.2	зустрічі для учнів, студентів та незайнятої молоді з представниками, колективами підприємств області	щорічно
3.3	дослідження про уподобання, здібності та можливості учнів для подальшого вибору професії	щорічно
3.4	анкетування щодо привабливості вибору окремих професій серед школярів	щорічно
4.	Організувати:	щорічно
4.1	регіональні ярмарки спеціальностей	щорічно
4.2	екскурсії на промислові підприємства для учнів та студентів навчальних закладів області	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації,
 Донецький обласний центр зайнятості,
 виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації,
 місцеві засоби масової інформації,
 загальноосвітні школи, вищі навчальні заклади I-IV рівня акредитації.

10. Очікувані результати:

надання профорієнтаційних консультацій на базі Донецького обласного молодіжного центру праці;

більш 600 осіб щорічно проходять професійну орієнтацію шляхом семінарів та ігор під час роботи в молодіжних трудових загонах;

більш 5 тис. учнів та студентів щорічно відвідують промислові підприємства області.

Проект 3. «Зменшення рівня безробіття серед молоді у Донецькому регіоні»

1. Актуальність проекту

Молодь завжди є основним трудовим потенціалом держави. Від того, наскільки ефективно вона може себе реалізувати, в значній мірі залежить розвиток як держави в цілому, так і окремого регіону. Серед усіх категорій населення на ринку праці молоді люди найбільш схильні до ризику стати безробітними. Це пояснюється тим, що з одного боку молоді фахівці мають більш високу професійну і територіальну мобільність у пошуках роботи, а з

іншого – у них відсутній трудовий досвід, що робить їх менш конкурентоздатними.

Згідно зі статистичним даним, в області чисельність безробітної молоді у віці до 35 років, які перебували на обліку в службі зайнятості станом на 01.01.2011 складає 15,7 тис. осіб, а станом на 01.01.2012 – 12,7 тис. осіб, тобто у порівнянні з 2011 роком у 2012 році спостерігається зниження показників зареєстрованих осіб віком до 35 років. А на кінець 2012 року кількість зареєстрованих осіб вказаної категорії склала 12,4 тис. осіб. Але, незважаючи на факт зменшення статистичних показників зареєстрованих в якості безробітних осіб віком до 35 років, надання комплексу соціальних послуг цій категорії є однією з пріоритетних задач в реалізації державної молодіжної політики на регіональному рівні.

2. Мета та цілі проекту:

підтримати та розвинути ефективну постійно діючу систему заходів, спрямованих на зменшення рівня безробіття серед молоді,
забезпечити вторинною зайнятістю учнівську та студентську молодь,
підвищити конкурентну спроможність молодих фахівців на сучасному ринку праці,
спрямувати діяльність фахівців на підвищення кваліфікаційних навичок молоді, оволодіння додатковими/сумісними професіями;
сприяти розвитку підприємницької активності молоді.

3. Цільова група:

безробітна молодь;
студенти та випускники вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації;
старшокласники.

Регіональна спрямованість проекту

Схід України – Донецька область:

Донецьк-Маріуполь (Донецько-Маріупольсько-Макіївська міська агломерація, яка включає в себе прилеглі міста (Харцизьк, Ясинувата, Авдіївка, Мар'їнка, Красногорівка, Іловайськ, Зугрес, Моспіно) а також селища.

Краматорськ, Слов'янськ (Краматорсько-Слов'янська агломерація, яка включає в себе прилеглі міста (Костянтинівка, Дружківка, Артемівськ, Горлівка, Соледар, Часів Яр, Святогірськ) і селища.

Ці міста були обрані за найбільшими показниками рівня безробітних серед населення Донецької області.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність

Ефективність цього проекту, який спрямований на сприяння працевлаштуванню молоді, визначається адресною направленістю зусиль на конкретну вікову категорію населення – молодь. Реалізація проекту передбачає підвищення рівня зайнятості молоді, а саме: студентів і старшокласників.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»,

від 03.07.2006 № 899 «Про затвердження Типового положення про молодіжний трудовий загін»,

від 14.11.2012 № 1069 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України»;

розпорядження голови облдержадміністрації:

від 17.04.2012 № 209 «Про Програму зайнятості населення Донецької області на 2012-2013 роки»,

від 10.12.2008 № 615 «Про обласний план заходів з реалізації Концепції державної системи професійної орієнтації населення на період до 2011 року» (із змінами),

від 08.06.2012 № 358 «Про заходи з професійної орієнтації населення Донецької області на 2012-2015 роки».

7. Завдання проекту:

сприяння:

діяльності волонтерських, трудових молодіжних загонів, об'єднань старшокласників,

вторинній зайнятості та започаткуванню власної справи молоді,

розвитку підприємницької ініціативи молоді;

діяльності Донецького обласного молодіжного центру праці;

створення таборів праці та відпочинку в Донецькій області.

8. Заходи та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1	Провести:	

1.1	виїзні Дні відкритих дверей Донецького обласного молодіжного центру праці з метою інформування молоді області щодо послуг центру та працевлаштування	щорічно
1.2	обласний круглий стіл на тему: «Моє перше робоче місце та проблеми працевлаштування випускників вищих навчальних закладів»	2013, 2015, 2017 роки
1.3	аналітично-методичні дослідження з питань працевлаштування молоді	2014, 2016 роки
1.4	роботу щодо участі молодіжних трудових загонів у реставрації та відновленні пам'яток історії та архітектури, меморіальних комплексів учасниками молодіжних трудових загонів	щорічно
1.5	семінари, тренінги з питань працевлаштування, психологічної адаптації безробітної молоді на базі Донецького обласного молодіжного центру праці	щорічно
2.	Організувати:	
2.1	Регіональний тур Всеукраїнської акції «Молодіжні трудові загони», табори праці та відпочинку в Донецькій області та АР Крим	щорічно
2.2	участь молодіжних трудових загонів області у Всеукраїнському фестивалі «Молодіжні трудові загони»	щорічно
2.3	цикл тренінгів з працевлаштування молоді в вищих навчальних закладах Донецької області «Крок до успіху»	щорічно
2.4	семінар з вторинної зайнятості учнівської та студентської молоді у Донецькій області	2014, 2016 роки
3.	Створити мережу молодіжних центрів праці в містах та районах області	щорічно
4.	Сприяти:	
4.1	створенню фондів громадських оплачуваних робіт для учнівської молоді	щорічно
4.2	стажуванню молоді у компаніях Донецького регіону, яка пройшла курси і тренінги у рамках проекту	щорічно
4.3	проведенню Міжнародної науково-методичної конференції «Проблеми та перспективи працевлаштування випускників вищих навчальних закладів»	щорічно
5.	Створити базу даних організацій і підприємств, що готові працевлаштувати молодих людей, які пройшли курси навчання і стажування у рамках проекту	2013 рік

6.	Розглянути питання щодо створення обласного комунального закладу «Обласний молодіжний центр праці»	2014 рік
7.	Внести пропозиції до Кабінету Міністрів України щодо вдосконалення нормативно-правової бази з питань забезпечення діяльності молодіжних центрів праці	2013 рік

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації,
 Донецький обласний центр зайнятості,
 виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації,
 місцеві засоби масової інформації,
 загальноосвітні школи, Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, вищі навчальні заклади I-IV рівня акредитації.

10. Очікувані результати:

Забезпечення:

виконання законодавчих положень щодо працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, які навчалися за державним замовленням, конкурентоспроможності молоді на регіональному ринку праці;
 захисту молоді як соціально-незахищеної категорії на регіональному ринку праці;
 молодих осіб першим робочим місцем;
 організація вторинної зайнятості для учнівської та студентської молоді;
 упровадження форм і технологій професійної освіти й орієнтації молоді на ринку праці області, допомоги в пошуку роботи і розвитку кар'єри;
 розвитку молодіжного трудового руху.

Проект 4. «Сприяння працевлаштуванню молоді у сільській місцевості. Розвиток Молодіжних Центрів Зеленого Туризму «Зелентур»

1. Актуальність проекту

У сучасних умовах можливості для працевлаштування молодих людей, які не мешкають у великих містах, є надзвичайно обмеженими. Робота на сільгосп підприємствах малооплачувана й не користується популярністю серед молоді. В інших сферах діяльності спостерігається брак вільних робочих місць. Перспективним варіантом розв'язання даної проблеми може бути започаткування власної справи, проте більшість видів комерційної діяльності потребують значних первинних внесків. Цей факт стримує розвиток

підприємництва у молодіжному середовищі, оскільки власних коштів молоді люди ще не мають, а кредитування в сучасних умовах – відсутнє.

Одним з небагатьох видів діяльності, який цікавить молодь і може бути відносно малобюджетним, є зелений туризм. Останні декілька років цей вид туристичної діяльності набуває все більшої популярності та починає розвиватися в Україні і саме у цього напрямку підприємницької діяльності є перспективи на території Донецької області.

Сприятливі передумови для розвитку сільського зеленого туризму обумовлені наявністю достатньої кількості на Донеччині національних і ландшафтних парків, заповідників, де є можливість під час відпочинку пізнати природний, історико-етнографічний і культурний потенціал регіону.

2. Мета та цілі проекту

вирішення проблем трудової зайнятості молоді сільських районів Донеччини в умовах економічної кризи,

сприяння сталому економічному зростанню територій Донецької області через розвиток малого підприємництва та створення центрів зеленого туризму в сільській місцевості,

розвинути підприємницький потенціал сільської молоді,

впровадити кращі практики бізнес-освіти для молоді з сільських районів Донецької області.

3. Цільова група:

молодь регіону віком до 35 років, яка проживає у сільській місцевості або особи, які свою подальшу професійну діяльність планують пов'язати з працею на селі.

4. Строки реалізації: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність:

сприяння розв'язанню проблеми працевлаштування молоді в сільській місцевості;

залучення широкого творчого потенціалу молодих жителів сільських районів.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

закони України:

«Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 року (зі змінами):

«Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 року;

Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»,

Укази Президента України:

від 15.07.2000 № 906/2000 «Про заходи щодо забезпечення підтримки та дальшого розвитку підприємницької діяльності»,

від 12.05.2005 № 779/2005 «Про лібералізацію підприємницької діяльності та державну підтримку підприємництва»,

від 28.04.2007 № 363/2007 «Про деякі заходи щодо вдосконалення регулювання підприємницької діяльності».

7. Завдання проекту:

залучення студентської молоді до вторинної зайнятості на ринку праці в сфері зеленого туризму,

створення робочих місць на базі громадських організацій, розвиток підприємницьких ініціатив сільської молоді,

збільшення робочих місць на селі в сфері зеленого туризму шляхом популяризації активного відпочинку серед населення регіону,

залучення до організації власної справи в цьому напрямку молодих людей.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Створити:	
1.1	молодіжне об'єднання «Зелентур» з метою створення додаткових робочих місць вторинної зайнятості на селі серед молоді в сфері зеленого туризму	2013 рік
1.2	сайт проекту «Зелентур» як методичної, інформаційної та консалтингової бази з питань наявності та створення робочих місць на селі	2013-2014 роки
2.	Провести:	
2.1	спільні заходи проекту з місцевою владою та існуючими молодіжними центрами праці, молодіжними громадськими організаціями з метою обговорення проблем зайнятості молоді на селі	2013 рік
2.2	профорієнтаційні заходи серед молоді сільських районів та випускників вищих навчальних закладів, які планують працювати на селі у майбутньому	2013-2014 роки

2.3	добір учасників тренінгових програм серед соціально активної молоді визначених районів з метою надання їм початкових знань щодо організації власної справи у сфері зеленого туризму та створення громадського молодіжного центру	2013 рік
2.4	презентацію проекту	2013 рік
2.5	розробку тренінгів, підготовку та виготовлення методичних матеріалів	2013, 2015 роки
3.	Організувати:	
3.1	зайнятість представників молоді з сільських районів та випускників вищих навчальних закладів, які планують подальшу працю на селі у вільний від навчання час у програмах проекту «Зелентур»	щорічно
3.2	тренінгові заняття для студентів вищих навчальних закладів (одна група мешканців визначених районів, друга – студенти – майбутні екскурсоводи та фахівці туристичної сфери, які виявили бажання взяти участі у проекті з метою вторинної зайнятості у вільний від навчання час)	щорічно
4.	Надавати консультативні послуги учасникам проекту та їх методичну підтримку на сторінках веб-сайту	щорічно
5.	Сприяти формуванню продуктивних зв'язків громади з молодими підприємцями та фахівцями сільськогосподарських професій	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Управління культури і туризму облдержадміністрації;
 Департамент розвитку базових галузей промисловості облдержадміністрації;
 Департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації;
 Донецьке обласне управління лісового та мисливського господарства;
 Донецький обласний центр зайнятості;
 Донецький ботанічний сад Національної академії наук України;
 вищі навчальні заклади I-IV рівня акредитації;
 місцеві засоби масової інформації.

10. Очікувані результати:

формування у молоді позитивної психологічної установки на активну життєву позицію, самовизначення у соціальному житті суспільства;
 надбання 1 тис. молодими особами теоретичних знань та практичних навичок щодо створення робочих місць та організації вторинної зайнятості молоді в галузі зеленого туризму рідного краю;

залучення понад 1,5 тис. соціально активних представників молоді для подальшої організації зайнятості молоді в галузі зеленого туризму.

створення 200 робочих місць на базі центрів зеленого туризму та організація вторинної зайнятості молоді в галузі зеленого туризму рідного краю;

популяризація здорового способу життя та активних форм відпочинку серед широких верств населення Донецької області.

залучення 200 молодих осіб до розвитку підприємницької ініціативи у сільській місцевості шляхом розвитку мережі громадських молодіжних центрів праці «Зелентур».

7.1.2. Пропаганда та формування здорового способу життя

Здоров'я населення – показник добробуту держави, тому його збереження є завданням державного рівня. Особливої уваги потребує молодь, усвідомлення нею цінностей здоров'я, розуміння визначальної ролі здорового способу життя та формування індивідуальної поведінки кожної молодої людини на цих засадах.

Необхідно вести не тільки роз'яснювальну роботу щодо формування та підтримки здорового способу життя серед молоді, а і цілеспрямовано формувати і розвивати фізичну культуру та позитивне ставлення підлітків та молоді до свого власного здоров'я.

Сприяння здоров'ю та здоровому способу життя визначене законодавством України як один з основних напрямів державної політики охорони здоров'я, який передбачає необхідність здійснення багатосекторальної діяльності, залучення до неї держави, громади, некомерційних та комерційних неурядових організацій та індивідуумів.

Сьогодні пропаганда та формування здорового способу життя стає актуальною для Донбасу, як регіону, який насичено промисловими підприємствами і як результат підвищений рівень ризику для здоров'я підростаючого покоління.

Проект 5. «Молодь і суспільство: від соціальної ініціативи до соціального здоров'я»

1. Актуальність проекту

На даний час ріст негативних явищ та зростання кількості правопорушень серед підлітків і молодих осіб є однією з найбільш серйозних проблем нашого суспільства. Це викликає гостру необхідність активних і рішучих дій.

Тому протидія залученню населення, особливо підлітків та молоді, до середовища залежних від психоактивних речовин в Донецькій області є актуальною.

Особливого значення набуває вибудовування системи координації та взаємодії у роботі з молоддю всіх гілок влади, установ і організацій, громадських та релігійних інституцій у сфері духовно-морального розвитку та громадянської освіти молодого покоління, стимулювання творчої, інноваційної активності молоді, збереження фізичного і духовного здоров'я, профілактики асоціальних проявів у молодіжному середовищі.

За останні роки змінилася структура дозвілля молодих мешканців області: широкий розвиток отримують нові форми дозвілля молоді – екстремальні види спорту, розвиток неформальних рухів; підвищилася відвідуваність кінотеатрів; активно включаються в структуру молодіжного дозвілля комп'ютерні технології (для навчання, ігор, спілкування, перегляду фільмів і прослуховування музики); відроджуються сімейні цінності.

Реалізована в попередні роки профілактична робота з підлітками та молоддю була багато в чому спрямована на підтримку позитивних форм дозвілля та зайнятості, розвиток організаційної свободи громадських об'єднань, корекцію девіантної поведінки.

Але, сучасна ситуація в області характеризується збереженням негативних явищ та правопорушень серед підлітків і молоді, що становить серйозну загрозу здоров'ю населення, правопорядку і громадській безпеці.

Проблеми тютюнопаління, алкоголізму та інших соціально негативних явищ серед дітей та молоді є не менш значущими, ніж проблема поширення наркоманії. Однією з гострих проблем сучасного суспільства є прихильність великої кількості людей до зловживання спиртними напоями. Особливо турбує той факт, що середній вік прихильників алкоголю постійно знижується.

2. Мета та цілі проекту

профілактика асоціальних явищ у підлітковому та молодіжному середовищі;
формування здорового способу життя.

3. Цільова група:

молодь віком від 14 до 35 років, у тому числі молоді особи, що опинилися у складних життєвих обставинах;
соціальні фахівці, які працюють з молоддю.

4. Строки реалізації проекту: 2013 – 2017 роки.

5. Соціальна ефективність

стабілізація ситуації з поширенням правопорушень, поліпшення стану здоров'я підлітків і молодих людей;

збільшення числа соціально-активних молодих людей, ведучих здоровий спосіб життя, що позитивно позначиться на зниженні захворюваності;

зменшення кількості осіб, які споживають алкоголь, наркотики. І як наслідок – зниження рівня правопорушень, що у свою чергу зробить Донецьку область привабливою для довгострокових інвестицій і забезпечить сталий соціально-економічний розвиток регіону.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

закони України:

«Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 року (зі змінами);

«Про затвердження Загальнодержавної програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2009-2013 роки» від 19.02.2009 року (зі змінами);

Указ Президента України від 06.01.2010 № 6/2010 «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді»;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 27.12.2006 № 1849 «Про затвердження Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року»,

від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.05.2008 № 731-р «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми «Здорова Нація» на 2009-2013 роки»;

Рішення Донецької обласної ради від 23.03.2007 № 5/8-158 «Про затвердження Стратегії економічного і соціального розвитку Донецької області на період до 2015 року».

7. Завдання проекту:

здійснення ефективного, науково обґрунтованого правового та методичного забезпечення фахівців, що працюють у сфері профілактики асоціальних явищ у підлітковому та молодіжному середовищах;

сприяння розвитку загальнолюдських цінностей в області здорового способу життя;

підтримка громадських, соціальних ініціатив, інноваційної діяльності підлітків і молоді у пропаганді здорового способу життя, сприяння дитячим та молодіжним організаціям, об'єднанням, рухам, діяльність яких пов'язана із здійсненням заходів з профілактики асоціальних явищ;

підвищення ролі засобів масової інформації у пропаганді здорового способу життя.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Провести:	
1.1	семінари з підготовки кадрів для роботи з підлітками та молоддю: «Здоровий спосіб життя як показник стану здоров'я підлітків та молоді» «Волонтерська діяльність як фактор профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі» «Волонтерський рух Донеччини» з підготовки інструкторів по принципу «рівний-рівному»	щорічно
1.2	науково-практичну конференцію «Молоде покоління 21 століття: актуальні проблеми соціально-психологічного здоров'я»	щорічно
1.3	круглі столи з питань міжвідомчої взаємодії державних структур та громадських організацій з профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі на тему «Планування роботи і методика проведення інформаційно-просвітницьких заходів профілактичного спрямування»	щорічно
1.4	круглі столи, конференції, форуми на тему «Вибір молоді – здоров'я»	щорічно
1.5	творчий конкурс щодо створення соціальної реклами здорового способу життя «Все в твоїх руках!»	щорічно
1.6	регіональний тур Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Молодь обирає здоров'я»	щорічно
1.7	фестиваль-виставку реабілітаційних центрів «Не будь байдужим!»	щорічно
1.8	семінари-практикуми для директорів та працівників реабілітаційних центрів	щорічно
1.9	інформаційно-просвітницькі кампанії до Всесвітніх та Міжнародних днів: боротьби з туберкульозом, тютюнопалінням, наркоманією, зі СНІДом; здоров'я	щорічно
1.10	обласну відео-конференцію «Подолання розповсюдження епідемії ВІЛ/СНІДу справа кожного!», присвячену Дню порозуміння з ВІЛ-позитивними людьми	щорічно

1.11	обласний семінар для структурних підрозділів у справах сім'ї та молоді міських рад та райдержадміністрацій з питань формування здорового способу життя	2014, 2017 роки
2.	Сприяти:	
2.1	створенню та трансляції на телеканалах телепередачі з профілактики негативних явищ у молодіжному середовищі	2014 рік
2.2	проведенню відкритого байк-рок-фестивалю у м. Димитров	щорічно
2.3	проведенню обласних змагань з мотоспорту у м. Димитров	щорічно
3.	Налагодити співпраця управління з центрами реабілітації наркозалежної молоді різних форм власності	щорічно
4.	Забезпечити діяльність комунальної установи «Донецький обласний центр реабілітації наркозалежної молоді»	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації;
 Головне управління Міністерства внутрішніх справ України в Донецькій області;
 Центри профілактики і боротьби зі СНІДом;
 протитуберкульозні та наркологічні диспансери;
 центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
 реабілітаційні центри наркозалежної молоді і центри соціальної підтримки;
 громадські організації.

10. Очікувані результати:

збільшення кількості фахівців у сфері профілактики асоціальних явищ у молодіжному середовищі та пропаганди здорового способу життя до 15% від загальної чисельності фахівців, що працюють з підлітками та молоддю;
 підготовка 250 інструкторів-волонтерів протягом 5 років;
 виявлення оптимальних та найбільш результативних проектів з профілактики наркоманії та асоціальних явищ у молодіжному середовищі, з пропаганди здорового способу життя;
 збільшення кількості молодих громадян, які беруть участь у заходах, до 10% від загальної чисельності молоді;

збільшення кількості заходів, проведених за участю представників громадських молодіжних організацій, об'єднань, рухів, до 20% від загальної кількості заходів;

збільшення кількості реабілітаційних центрів, які співпрацюють з управлінням;

консолідація зусиль державних та недержавних організацій та установ щодо запобігання розповсюдженню ВІЛ-інфекції.

Проект 6. «Репродуктивне здоров'я молоді: позитивна дія»

1. Актуальність проекту

На сучасному етапі розвитку суспільства проблема здоров'я підлітків та молоді являється пріоритетним завданням державної політики. Сформовані демографічні умови в Україні вимагають вжиття дієвих заходів щодо збереження репродуктивного потенціалу населення, особливо підлітків та молоді. У Донецькому регіоні молоді люди вікової групи від 10 до 24 років у 2012 році склали 32,8% від загальної чисельності населення. Матеріали робіт, присвячених вивченню репродуктивної поведінки та здоров'я підлітків і молоді свідчать, що їх формування залежить від впливу численних факторів: соціально-економічних, біологічних, екологічних та інших, що диктує необхідність комплексного підходу до вирішення проблеми охорони репродуктивного здоров'я підлітків і молоді.

Проект спрямовано на пропаганду здорового способу життя та сприяє виробленню й розвитку навичок збереження здоров'я у підростаючого покоління як національно свідомих, духовно й фізично розвинених громадян через зміцнення взаємодії зацікавлених відомств та громадських структур на основі надання медико-соціальної допомоги підліткам та молоді; удосконалення послуг у «Клініках Дружніх до Молоді» (далі – КДМ), розширення досвіду залучення молоді до діяльності «Клінік Дружніх до Молоді».

2. Мета та цілі проекту

збереження репродуктивного здоров'я та підвищення соціальної відповідальності як запоруки формування благополучної сім'ї.

3. Цільова група:

фахівці «Клінік Дружніх до Молоді»: соціальні робітники, медики, психологи;

підлітки та молодь Донецької області, у тому числі з групи ризику; викладачі, вихователі.

4. Строки реалізації проекту: 2013–2015 роки.

5. Соціальна ефективність

З'ясування вихідного рівня наявності навичок безпечної поведінки; інформованості про можливості запобігання інфікування, вагітності; сприяння зміні відношення до проблеми; вироблення та розвиток навичок збереження здоров'я у підлітків; формування мотивації до збереження здоров'я підлітків і молоді; формування навичок збереження репродуктивного здоров'я в цільовій групі – підлітки і молодь.

Інноваційність проекту полягає у використанні результатів медико-соціальної комплексної взаємодії у вирішенні проблеми збереження репродуктивного здоров'я підлітків та молоді, потреб молодого населення в медичній та соціальній допомозі, особливостей організації спеціалізованої (гінекологічної) допомоги, що дозволить на основі сучасних законодавчих і регламентуючих документів охорони здоров'я виробити на регіональному рівні напрямки політики щодо збереження та зміцнення репродуктивного здоров'я, виконати обґрунтовані напрямки вдосконалення системи організації соціальної допомоги підліткам та молоді.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 року (зі змінами);

Указ Президента України від 6 січня 2010 року № 6/2010 «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді»;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»;

від 27.12.2006 № 1849 «Про затвердження Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 травня 2008 року № 731-р «Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми «Здорова нація» на 2009-2013 роки»;

накази Міністерства охорони здоров'я України:

від 02.06.2009 № 382 «Про затвердження Тимчасових стандартів надання медичної допомоги підліткам та молоді»;

від 02.06.2009 № 383 «Про удосконалення організації надання медичної допомоги підліткам та молоді».

7. Завдання проекту:

розширення мережі «Клінік Дружніх до Молоді» в донецькому регіоні;

створення системи безперервного навчання фахівців, плануючих працювати в «Клініках Дружніх до Молоді», «дружнього підходу»;

підготовка майбутніх діючих педагогів, соціальних працівників у рамках тематики по збереженню репродуктивного здоров'я молоді;

поширення заходів щодо пропаганди здорового способу життя та сприяння формуванню у підростаючого покоління навичок збереження здоров'я;

удосконалення надання послуг в «Клініках Дружніх до Молоді»;

реалізація пілотного міні-проекту «Клуб «Я за відповідальне батьківство»».

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Найменування заходів	Термін виконання	Очікуваний результат
1.	Розробити спільний наказ департаментів охорони здоров'я, освіти і науки, управлінь у справах сім'ї та молоді, фізичної культури та спорту облдержадміністрації щодо забезпечення порядку взаємодії закладів, залучених до надання «дружніх до молоді» послуг	травень 2013 року	Покращення міжсекторальної взаємодії між органами виконавчої влади
2.	Провести обласні науково-практичні конференції щодо стану репродуктивного здоров'я молоді за участі фахівців (медичних працівників, соціальної служби, психологів)	щорічно	Підвищення кваліфікації фахівців, які працюють з молоддю
3.	Створити систему безперервного навчання фахівців, які планують працювати в «КДМ» «дружньому підходу» (проведення виїзних тренінгів)	щорічно	Удосконалення професійного рівня працівників центрів (відділень, кабінетів) медико-соціальної допомоги підліткам та молоді
4.	Реалізувати пілотний підпроект «Клуб «Я за відповідальне батьківство»»	2013-2014 роки	Збереження репродуктивного здоров'я, підвищення соціальної

			відповідальності, як запоруки формування благополучної сім'ї
5.	Розробити та запровадити під проекти «Сім'я – середа формування поведінкових порушень підлітків», «Психологічні (медико-соціальні) особливості роботи з молоддю групи ризику» щодо вдосконалення охорони репродуктивного здоров'я підлітків і молоді донецького регіону	щорічно	Удосконалення послуг в «КДМ» для збереження репродуктивного здоров'я; поширення пропаганди здорового способу життя, формування навичок збереження здоров'я у підростаючого покоління
6.	Розробити брошури, методичні рекомендації щодо збереження репродуктивного здоров'я	щорічно	Поширення надання медико-соціальних послуг у всіх регіонах Донбасу для підлітків, молоді, груп ризику. Покращення репродуктивного здоров'я підлітків та молоді
7.	Розробити алгоритм міжсекторальної взаємодії щодо роботи з підлітками групи ризику	2013 рік	Покращення міжсекторальної взаємодії між органами виконавчої влади та закладами охорони здоров'я
8.	Забезпечення проведення інформаційних компаній щодо популяризації роботи Клінік Дружніх до Молоді, в тому числі, активно використовувати можливості ЗМІ та соціальної реклами на обласному та місцевому рівні	щорічно	Поширення пропаганди здорового способу життя, формування навичок збереження здоров'я у підростаючого покоління

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації;
Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
Донецький регіональний центр охорони материнства і дитинства;

кафедра акушерства, гінекології та перинатології ФПО Донецького Національного медичного університету ім. М. Горького;
Донецький Національний університет;
«Клініка Дружня до молоді».

10. Очікувані результати:

удосконалення професійного рівня працівників центрів медико-соціальної допомоги підліткам та молоді;
поширення надання медико-соціальних послуг для підлітків, молоді;
покращення міжсекторальної взаємодії між органами виконавчої влади та закладами охорони здоров'я.

Проект 7. «Відповідальність починається з мене»

1. Актуальність проекту

Проблема вживання шкідливих речовин серед молоді на сьогодні є дуже актуальною, турбує і батьків, і педагогів, і суспільство в цілому.

Добре, міцне здоров'я — головна умова повноцінного життя. Здоров'я допомагає реалізувати свої плани, успішно розв'язувати життєві завдання й долати труднощі. Здоров'я значною мірою залежить від самої людини, її свідомості та поведінки. Однак стан здоров'я юних українців останнім часом викликає тривогу.

Погіршення здоров'я молоді є не лише медичною, а серйозною соціально-педагогічною проблемою. Неблагополучний стан здоров'я молоді у деяких випадках стає причиною їхньої девіантної поведінки. Серед неповнолітніх злочинців до 30% мають порушення здоров'я.

Статистика результатів медичних обстежень свідчить про те, що сьогодні кількість здорових підлітків не перевищує 2-9%, та ще й зменшується з кожним роком, а в останнє десятиріччя ця тенденція набула стійкого характеру. Дуже шкідливий вплив на стан здоров'я здійснює вживання наркотичних препаратів. А наркотики для молоді — це алкоголь та тютюнопаління.

Ставлення в суспільстві до вживання алкоголю навіть позитивне, тому можна свідчити про створення алкогольного культу, з усіма його атрибутами і традиціями.

Даний проект впроваджується з метою посилення відповідальності дорослих за втягування дітей та молоді до вживання алкоголю, тютюнопаління, контролю розміщення зовнішньої реклами алкогольних напоїв та тютюнових виробів на вулицях міст та населених пунктів, щодо дотримання суб'єктами господарювання вимог Закону України «Про рекламу», а також популяризацію здорового способу життя.

2. Мета та цілі проекту:

пропаганда та утвердження здорового способу життя у молодіжному середовищі.

3. Цільова група:

молодь віком від 14 до 35 років, у тому числі:
молоді особи, що опинилися у складних життєвих обставинах;
учнівська молодь;
непрацююча молодь;
працююча молодь.

4. Строки реалізації проекту: 2013 – 2017 роки.

5. Соціальна ефективність:

формування правової та організаційної, фінансової бази для підтримки та закріплення позитивних тенденцій зі зниження рівня споживання алкоголю;
удосконалення системи надання соціальної адаптації молоді, яка зловживає алкоголем;
профілактика алкоголізму та виховання здорового способу життя серед молоді.

Саме ці чинники є запорукою основи суспільства, в якому знижується рівень суїцидів та правопорушень серед молоді, підвищується рівень життя та якість здоров'я населення.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

Указ Президента України від 6 січня 2010 року № 6/2010 «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді»,

Наказ Державної служби молоді та спорту України від 11.05.2012 № 567 «Про затвердження Положення про Всеукраїнську інформаційно-профілактичну акцію «Відповідальність починається з мене».

7. Завдання проекту:

виявлення фактів порушень чинного законодавства України щодо незаконного продажу неповнолітнім алкогольних напоїв та тютюнових виробів;
обстеження вулиць обласних та районних міст та населених пунктів на предмет наявності зовнішньої реклами алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

здійснення інформаційно-просвітницької роботи;
формування у молоді відповідального ставлення до свого здоров'я;
стимулювання активної громадянської участі місцевої громади;

стимулювання рекламодавців до створення соціальної реклами;
 формування у молоді обізнаності про їх права та обов'язки згідно з
 чинним законодавством України.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Створити «гарячу лінію» інформаційно-профілактичної акції «Відповідальність починається з мене» при управлінні у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації та структурних підрозділах у справах сім'ї та молоді міських рад, райдержадміністрацій	2013 рік
2.	Скласти графіки обстеження вулиць населених пунктів щодо розміщення зовнішньої реклами, алкогольних напоїв та тютюнових виробів в торговельних закладах (мегамаркетах, супермаркетах тощо)	травень - липень 2013 року
3.	Здійснювати моніторинг здорового способу життя	щорічно
4.	Створити та розповсюдити соціальну рекламу, зокрема, з метою популяризації здорового способу життя	щорічно
5.	Провести акції, різноманітні конкурси, круглі столи серед молоді та дітей, які відпочивають в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, щодо формування здорового способу життя	щорічно
6.	Забезпечити інформування молоді через засоби масової інформації про систему медико-соціальної реабілітації в наркорекреаційних центрах та наркодиспансерах	щорічно
7.	Забезпечити інформування учнів та студентів про протиалкогольну допомогу, що надається державними установами охорони здоров'я	щорічно
8.	Залучити громадські організації до проведення рейдів зі встановлення фактів порушення громадської дисципліни	щорічно
9.	Забезпечити інформування громадян через засоби масової інформації про виявлені факти реалізації підробленої і недоброякісної алкогольної продукції	щорічно
10.	Розмістити біл-борди, розповсюдити інші інформаційні матеріали з попередженням про негативні наслідки вживання алкоголю,	щорічно

	тютюновиробів молоддю	
11.	Розмістити стікери у місцях реалізації алкоголю із зазначенням телефонів довіри для сповіщення контролюючих органів про випадки порушень щодо продажу алкогольної та тютюнової продукції	щорічно
12.	Реалізувати в рамках проекту 5 міні-проектів: «Контроль продажу», «Моє місто – моя відповідальність», «Фотообличчя», флеш-моб «За здоровий спосіб життя», «Відповідальне товариство»	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації;
 Головне Донецьке обласне управління у справах захисту прав споживачів;

Головне управління Міністерства внутрішніх справ України в Донецькій області;

центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
 реабілітаційні центри і центри соціальної підтримки;
 громадські організації.

10. Очікувані результати:

підвищення ролі засобів масової інформації у пропаганді здорового способу життя;

профілактика вживання алкогольних напоїв і тютюнових виробів шляхом проведення інформаційно-просвітницької роботи;

огляд розміщень соціальної реклами, у тому числі, зовнішньої реклами, реклами, розташованої на відкритій місцевості та на зовнішніх поверхах будинків;

обстеження торгівельних закладів, які продають алкогольні напої та тютюнові вироби;

виявлення випадків порушень продажу алкогольних напоїв та тютюнових виробів особам віком від 14 до 18 років.

7.1.3. Створення умов для інтелектуального самовдосконалення молоді, творчого розвитку особистості

Підтримка талановитої молоді – це інвестиції в майбутнє нашої країни, робота, що вимагає значних зусиль, і спрямована на становлення та розвиток таланту. Необхідно сформулювати в суспільстві ставлення до таланту, як до стратегічного ресурсу країни, створити правові умови успішної самореалізації молодих людей незалежно від їх майнового стану чи місця проживання. Є потреба у розробці та здійсненні програм і заходів, які сприятимуть виявленню

та розвитку талантів у молодіжному середовищі, а також системи заходів з інформаційної, фінансової, організаційної підтримки талановитої молоді.

Підтримка талановитої молоді може здійснюватися за допомогою стимулювання діяльності організацій, суспільних об'єднань, окремих громадян з підтримки молодих талантів, встановлення премій, стипендій для талановитої молоді, допомоги у створенні творчих майстерень, шкіл, а також приватних навчальних закладів. Посилення уваги органів виконавчої влади і місцевого самоврядування до проблем творчої молоді дозволить збільшити інтелектуальний потенціал регіону, налаштувати молодих людей на пошуки шляхів самореалізації та розвитку.

Проект 8. «Мистецтво молодих»

1. Актуальність проекту

Молодь є активною складовою сучасного українського суспільства. Саме від здатності молоді бути активною, дієздатною та творчою силою залежать перспективи державорозбудовуючого процесу в Україні. Необхідно сформувати в суспільстві ставлення до таланту, як до стратегічного ресурсу країни, створити правові умови успішної самореалізації молодих людей незалежно від їх майнового стану чи місця проживання. Є потреба у розробці та здійсненні програм і заходів, які сприятимуть виявленню та розвитку талантів у молодіжному середовищі, а також системи заходів з інформаційної, фінансової, організаційної підтримки талановитої молоді.

Посилення уваги органів виконавчої влади і місцевого самоврядування до проблем творчої молоді дозволить збільшити інтелектуальний потенціал регіону, налаштувати молодих людей на пошуки шляхів самореалізації та розвитку.

Актуальність даного проекту полягає у підтримці талановитої молоді, що сприяє розвитку моди на таланти, підвищенню культури молоді, це інвестиції в майбутнє нашої країни.

2. Мета та цілі проекту:

створення умов для формування і закріплення творчої активності молоді;
сприяння розвитку творчості молоді;
пошук та популяризація нових форм творчості молоді;
відродження та пропаганда серед молоді національних традицій українського народу.

3. Цільова група:

талановита та обдарована молодь;
молодь, яка займається в творчих колективах або належить до творчих об'єднань.

4. Строки реалізації проекту: 2013–2017 роки.

5. Соціальна ефективність

Виконання проекту дасть змогу:

зміцнити громадянську позицію, почуття поваги та довіри до державних інституцій серед творчої молоді, а також підвищити рівень соціалізації молоді;

підвищити толерантність в молодіжному середовищі та звернути увагу творчої молоді на актуальні проблеми суспільства;

створити додаткові умови для професійної та творчої самореалізації молоді;

підвищити престиж Донецького регіону через участь талановитої молоді у авторитетних Всеукраїнських та міжнародних фестивалях, конкурсах, форумах та олімпіадах;

підвищити рівень творчої активності молодих людей.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»;

Укази Президента України:

від 06.01.2010 №6/2010 «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді»;

від 12.01.2009 № 6/2009 «Про деякі невідкладні заходи щодо підтримки культури і духовності в Україні»;

від 02.08.2000 № 945 «Про гранти Президента України для обдарованої молоді»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 «Про Державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2009-2015 роки»;

Рішення Донецької обласної ради від 23.03.2007 № 5/8-158 «Про затвердження Стратегії економічного і соціального розвитку Донецької області на період до 2015 року».

7. Завдання проекту:

залучення максимальної кількості молоді до участі у творчих проектах, що реалізуються на території області;

розробка нових, сучасних і актуальних форм і методів роботи з творчою молоддю;

створення механізму взаємодії між громадськими організаціями, творчими об'єднаннями та органами влади в питаннях розвитку творчого та інтелектуального потенціалу молоді;

підвищення професіоналізму діяльності та методична підтримка творчих організацій і колективів;

відбір та підтримка нових видів творчої діяльності популярної в молодіжному середовищі;

підтримка молодіжних стріткультур (паркур, ролери, акро-фрістайл, джампінг, велосипедний тріал, ВМХ та інше);

здійснення заходів щодо забезпечення у Донецькій області умов для відродження і розвитку культури української нації;

часткова фінансова підтримка молоді, яка бере участь у міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, олімпіадах.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Провести:	
1.1	форум творчої та обдарованої молоді «ART-Ukraine»	щорічно
1.2	обласний фестиваль-конкурс молодих виконавців української пісні «Зоряні весни»	щорічно
1.3	відкритий конкурс молодих піаністів на батьківщині С.Прокоф'єва	щорічно
1.4	фестиваль аматорського кіно «Молодіжний кіноСвіт»	щорічно
1.5	донецький молодіжний фестиваль джазової музики	щорічно
1.6	обласне свято танцю «Різнобарвний віхор»	2013, 2015, 2017 роки
1.7	відкритий конкурс молодих вокалістів «Солов'їний ярмарок» ім. А. Солов'яненка	2013, 2015, 2017 роки
1.8	обласний рок-фестиваль – конкурс «Я маю власну думку»	щорічно
1.9	обласний відкритий фестиваль – конкурс циркового мистецтва «Золотий мак»	2013, 2015, 2017 роки
1.10	творчий пленер студентів Донецького художнього училища «Донеччина – очима молоді»	щорічно
1.11	обласний конкурс молодих талантів «Престиж Донбасу»	2013 рік
1.12	відкритий конкурс на краще виконання творів для солістів з оркестром «Надія. Гордість. Майбутнє»	2014, 2016 роки
1.13	міжнародний фестиваль гітарного мистецтва «Кришталеві струни»	щорічно
1.14	міжнародний фестиваль фортепіанного мистецтва «Піано – форум»	щорічно
2.	Сприяти проведенню:	
2.1	відкритого конкурсу української пісні, танцю,	щорічно

	народної музики та образотворчого мистецтва імені Т. Г. Шевченка «Джерело талантів»	
2.2	байк-рок фестивалю «Rock – простір»	щорічно
2.3	фестивалю-конкурсу сучасного музичного мистецтва «Donbass Modern Music Art»	щорічно
2.4	районних, міських конкурсів для обдарованої та талановитої молоді	щорічно
2.5	музичного молодіжного фестивалю «OPEN AIR»	щорічно
2.6	обласного конкурсу-фестивалю загонів Юних Інспекторів Руху	щорічно
2.7	обласного фестивалю творчості сільської молоді «Золоте джерельце»	щорічно
2.8	міжрегіонального телефестивалю «Зірки та зіроньки»	щорічно
2.9	конкурсу творчості серед дітей спільно з бібліотекою для дітей та юнацтва	щорічно
2.10	регіонального етапу Всеукраїнського чемпіонату комп'ютерних талантів «Золотий Байт»	щорічно
3.	надавати часткову фінансову підтримку учасникам Всеукраїнських та міжнародних фестивалів, конкурсів та форумів	щорічно
4.	надавати путівки до МДЦ «Артек» та ДП УДЦ «Молода гвардія» переможцям обласних, всеукраїнських та міжнародних фестивалів, конкурсів та олімпіад	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Управління культури і туризму облдержадміністрації;
 виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації;
 Донецький обласний учбово-методичний центр культури;
 Донецька обласна бібліотека для юнацтва;
 Донецьке обласне відділення Національної Всеукраїнської музичної спілки;
 громадські організації та творчі спілки.

10. Очікувані результати:

створення умов розвитку змістовного дозвілля та умов для творчого і інтелектуального розвитку дітей та молоді, розширення спектру форм і напрямів діяльності;
 підвищення рівня естетичного виховання молоді, формування здорового способу життя;

задоволення потреб у творчій самореалізації, реалізація ініціатив і проектів творчої та обдарованої молоді;

підвищення кількості молоді, залученої до участі у культурних заходах на 20% та збільшення проведених заходів до 12 тис.

Проект 9. «Програма розвитку Клубу веселих та кмітливих в Донецькій області»

1. Актуальність проекту

На сьогоднішній день у молодіжному середовищі чітко сформувалися такі проблеми:

більша частина сучасної молоді є соціально не активною. За наслідками різних причин сучасні молоді люди не беруть активну участь у діяльності будь-яких організацій і рухів;

спостерігається стійка тенденція щодо збільшення віртуального спілкування серед молоді. Залежність від Інтернету останнім часом стає все більш масштабною;

відсутність чітко виражених цінностей у молоді. Не можна сформулювати певні соціально-культурні орієнтири молоді;

простежується тренд формування образу соціального споживача, а не соціально активної людини, здатної творити на благо громади, країни, світу.

Клуб веселих та кмітливих (далі – КВК) по суті є місцем, де концентрація талановитої молоді найбільш висока. Однією з цілей КВК руху є формування та виховання команди, здатної представляти Донецький регіон у телевізійних версіях ігор Вищої ліги КВК у Києві та Москві на центральному телебаченні. Це значно підвищить імідж Донецької області та надасть новий поштовх і мотивацію для розвитку молодіжного руху в Донецькій області.

Впровадження проекту дозволить вирішити існуючі та назріваючі проблеми у молодіжному середовищі та у перспективі підвищити імідж Донеччини як культурного центру.

2. Мета та цілі проекту

створення відповідних організаційних умов для творчого розвитку обдарованої молоді;

виховання молоді, розвиток творчого потенціалу;

зміцнення іміджу Донецької області, як культурного центру;

відкриття офіційної телевізійної Ліги Міжнародного Союзу КВК у м. Донецьк.

3. Цільова група:

молоді люди, які залучені в русі КВК;
 члени громадських організацій, творчих клубів і команд КВК;
 молодь, яка дуже активно цікавиться подіями в русі КВК, однак у силу певних причин не завжди має можливість до творчого самовираження на сцені;
 глядачі заходів КВК, при чітко поставленій роботі можуть стати активною складовою руху;

На сьогоднішній момент у чисельному вираженні цільова група Програми – це понад 50 тис. осіб.

4. Строки реалізації проекту: 2013–2017 роки.

5. Соціальна ефективність

Розвиток руху КВК має яскраво виражене соціальне значення, так як сприяє розвитку творчої активності молоді – організовується творче і позитивне дозвілля студентів, підвищується художній рівень самодіяльної молодіжної творчості та зміцнюються різнобічні зв'язки між колективами вищих навчальних закладів.

Крім того формується частина активної молоді, здатної креативно мислити і посилювати творчий потенціал нашого регіону. КВК є інструментом для роботи з активною молоддю, дає їм можливість творчо розвиватися, виявляє найбільш талановитих молодих людей.

КВК є дуже різносторонньою грою, яка об'єднує КВКшників, пародистів, співаків, танцюристів, людей з оригінальними талантами та вміннями, а найголовніше навколо нього можна об'єднати всю молодь і різні напрямки мистецтва та самодіяльності.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції.

Правовою основою розроблення проекту є:

Указ Президента України від 24.04.2000 № 612/2000 «Про додаткові заходи щодо державної підтримки обдарованої молоді»,

Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження державної соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки».

7. Завдання проекту:

пропаганда здорового способу життя через залучення молоді до творчості та активного відпочинку;

виявлення та підтримка талановитої молоді;

розвиток творчого потенціалу студентства та молоді;

навчання 1,5 тис. осіб ініціативної молоді основам сценічної поведінки та користування технікою в рамках жанру КВК;

обмін досвідом творчої молоді Донецької області шляхом проведення змагань з колективами інших населених пунктів України;

підвищення професійного рівня творчих колективів вищих навчальних закладів;

підготовка 15 колективів і всебічне сприяння їх участі у телевізійних іграх Міжнародного союзу КВК;

зміцнення професійних і культурних зв'язків між молодіжними організаціями та навчальними закладами Донецької області та країни в цілому;

формування іміджу Донецької області як творчого та культурного регіонального центру України.

8. План заходів та графік їх реалізації.

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання	Очікуванні результати
1.	Провести відкриту Донецьку Лігу КВК	1 етап – фестиваль відкриття (щорічно в березні)	за підсумками фестивалю відбувається відбір команд для участі в сезоні
		2 етап – три чвертьфінали (щорічно в квітні)	відбір півфіналістів
		3 етап – Літній Кубок (щорічно в червні – на День Молоді)	визначення володаря Літнього Кубку
		4 етап – три півфінали (щорічно в жовтні)	відбір фіналістів
		5 етап – Фінал (щорічно в грудні)	визначення чемпіона
		6 етап – Зимовий Кубок (щорічно у грудні)	визначення володаря Зимового Кубку
2.	Організувати турніру КВК серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів Донецької області	1 етап – інформаційна компанія серед учнів загальноосвітніх навчальних закладів Донецької області (щорічно у травні)	розробка та затвердження регламенту турніру, відкриття реєстрації
		2 етап – організаційно-редакторська робота з командами (щорічно у вересні)	допомога по написанню та постановці виступів команд

		3 етап – проведення відбіркових турів Турніру (щорічно у вересні)	виявлення учасників Гала-концерту Турніру
		4 етап – організація фінального концерту Турніру (щорічно у жовтні)	виявлення переможця Турніру, а також переможців за різними номінаціями
		5 етап – підведення підсумків (щорічно у жовтні)	зустріч з керівниками команд, обговорення напрямків удосконалення Турніру
3.	Провести школу КВК «Любимый город»	1 етап – проведення анкетування та формування групи Школи (щорічно у лютому)	формування групи для навчання в Школі КВК
		2 етап – викладання теоретичного матеріалу за напрямками (щорічно у лютому)	запрошення тренерів, організація процесу викладання лекцій
		3 етап – проведення практичних змагань (щорічно у березні)	організація та проведення мікротурнірів для учнів Школи
		4 етап – підведення підсумків (щорічно у березні)	виявлення основних напрямків удосконалення роботи Школи в майбутньому
4	Створити молодіжний центр КВК по роботі з обдарованими людьми	2014 рік	підвищення художнього рівня самодіяльної молодіжної творчості

9. Партнери у реалізації проекту:

Донецька міська громадська організація «Кавун»;
Студентський клуб Донецького державного університету управління;

Студентський клуб Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет»;

Творче об'єднання «П'ятий регіон»;

Вищі навчальні заклади I-IV рівня акредитації;

Телерадіокомпанія «Донбас».

10. Очікувані результати.

Виявлення кращих творчих колективів у жанрі КВК в Донецькій області, підвищення їх творчого потенціалу.

Впровадження даного проекту дозволить:

у 2013 році активізувати молодих людей, які мислять креативно, до участі в різноманітних заходах у рамках проекту. Очікується активна участь понад 2000 студентів та школярів, та понад 10000 глядачів заходів проекту. У подальшому планується поетапне збільшення цільової аудиторії проекту;

створити нові творчі колективи серед прихильників руху КВК;

підвищити творчий рівень існуючих та нових команд. У рамках формування іміджу Донецького регіону планується створити іміджеві проекти у сфері КВК для представлення Донбасу на самому високому рівні – телевізійні ліги в містах Київ та Москва. Це затвердить статус регіону як провідного в сфері роботи з молоддю, інноваційного, креативного.

Проект 10. «Розвиток практик та інституцій неформальної освіти»

1. Актуальність проекту

Враховуючи потребу молоді у навчанні впродовж усього життя, актуальними й визнаними стають знання, уміння й навички, здобуті у системі неформальної освіти, що виводить навчання за чіткі межі інституційного простору, розширює можливості здобуття освіти у будь-який час (незалежно від віку). Така освіта передбачає як більш різноманітні форми, так і нефіксовані тимчасові межі її здобуття. Неформальна освіта є важливим елементом у процесі створення демократичного суспільства, вихованні громадянина. Навчання протягом життя - це зростання інвестицій у людей і знання; набуття основних навичок, включаючи цифрову грамотність і розширення можливості для інноваційної, більш гнучкої форми навчання. Мета полягає в тому, щоб забезпечити людей будь-якого віку рівним і відкритим доступом до якісного навчання. Навчання протягом життя охоплює все цілеспрямоване навчання, формальне чи неформальне, з метою розширення знань, поліпшення навичок і компетентності. Рада Європи затвердила навчання протягом життя, як один з основних компонентів європейської соціальної моделі.

2. Мета та цілі проекту

формування особистості, якій притаманні демократична громадянська культура, усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її громадянською відповідальністю;

готовність до компетентної участі у житті суспільства шляхом впровадження неформальних навчальних практик.

3. Цільова група:

студентська, учнівська, робоча та сільська молодь;

волонтери;

керівники молодіжних громадських організацій;

молодь, яка опинилася в складних життєвих обставинах.

4. Строки реалізації проекту: 2013 -2017 роки.

5. Соціальна ефективність

Участь молоді в заходах неформальної освіти сприятиме веденню здорового способу життя, профілактиці негативних явищ у молодіжному середовищі, підтримці громадянської активності, створенню умов для демократичних відносин в житті.

Проект може використовуватися, як платформа для тренування демократичних життєвих орієнтирів.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»;

Укази Президента України:

від 06.01.2010 № 6/2010 «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді»;

від 08.09.2010 № 895/2010 «Про заходи щодо визначення і реалізації проектів із пріоритетних напрямів соціально-економічного та культурного розвитку»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»;

Рішення Донецької обласної ради від 23.03.2007 № 5/8-158 «Про затвердження стратегії економічного і соціального розвитку Донецької області на період до 2015 року».

7. Завдання проекту:

сформувати мотивацію та основні вміння, необхідні для відповідальної участі молоді у громадсько-політичних процесах, критично-конструктивне ставлення молоді до життя суспільства;

забезпечити задоволення різноманітних індивідуальних освітніх потреб молоді, отримання психологічних, культурологічних та інших знань, комунікативних навичок, спеціальних умінь тощо;

сприяти становленню активної позиції громадян щодо реалізації ідеалів і цінностей демократії в Україні;

забезпечити для різноманітних груп молоді можливість адаптуватися до мінливих умов життя.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1	Реалізувати міні-проекти:	
1.1	«Волонтерський рух Донеччини»	щорічно
1.2	«Дебатний рух Донеччини»	щорічно
1.3	«Майстерню громадської активності»	щорічно
2.	Провести:	
2.1	форум молоді Донбасу «Молодь без кордонів»	щорічно
2.2	регіональну науково практичну конференцію «Волонтерство в дії: тенденції та перспективи розвитку»	щорічно
2.3	круглі столи щодо розвитку волонтерського, скаутського руху, активізації громадської активності робочої та сільської молоді	щорічно
2.4	телепередачі щодо популяризації волонтерського руху, співпраці з молодіжними громадськими організаціями	щорічно
2.5	форум робітничої молоді «Назустріч успіху»	щорічно
2.6	благодійну акцію «Серце до серця»	щорічно
3.	Сприяти проведенню:	щорічно
3.1	обласного фестивалю інтелектуальних ігор серед учнівської, студентської та робітничої молоді	щорічно
3.2	обласного чемпіонату з гри «Що? Де? Коли?»	щорічно
4.	Розробити інформаційні збірники щодо розвитку громадської активності молоді, кращих практик неформальної освіти, методичних посібників	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 Комунальний позашкільний навчальний заклад «Донецький обласний дитячо-молодіжний центр»;
 Донецька обласна рада професійних спілок;
 виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації;
 громадські організації області.

10. Очікувані результати:

впровадження кращих світових практик неформальної освіти;
 посилення спроможності лідерів громад та місцевих активістів до розробки та впровадження громадських компаній та лобювання інтересів громад;
 створення 450 місцевих активних груп, які впроваджують ініціативи, що відповідають інтересам громади;
 збільшення кількості молодих людей до 10%, які беруть активну участь у благодійницькій діяльності;
 збільшення можливостей для отримання різних форм неформальної освіти.

7.1.4. Соціальна інтеграція молодих людей з обмеженими фізичними можливостями

Система соціальної допомоги і підтримки молоді містить у собі забезпечення соціально значимих потреб молоді, що перебуває у критичних, конфліктних ситуаціях, її соціальну реабілітацію та створення умов для її подальшої повноцінної життєдіяльності.

Особлива увага з боку суспільства і держави повинна бути приділена соціально вразливим категоріям молоді.

Надання соціальної допомоги молоді повинне реалізовуватися через розвиток існуючої мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (далі – ЦСССДМ) як системи установ, що уповноважені державою брати участь у реалізації державної молодіжної політики шляхом здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю. Діяльність ЦСССДМ спрямована на надання різноманітних соціальних послуг, соціально-медичної, психолого-педагогічної, правової, інформаційної, матеріальної та інших видів допомоги.

Проект 11. «Життя без обмежень»

1. Актуальність проекту

На сьогоднішній день в регіоні одним із пріоритетних напрямків соціальної роботи є забезпечення реалізації прав і задоволення потреб інвалідів нарівні з іншими громадянами, поліпшення умов їх життєдіяльності згідно з Конвенцією про права інвалідів.

У Донецькій області проживає понад 300 тисяч людей з функціональними обмеженнями. Із них щорічно понад 6 тисяч осіб звертаються за соціальними послугами, бо неспроможні самостійно подолати складні життєві обставини.

Аналіз проблем, з якими звертаються інваліди свідчить про те, що: облік послуг і засобів, яких потребують люди з фізичними обмеженнями, не здійснюється в розрізі всіх необхідних показників;

доступ інвалідів (з врахуванням індивідуальних можливостей, здібностей, інтересів) до об'єктів фізичного оточення, транспорту, інформації та зв'язку, до освіти, зайнятості, культури, фізкультури і спорту, соціальних послуг не забезпечується на належному рівні;

порядок надання інвалідам послуг і засобів не враховують їх індивідуальних особливостей;

співпраця державних органів з громадськими організаціями інвалідів не має чітко відпрацьованих механізмів;

відношення до осіб з інвалідністю в суспільстві існує з негативними стереотипами;

великі складнощі у житті інвалідів щодо створення та розвитку своєї сім'ї;

обмежені (втрачені) соціальні зв'язки інвалідів.

Комплекс проблем призводить до того, що більшість молодих інвалідів стає пасивними отримувачами державної соціальної допомоги, перебувають у стані дезадаптації, потребують послуг соціальної реабілітації.

2. Мета та цілі проекту

створення умов для людей з інвалідністю, які дозволять їм максимально реалізувати свої фізичні, психічні, соціальні можливості відносно незалежної життєдіяльності;

підвищення рівня професійної компетентності спеціалістів; забезпечення доступу і якості надання соціальних послуг інвалідам; формування толерантного відношення до інвалідів; підвищення рівня реінтеграції інвалідів у суспільство; активізація ресурсів інвалідів щодо подолання складних життєвих обставин.

3. Цільова група:

сім'ї, в яких існують проблеми інвалідності;
 особи, які мають проблеми інвалідності, з них: повнолітні особи (у тому числі особи від 18 до 35 років), особи до 18 років (у тому числі молодь від 15 до 18 років);
 працівники мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
 фахівці суб'єктів соціальної роботи,
 громадські організації.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність

Впровадження проекту сприятиме:
 підвищенню рівня поінформованості населення про особливі потреби інвалідів, формування поваги до їх прав, особистості та гідності, популяризації положень Конвенції про права інвалідів;
 залученню представників громадськості до участі в реалізації прав і задоволенні потреб інвалідів, поліпшення умов їх життєдіяльності;
 вдосконаленню системи ведення обліку даних про реабілітаційні заходи і соціальні послуги, яких потребують інваліди;
 підвищенню рівня професійної компетентності надавачів соціальних послуг;
 підвищенню рівня активної соціальної адаптації молодих інвалідів;
 мобілізації зусиль громади на вирішення проблем сімей (осіб) з проблемами інвалідності, які опинилися у складних життєвих обставинах.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:
 Міжнародна Конвенція про права інвалідів від 13.12.2006 (ратифіковано Україною 16.12.2009);
 закони України:
 «Про реабілітацію інвалідів в Україні» (із змінами),
 «Про соціальні послуги» (із змінами),
 «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю»;
 Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2012 № 706 «Про затвердження Державної цільової програми «Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів» на період до 2020 року»;
 Наказ Міністерства соціальної політики України від 03.09.2012 № 537 «Про затвердження Переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати».

7. Завдання проекту:

підвищення рівня професійної компетентності спеціалістів – надавачів соціальних послуг;

підвищення рівня міжсекторальної взаємодії щодо вирішення проблем сімей (осіб) з проблемами інвалідності, які опинились у складних життєвих обставинах;

підвищення рівня можливостей інвалідів щодо вирішення своїх життєвих складнощів, участі в соціально-значимих акціях, участі в діяльності громадських організацій;

підвищення рівня міжвідомчої координації при активному залученні зацікавлених громадських об'єднань інвалідів.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання	Очікуваний результат
1.	Організувати та провести:		
1.1	семінари для спеціалістів міськрайцентрів СССДМ на базі центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями	щорічно	Підвищення компетентності спеціалістів та якості надання соціально-реабілітаційних послуг
1.2	семінари щодо соціальної роботи з особами з функціональними обмеженнями для спеціалістів, які здійснюють соціальний супровід сімей з проблемами інвалідності	щорічно	Підвищення якості соціальних послуг
1.3	«методичні дні» на базі ДОЦСССДМ з питань соціальної роботи з особами з функціональними обмеженнями	щорічно	Підвищення рівня компетентності фахівців
1.4	профілактичні інтервенції в сім'ї, які опинились в складних життєвих обставинах (далі СЖО) з проблемами інвалідності під час соціального супроводу	щорічно	Підвищення рівня обізнаності щодо безпечної поведінки, профілактики асоціальних явищ, пропаганди здорового

			способу життя
1.5	тренінги для спеціалістів центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді	щорічно	Підвищення якості надання соціальних послуг
1.6.	фестиваль творчості дітей інвалідів «Повір у себе» спільно з Департаментом освіти і науки облдержадміністрації	щорічно	Виявлення обдарованих дітей-інвалідів і направлення їх для творчого розвитку та оздоровлення до МДЦ «Артек» під час спеціалізованої зміни
1.7.	автопробіг інвалідів, присвячений Дню молоді	щорічно	Підвищення рівня реінтеграції молодих інвалідів
1.8.	відкритий конкурс краси дівчат на візках «Краса – без обмежень»	щорічно	Підвищення рівня реінтеграції молодих інвалідів і рівня толерантності у суспільстві
1.9.	відкритий благодійний фестиваль дитячої молодіжної творчості для осіб з особливими потребами «Ми – молоді, ми – рівні»	щорічно	Підвищення рівня реінтеграції молодих інвалідів і рівня толерантності у суспільстві
1.10	обласну військово-патріотичну акцію «Мужність без кордонів» для молодих людей з обмеженими фізичними можливостями	щорічно	Підвищення рівня реінтеграції молодих інвалідів
2.	Забезпечити діяльність комунальної установи «Донецький обласний центр соціально-психологічної реабілітації	щорічно	Збільшення кількості соціальних

	дітей та молоді з функціональними обмеженнями»		послуг, підвищення рівня реінтеграції молодих інвалідів
3.	Створити клуби спілкування для молодих людей з функціональними обмеженнями	щорічно	Підвищення рівня реінтеграції молодих інвалідів

9. Партнери у реалізації проекту:

міські та районні центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
 Центри соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями;

Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації;

Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації;

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;

громадські організації інвалідів.

10. Очікувані результати:

підвищення рівня толерантності в суспільстві до інвалідів;

створення для інвалідів безперешкодного доступу до самореалізації;

підвищення доступу і якості соціальних послуг;

залучення представників громадськості до участі в реалізації прав і задоволенні потреб інвалідів, поліпшення умов їх життєдіяльності.

Реалізація проекту надасть змогу:

соціального супроводу понад 4000 сімей з проблемами інвалідності;

соціального обслуговування понад 10 тисяч осіб з проблемами інвалідності;

активної реінтеграції інвалідів в суспільстві.

7.1.5. Утвердження патріотизму, духовності, моралі та формування загальнолюдських цінностей

У сукупності духовних цінностей та загальнолюдських моральних якостей особистості особливе місце займають духовність, національна свідомість та патріотизм.

Для формування духовності, національної свідомості та патріотизму молоді необхідна постійна діяльність та взаємодія у роботі органів виконавчої влади, установ культурно-освітньої, військово-патріотичної спрямованості,

молодіжних громадських організацій та церкви. Участь у патріотичному вихованні молоді повинні брати також засоби масової інформації.

Патріотичне виховання молоді – це систематична, цілеспрямована діяльність державної влади, органів місцевого самоврядування та громадських організацій щодо формування у громадян високої патріотичної свідомості, почуття вірності Україні та готовності до виконання громадянських обов'язків перед державою. Патріотичне та моральне виховання молоді повинне базуватися на традиційних для регіону цінностях.

Комплексне вирішення цих питань дозволить сформувати у молодіжному середовищі високу громадську свідомість, патріотичне ставлення до держави, повагу до її історії, культури і традицій, зміцнити духовне і фізичне здоров'я молодого покоління, що у свою чергу сприятиме ефективному вирішенню завдань, які стоять перед суспільством і державою.

Проект 12. «Активна молодь – успішна громада»

1. Актуальність проекту

Залучення молоді до активного громадського життя – важливе завдання влади. Адже молодь прагне бути рівноправним партнером старшого покоління, приймати рішення, вирішувати серйозні питання без сторонньої допомоги.

Саме від сьогоденної політики влади щодо молоді залежить наскільки активною та свідомою буде міська громада в майбутньому.

Для забезпечення успішної реалізації молодіжної політики в області створена система організаційно-управлінських структур, які опікуються молодіжними проблемами – структурні підрозділи у справах сім'ї та молоді виконавчих органів міських рад та райдержадміністрацій, центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, соціальні комунальні заклади, мережа позашкільних навчально-виховних закладів.

Про рівень громадянської активності молоді може свідчити її участь у діяльності молодіжних громадських організацій. Але є і проблеми:

низька поінформованість,

недостатнє фінансування громадських організацій, а також байдужість молоді до громадського життя,

низька правова культура, знання своїх конституційних прав і обов'язків.

Дослідження стану молоді в Україні свідчать про нігілістичні настрої більшості опитуваних щодо свого майбутнього та майбутнього своєї держави.

Активність молоді необхідна для того, щоб придбати певні навички або поліпшити існуючі знання та вміння. Участь в громадських організаціях може призвести до певних змін не тільки особистісних, в плані інтересів, цінностей, мотивів життєдіяльності, світогляду, але й змін суспільного значення, які є наочним, видимим.

Соціалізація сучасної молоді відбувається у процесі соціально-економічного та соціально-політичного розвитку суспільства. Сучасний

молодіжний рух, пройшовши ряд певних періодів свого розвитку, сьогодні перебуває на новому етапі свого існування, який характеризується активністю молоді, як окремої соціально-демографічної групи з власними соціальними та політичними інтересами та способами взаємодії з державою.

2. Мета та цілі проекту

Посилення ролі громадянського суспільства у вирішенні суспільно значущих проблем, активізація молодіжного руху;
отримання молодими активістам знань та навичок, що дозволять їм підвищити громадську ефективність;
впровадження ефективного механізму роботи в соціальних об'єднаннях.

3. Цільова група:

студентська та учнівська молодь;
сільська та робоча молодь;
лідери молодіжних та дитячих громадських організацій;
керівники об'єднань.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність.

Залучення молоді до громадського сектору;
впровадження форм демократії, участі, самореалізації та самоорганізації громадян.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції.

Правовою основою розроблення проекту є:
закони України:
«Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 року (зі змінами);
«Про волонтерську діяльність» від 19.04.2011 року (зі змінами);
«Про громадські об'єднання» від 22.03.2012 року (зі змінами);
Указ Президента України від 24.03.2012 № 212/2012 «Про Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та першочергові заходи щодо її реалізації»;
постанови Кабінету Міністрів України:
від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»;
від 03.11.2010 № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики»;

від 12.10.2011 № 1049 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення програм (проектів, заходів), розроблених громадськими організаціями та творчими спілками, для виконання (реалізації) яких надається фінансова підтримка».

7. Завдання проекту:

забезпечення існування ефективної системи виховання;
розробка та впровадження особистісно зорієнтованих технологій формування громадянської спрямованості молоді;
сприяння благодійній, волонтерській діяльності, іншим формам громадської активності та громадянської культури, забезпечення сприятливих умов для розвитку особистості.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1. Провести:		
1.1	обласний конкурс проектів програм, розроблених громадськими організаціями	щорічно
1.2	акцію «Здай кров, врятуй життя»	щорічно
1.3	регіональну конференцію «Молодь Донеччини – майбутнє Донбасу»	2014, 2017 роки
1.4	науково-практичну конференцію «Розвиток молодіжного робітничого руху Донеччини»	2013, 2015, 2017 роки
1.5	форум молодіжних громадських організацій «Завтра починається сьогодні!»	2014, 2016 роки
2. Організувати:		
2.1	школу громадської активності	2015 р.
2.2	спеціальні освітні курси, тренінги, майстер-класи, конкурси, культурно-масові освітні заходи	щорічно
2.3	систематичні виїзні консультації з молодіжною громадськістю міст та районів	щорічно
3. Сприяти проведенню:		
3.1	пластових та скаутських таборів	щорічно
3.2	засідань обласної молодіжної ради	щорічно
3.3	соціологічних досліджень з тематики розвитку громадянської активності молоді	2013, 2015, 2017 роки
3.4	міжнародного форуму «Розвиток робітничого руху»	2014, 2016 роки
3.5	відкритого форуму представників молодіжних організацій трудових колективів підприємств та установ «Ювеналія»	щорічно

4	Організувати заходи з виконання програм Ради Європи та Європейського Союзу, в т.ч. програми «Молодь в дії»	щорічно
---	--	---------

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації;
позашкільні навчально-виховні заклади Донецької області;
Комунальний позашкільний навчальний заклад «Донецький обласний дитячо-молодіжний центр»;
громадські організації.

10. Очікувані результати:

забезпечення участі інститутів громадянського суспільства у формуванні та реалізації молодіжної регіональної політики;

створення сприятливих умов для забезпечення широкого ефективного представництва інтересів молодих громадян в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування, проведення регулярних консультацій (діалогу) із громадськістю з найважливіших питань життя суспільства і держави;

забезпечення сприятливих правових, фінансових, та організаційних умов для здійснення волонтерської діяльності, інших форм громадської активності, підвищення рівня громадянської культури молоді;

підвищення рівня взаємодовіри та взаємодії між органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства.

Проект 13. «Ми діти твої, Україно!»

1. Актуальність проекту

Проблеми соціально-економічного становища українського суспільства на сучасному етапі, зниження рівня життя більшості населення, його розшарування, знецінення традиційних моральних норм і цінностей, пропаганда жорстокості, бездуховності, насильства, невизначеність в оцінці подій історичного минулого українського народу негативно вплинули на моральні цінності підростаючого покоління.

Згідно з результатами соціологічного опитування серед молоді, зокрема випускників загальноосвітніх навчальних закладів, що проводилося фондом «Демократичні ініціативи» тільки близько 30 % опитаних школярів вважає, що головне, що об'єднує населення України у єдину націю – це патріотичні почуття громадянина України. Об'єднуючими чинниками також були визнані

рівні права громадян України (34%), єдина державна мова (31%), спільна історія (25%). У частини школярів можна відмітити прагнення до виїзду за кордон (зокрема 40% молодих українців не хотіли б проживати в Україні, а прагнуть виїхати в країни зарубіжжя). Частина студентства також прагне до виїзду за кордон. За даними Державного інституту розвитку сім'ї та молоді майже 30 % українських студентів планують назавжди залишити Україну після навчання, а ще 25% хотіли б поїхати на заробітки за кордон.

У цих умовах постає необхідність розв'язання на державному рівні найгостріших проблем, пов'язаних з вихованням патріотизму та формування національної свідомості населення України як основи консолідації суспільства і зміцнення держави.

Головною складовою патріотичного виховання є формування у молоді любові до рідної країни, що здійснюється в першу чергу сім'єю, безпосереднім соціальним оточенням через передавання певних культурних традицій, звичаїв, обрядів, вірувань.

Патріотичне виховання населення спрямоване на забезпечення цілісності, соборності України.

2. Мета та цілі проекту

Формування готовності молодих людей до захисту Вітчизни, поваги до чинного законодавства та засад демократичної, правової держави, а також високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про своє благо і народне, готовності до розбудови демократії, виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, прагнення цілісності, незалежності України, сприяння єднанню українського народу, громадянському миру і злагоді в суспільстві, виховання поваги до культурних та історичних пам'яток українського народу та визначних постатей в історії країни.

3. Цільова група:

лідери та члени молодіжних та дитячих громадських організацій;
вихованці військово-патріотичних клубів та об'єднань;
студентська та учнівська молодь;
сільська та робоча молодь;
юнаки допризовного віку.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність

Реалізація проекту забезпечить:

утвердження гуманістичної моралі та формування поваги до таких цінностей як свобода, рівність, справедливість;

утвердження толерантного світогляду, сприйнятливості до культурного плюралізму, загальнолюдських цінностей, толерантного ставлення до інших культур і традицій;

підвищення рівня громадянської ідентичності, відчуття належності до рідної землі, народу; визнання духовної єдності поколінь та спільності культурної спадщини; утвердження почуття патріотизму, відданості у служінні Батьківщині;

підвищення рівня соціальної активності особистості;

підвищення рівня психологічної та фізичної готовності населення до виконання громадянського та конституційного обов'язку щодо відстоювання національних інтересів та незалежності держави, престижу і розвиток мотивації населення до державної та військової служби; гуманістичних цінностей;

підвищення загального рівня політичної та правової культури.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»;

Указ Президента України від 06.01.2010 № 6/2010 «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»;

Наказ Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту України, Міністерства оборони, Міністерства культури і туризму України, Міністерства освіти і науки України від 27.10.2009 № 3754/981/538/49 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання молоді».

7. Завдання проекту:

збільшення кількості вихованців військово-патріотичних клубів та об'єднань;

забезпечення міжвідомчої координації та взаємодії у вирішенні питань, пов'язаних із розвитком патріотичного виховання молоді;

забезпечення надання шефської допомоги ветеранам Великої Вітчизняної війни;

створення системи мотивації для молоді щодо значимості державної та військової служби.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
-------	---------------------	------------------

1. Провести:		
1.1	заходи з відзначення 70-ї річниці визволення Донецької області, України від фашистських загарбників та 70-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років	протягом 2013 – 2015 років
1.2	обласний конкурс патріотичної пісні «Нехай пам'ять говорить!»	щорічно
1.3	заходи, присвячені 200-річчю з Дня народження Т.Г.Шевченка	протягом 2014 року
1.4	заходи, присвячені 85-й річниці Донецької області	протягом 2017 року
1.5	урочисті заходи з нагоди відзначення Дня Соборності та Свободи України, Дня Незалежності України, Дня виводу військ з Афганістану	щорічно
1.6	заходи з популяризації української мови та літератури	щорічно
1.7	обласні конкурси, засідання за круглим столом, семінари, конференції, форуми, фестивалі з утвердження патріотизму, духовності, моральності та формування загальнолюдських цінностей	щорічно
1.8	обласний Фестиваль бойових єдиноборств	щорічно
1.9	міжрегіональну військово-патріотичну гру «Майбутній воїн» за участю сільської молоді України та Росії (Новоазовський район)	щорічно
1.10	моніторинг діяльності установ культурно-просвітницького спрямування та патріотичного виховання молоді	2013 р.
2.	Взяти участь у Міжнародному Форумі «Слов'янська співдружність»	щорічно
3. Сприяти:		
3.1	проведенню обласного зльоту-конкурсу молодіжних туристичних загонів у м. Красний Лиман	щорічно
3.2	діяльності військово-патріотичних клубів та об'єднань міст та районів області	щорічно
3.3	молодіжним та дитячим організаціям у наданні шефської допомоги ветеранам Великої Вітчизняної війни	щорічно
4.	Організувати наметове містечко «Чумацький шлях»	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 Управління культури і туризму облдержадміністрації;
 виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації;

позашкільні навчально-виховні заклади Донецької області, комунальний позашкільний навчальний заклад «Донецький обласний дитячо-молодіжний центр»;
 громадські організації.

10. Очікувані результати:

позитивна динаміка у зростанні рівня патріотизму в області,
 зростання соціальної активності молоді, її внеску до розвитку основних сфер життя, діяльності суспільства і держави,
 подолання екстремістських проявів окремих груп населення та інших негативних явищ,
 відродження духовності, соціально-економічна і політична стабільність та зміцнення національної безпеки.
 проведення понад 1000 заходів, у яких братимуть участь понад 120 тис. молодих людей.

Проект 14. «Розвиток дитячо-молодіжного руху в Донецькій області у 2013-2017 роках»

1. Актуальність проекту

Станом на 01.11.2012 за даними моніторингу суб'єктів дитячо-молодіжного громадського руху, що був проведений комунальним позашкільним навчальним закладом «Донецький обласний дитячо-молодіжний центр», на Донеччині діють 589 дитячих, 318 молодіжних громадських організацій та 307 редакцій дитячих та молодіжних засобів масової інформації. Зазначені сегменти дитячо-молодіжного громадського руху не є винятковими у забезпеченні реалізації потреби молоді у прояві громадянської активності, проте саме відповідні громадські організації та засоби масової інформації з певним віковим цензом їх членів сьогодні відіграють значну роль у формуванні громадянського суспільства в молодіжному середовищі.

На жаль, сьогодні ми маємо достатньо невеликий відсоток реального охоплення молоді дитячо-молодіжним рухом. В організаціях дитячо-молодіжного руху (дитячі, молодіжні громадські організації, органи шкільного, студентського самоврядування, організації робітничої молоді на промислових підприємствах та у профспілках, ЗМІ) реально зайняті приблизно 100 тис. осіб (8 %).

Переважає більшість молодих людей ніяк не задіяна у суспільному житті. Через це – неготовність молоді робити власний внесок у розвиток країни. У суспільстві культивується споживацьке ставлення до держави.

2. Мета та цілі проекту

створення сприятливих умов для розвитку громадянського суспільства шляхом підтримки організацій дитячо-молодіжного громадського руху.

3. Цільова група:

діти у віці від 13 до 17 років;
 молодь у віці від 18 до 35 років;
 керівники дитячо-молодіжних об'єднань та організацій.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність

Створення та підтримка системи громадянського виховання шляхом сприяння діяльності організацій дитячо-молодіжного громадського руху, збільшенню їх кількості та якості заходів, що ними проводяться, дозволить, зокрема:

- змінити споживацьке ставлення молоді до держави;
- підвищити інформованість молодого населення про актуальні події, сформувані інформаційну культуру молоді;
- мотивувати молодь до зайняття суспільно-корисною справою;
- забезпечити цікаве та корисне дозвілля;
- політично активізувати молодь;
- заохотити молодих людей до участі в управлінні державою;
- забезпечити умови для розробки та впровадження інноваційних та інших корисних для держави проектів молодих громадян;
- зупинити зростання кількості негативних проявів у дитячо-молодіжному середовищі, протистояти екстремістським рухам;
- розробити нові моделі міжгалузевої та міжвідомчої взаємодії в інтересах дітей та молоді та створених ними організацій.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції.

Правовою основою розроблення проекту є:

закони України:

- «Про позашкільну освіту»,
- «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»,
- «Про громадські об'єднання»,
- «Про молодіжні та дитячі громадські організації»,
- «Про охорону дитинства»,
- «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»,
- «Про телебачення та радіомовлення»,

постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки».

7. Завдання проекту:

збільшення кількості та чисельності членів організацій дитячо-молодіжного руху;

створення регіональних механізмів ефективного розвитку організацій дитячо-молодіжного руху;

забезпечення міжвідомчої координації та взаємодії у вирішенні питань, пов'язаних із розвитком організацій дитячо-молодіжного руху.

8. План заходів та графік їх реалізації.

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання	Очікувані результати
1.	Популяризація дитячо-молодіжного громадського руху		
1.1.	Провести конкурс на кращий слоган та плакат, що популяризуватимуть дитячо-молодіжний громадський рух та заохочуватимуть дітей та молодь до участі у відповідних організаціях	січень – травень 2013 року	Отримання соціального рекламного продукту
1.2.	Розмістити плакати та слогани переможців конкурсу на рекламних площах області, в т.ч. у навчальних закладах, на транспорті	червень – грудень 2013 року	Активізація зацікавленості дітей та молоді до участі в роботі організацій дитячо-молодіжного руху
1.3.	Сприяти організаціям дитячо-молодіжного руху у проведенні ними заходів	щорічно	Залучення до діяльності організацій дитячо-молодіжного руху нових членів
2.	Заходи з розвитку дитячих та молодіжних громадських організацій		
2.1.	Провести:		
2.1.1.	інформаційно-методичні семінари для керівників організацій	щорічно	Підвищення інформованості та обізнаності керівників з актуальних питань, створення платформи для обміну досвідом роботи
2.1.2.	регулярні зустрічі	щорічно	Створення та

	представників організацій із представниками органів державної влади та місцевого самоврядування		забезпечення функціонування дієвого механізму взаємодії влади та організацій дитячо-молодіжного руху, залучення його представників до формування та реалізації державної та регіональної політики у відповідних галузях
2.1.3.	відкритий обласний фестиваль дитячих громадських організацій	щорічно	Створення дієвої платформи для спілкування, обміну досвідом та розробки нових проектів в галузі дитячого громадського руху
2.2.	забезпечити роботу неформального молодіжного клубу «Без галстуків»	щорічно	Консолідація лідерів молодіжного громадського руху
2.3.	сприяти розвитку спадкоємності в колективах організацій	щорічно	Забезпечення наступництва у громадській роботі дітей
3.	Заходи з розвитку дитячих та молодіжних ЗМІ		
3.1.	Провести:		
3.1.1.	інформаційно-методичні семінари для керівників редакцій дитячих та молодіжних ЗМІ	щорічно	Підвищення інформованості та обізнаності керівників з актуальних питань, створення платформи для обміну досвідом роботи
3.1.2.	відкритий фестиваль дитячих та молодіжних ЗМІ України в Донбасі «Жми на RECOrd!»	щорічно	Стимулювання розвитку дитячих та молодіжних ЗМІ, презентація регіональних юнацьких медіа на всеукраїнському та регіональному рівнях, визначення тенденцій розвитку галузі, визначення кращих ЗМІ
3.1.3.	обласний фестиваль-конкурс шкільних газет «Юнкоровская Маёвка»	щорічно	Стимулювання розвитку шкільних ЗМІ, їх презентація, визначення

			тенденцій розвитку галузі, визначення кращих ЗМІ
3.1.4.	обласний конкурс журналістської пісні «Трое суток шагаты...»	щорічно	Сприяння розвитку не журналістської творчості журналістських колективів, внутрішньоредакційній консолідації
3.2.	здійснити навчання юних журналістів.	щорічно	Підвищення професійної майстерності юних журналістів, якісне покращення дитячих та молодіжних ЗМІ
4.	Заходи із патріотичного виховання молоді		
4.1.	здійснити організаційне забезпечення роботи координаційної ради з питань патріотичного виховання молоді облдержадміністрації	щорічно	Координація дій органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських об'єднань у здійснення роботи із патріотичного виховання молоді
4.2.	провести Обласну військово-патріотичну гру «Майбутній воїн»	щорічно	Популяризація військово-прикладних видів спорту в підлітковому середовищі
4.3.	розробити та реалізувати міні-проекти з розвитку патріотизму в дитячо-молодіжному середовищі	щорічно	Вдосконалення системи патріотичного виховання молоді, формування патріотизму в дитячо-молодіжному середовищі
5.	Міжрегіональне та міжнародне співробітництво з питань розвитку дитячо-молодіжного руху		
5.1.	організувати обміни делегаціями представників дитячо-молодіжного руху Донецької області з партнерськими організаціями Російської Федерації, інших країн	щорічно	Обмін досвідом роботи, створення нових проектів з реалізації державної молодіжної політики
5.2.	реалізувати проект «Медіа-дружба»	щорічно	Налагодження двосторонньої та багатосторонньої

			співпраці між редакціями дитячих та молодіжних ЗМІ Донецької області та інших регіонів України, інших країн
5.3.	організувати співпрацю організацій дитячо-молодіжного руху Донецької області з дипломатичними представництвами країн, розташованими в регіоні	щорічно	Створення сприятливих умов для здійснення міжнародної співпраці організацій дитячо-молодіжного руху
6.	Реалізація освітніх проектів		
6.1.	реалізувати:		
6.1.1.	освітній проект «7 ВЕРШИН»	щорічно	Розвиток організаторських та інших здібностей, необхідних члену дитячої громадської організації
6.1.2.	освітній проект «Заочна школа молодого журналіста Донецької області»	щорічно	Розвиток професійних навичок представників дитячих та молодіжних ЗМІ
6.1.3.	інші освітні проекти, які будуть розроблені протягом терміну реалізації цього проекту	щорічно	Розширення інформаційно-освітнього простору організацій дитячо-молодіжного руху
7.	Інформаційне забезпечення розвитку дитячо-молодіжного руху		
7.1.	забезпечити функціонування молодіжного інформаційного порталу Донецької області	щорічно	Консолідація молодіжного інформаційного простору
7.2.	створити інформаційні приводи для висвітлення розвитку дитячо-молодіжного руху у провідних ЗМІ	щорічно	Інформованість громадськості про діяльність організацій дитячо-молодіжного руху
7.3.	залучити операторів рекламного ринку до соціального рекламування організацій дитячо-молодіжного руху	щорічно	Інформованість громадськості про діяльність організацій дитячо-молодіжного руху, їх популяризація
8	сприяти діяльності комунального позашкільного навчального закладу «Донецький обласний дитячо-молодіжний центр»	щорічно	Координація дій органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських об'єднань

9	внести пропозиції до Кабінету Міністрів України щодо вдосконалення нормативно-правової бази з питань забезпечення діяльності мережі установ культурно-просвітницького спрямування та патріотичного виховання молоді	2013 р.	Удосконалення нормативно-правової бази з питань реалізації державної молодіжної політики
---	---	---------	--

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації,
Управління інформаційної політики та з питань преси облдержадміністрації;

Громадська організація «Ліга юних журналістів Донецької області»;
Донецька обласна спілка журналістів Національної спілки журналістів України;

Редакція регіональної масової газети «Донбас»;

Обласна рада ветеранів;

Донецька обласна організація Української спілки ветеранів Афганістану;
дитячі та молодіжні громадські організації.

10. Очікувані результати

Організація та підтримка системи громадянського виховання шляхом сприяння діяльності організацій дитячо-молодіжного громадського руху, збільшенню їх кількості та якості заходів, що ними проводяться, дозволить, зокрема:

зробити організації дитячо-молодіжного руху регіону популярними у відповідному віковому середовищі та привабливими для дітей та молоді;

додатково залучити до активної роботи:

у дитячих громадських організаціях – 10 тис. осіб,

у молодіжних громадських організаціях – 15 тис. осіб,

у редакціях дитячих та молодіжних ЗМІ – 1 тис. осіб,

у патріотичних, пошукових, історичних клубах – 7 тис. осіб;

активізувати діяльність існуючих та нових організацій дитячо-молодіжного руху;

створити дієвий регіональний механізм ефективної взаємодії організацій дитячо-молодіжного руху із органами державної влади та місцевого самоврядування;

залучити організації дитячо-молодіжного руху до участі у рішенні актуальних для регіону гуманітарних, соціальних та інших завдань;

стимулювати дітей та молодь до раціонального використання сучасного інформаційного простору з метою власного розвитку та принесення користі суспільству;

забезпечити навчання лідерів дитячих та молодіжних громадських організацій до 4 тис. осіб основам організаторської діяльності, надати їм необхідні для громадської роботи знання.

Проект 15. Виховання студентства Донецької області «Молоді, вільні, цілеспрямовані»

1. Актуальність проекту

На тлі перетворень, що відбуваються в Україні та світі, як ніколи стає актуальною ідея майбутнього, яке залежить від участі молоді. Головна мета Національної доктрини розвитку освіти в Україні: підготовка кваліфікованого працівника, конкурентоспроможного на ринку праці, компетентного, юридично грамотного, відповідального, що вільно володіє професією і орієнтованого в суміжних областях діяльності, здатного до ефективної роботи на рівні світових стандартів, до професійного росту, соціальної та професійної мобільності. Всі перераховані позиції носять соціалізуючий характер. Вони відповідають принципам Болонської (1999 рік), Копенгагенської (2002 рік) декларацій з європейської кооперації в професійній освіті.

Виховання студента – керована соціалізація, цілеспрямована діяльність, орієнтована на створення умов для розвитку духовності, навчання на основі загальнолюдських цінностей, надання їм допомоги в життєвому самовизначенні, моральному, цивільному та професійному становленні, забезпечення самореалізації, правової захищеності особистості. Проект об'єднує в єдиний комплекс заходи, що носять яскраво виражений соціалізуючий характер.

2. Мета та цілі проекту:

задоволення потреб студентської особистості в інтелектуальному, культурному та етичному розвитку;

формування громадянської позиції, здатності до праці і життя в умовах сучасної цивілізації і демократії;

збереження та примноження етичних, культурних і наукових цінностей.

3. Цільова група:

студенти вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність

Забезпечення соціалізації студентів. Проект передбачає глибокий системний вплив на студентське співтовариство, охоплення значної кількості студентів організованими формами колективної творчості, зростання комунікабельності, прагнення до співпраці, формування новаторської і лідерської позицій.

Значущим представляється зміцнення взаєморозуміння студентів та наставників, конструктивна позиція державних структур по відношенню до студентського співтовариства, багатонаціональний багатокультурний принцип об'єднання у творчості, міжвузівська інтеграція.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції.

Правовою основою розроблення проекту є:

закони України:

«Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 року (зі змінами);

«Про громадські об'єднання» від 22.03.2012 року (зі змінами);

Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки»;

Рішення Донецької обласної ради від 23.03.2007 № 5/8-158 «Про затвердження Стратегії економічного і соціального розвитку Донецької області на період до 2015 року».

7.Завдання проекту:

забезпечення єдиних алгоритмів роботи з молоддю у рамках творчих об'єднань різних рівнів та спрямованості;

створення інформаційних баз і мереж для розвитку міжвузівських творчих зв'язків;

координація проектів для надання їм односпрямованого руху, забезпечення узгоджених підходів до вирішення завдань соціалізації молоді;

здійснення міжвідомчих, міжрегіональних і міжнародних зв'язків;

широке залучення до реалізації заходів громадськості, засобів масової інформації, законодавців, структур виконавчої влади;

цілісність особистісного розвитку студентів в рамках заходів проекту.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Провести:	
1.1	лекції, семінари, бесіди із студентською молоддю	щорічно

	щодо популяризації здорового способу життя	
1.2	обласний відкритий форум студентської молоді	щорічно
1.3	конкурс соціальних студентських відеороликів	щорічно
1.4	міжнародну науково-практичну конференцію студентів і молодих вчених вищих навчальних закладів на тему «Розвиток студентського самоврядування як чинник ефективності навчально-виховної діяльності у вищих навчальних закладах. Стан та перспективи.»	2014, 2015, 2016 роки
2.	Організувати:	
2.1	випуск студентських теле- та радіопередач, створення соціальних відеороликів щодо популяризації студентського руху Донеччини	2013, 2015, 2017 роки
2.2	інформаційно-просвітницьку акцію «Здоровим бути модно»	2013, 2014 роки
2.3	обласну молодіжну акцію «Пам'ятаємо»	2013-2015 роки
2.4	молодіжну неформальну школу журналістики	2014-2017 роки
3.	Сприяти проведенню:	
3.1	молодіжного фестивалю «Студентська весна»	щорічно
3.2	обласного фотоконкурсу серед студентської молоді «Донеччина очима студентів»	щорічно
3.3	регіонального конкурсу «Кращий студент Донбасу»	щорічно
3.4	студентського міжвузівського фестивалю «Дебют першокурсника»	щорічно
3.5	укладенню угод між органами студентського самоврядування та профспілковими студентськими організаціями (об'єднаннями) Російської Федерації, Білорусі, Молдови, Європейського Союзу з Донецьким обласним осередком Всеукраїнської студентської ради при Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України, Донецькою асоціацією правозахисних організаторів щодо обміну досвідом між студентськими організаціями, реалізації спільних проектів	щорічно
3.6	соціальних досліджень щодо проблем студентської молоді	2013, 2015, 2017 роки
3.7	студентських турнірів	щорічно
3.8	форуму лідерів студентських профспілкових організацій та органів студентського самоврядування	щорічно
3.9	обласного фестивалю – конкурсу студентської творчості «Ми твої спадкоємці, Тарасе!»	2013, 2014 роки
3.10	регіональної школи студентського самоврядування	щорічно

3.11	Форуму лідерів студентських наукових товариств	щорічно
3.12	ярмарку проектів студентського самоврядування	щорічно
3.13	студентського фестивалю «Lipdub»	щорічно
3.14	обласного фестивалю активного відпочинку серед студентів «Траверс»	щорічно
3.15	обласного відбіркового фестивалю «Студентська республіка»	щорічно
3.16	форуму студентських лідерів «Студентська веселка» у м. Краматорськ	щорічно
3.17	проведенню міні-проекту «Сталий розвиток органів студентського самоврядування»	щорічно
3.18	випуску іміджевого обласного студентського друкованого органу «Студент Донбасу»	щорічно
4.	Забезпечити участь представників студентської молоді області у конкурсі на здобуття грантів Президента України для обдарованої та талановитої молоді	щорічно
5	Реалізувати проект «Підвищення соціально-побутових умов для студентів»	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації;
 Рада ректорів вищих навчальних закладів Донецької області;
 Вищі навчальні заклади Донецької області;
 Донецький обласний комітет профспілок працівників освіти та науки;
 Донецька обласна колегія Всеукраїнської студентської ради при Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України;
 Донецька асоціація студентських правозахисних організаторів;
 профспілкові студентські організації;
 студентський парламент при Донецькій обласній раді;
 громадські організації.

10. Очікувані результати:

виховання в студентської молоді лідерських, морально-вольових, інтелектуально-креативних, організаційно-ділових, емоційно-комунікативних якостей, соціальної активності, почуття громадянської відповідальності;
 задоволення потреб молоді у творчій самореалізації, підвищення рівня естетичного виховання студентської молоді, формуванні здорового способу життя;
 підвищення кількості студентської молоді, залученої до творчої та активно громадської діяльності на 20%.

7.2. Напрямок II. Сімейна політика

7.2.1. Зміцнення інституту сім'ї

Молодь виступає головним суб'єктом утворення нових сімей і фактором позитивної зміни демографічних процесів. Від способу життя молодої сім'ї залежить збереження генофонду нації, духовне і фізичне здоров'я нових поколінь. У сфері стимулювання народжуваності і зміцнення сім'ї визначені пріоритети:

орієнтація системи суспільних і особистісних якостей на сім'ю, шляхом посилення пріоритетності інтересів сім'ї при формуванні і реалізації соціальної політики;

формування громадської думки в напрямку необхідності зміцнення сім'ї, створення позитивного іміджу материнства, пропагування сім'ї, де є двоє та більше дітей;

забезпечення сприятливих умов для поєднання трудової діяльності з виконанням сімейних обов'язків працівників, які мають дітей;

підвищення виховного потенціалу сім'ї, як основного суб'єкта соціалізації шляхом формування у дітей, підлітків і молоді орієнтації на повну сім'ю з дітьми;

залучення громадських організацій до процесу виховання дітей з метою формування позитивного іміджу сім'ї.

SWOT - аналіз факторів впливу на проблеми та ресурсів для реалізації Програми за II напрямком «Сімейна політика»

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
<ul style="list-style-type: none"> · підвищення рівня народжуваності; збільшення кількості зареєстрованих шлюбів; зменшення кількості розлучень; · зниження питомої ваги позашлюбних народжень; · наявність системи державних органів, які займаються питаннями підтримки сім'ї; поступове зростання кількості сімей, які усиновили дітей; розширення мережі сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. 	<ul style="list-style-type: none"> · від'ємні темпи природного приросту населення; низький рівень тривалості життя населення; значне демографічне навантаження на одну особу працездатного віку; · низький рівень життя більшості сімей, дисбаланс доходів населення до фактичних витрат, високі тарифи на комунальні послуги; · високий рівень урбанізації населення; високі показники міграції із шахтарських міст та поселень; · високий рівень народжуваності позашлюбних дітей та дитячої смертності; зайнятість: значний рівень безробіття серед населення; неповне використання наявних трудових ресурсів;

	<ul style="list-style-type: none"> · низький рівень інвестицій в житлово-комунальну сферу; незадовільні житлові умови, низький ступінь забезпеченості молоді житлом; · недостатня мережа соціальних закладів; · збільшення актів насильства в сім'ї, мають місце факти торгівлі людьми; · недостатня кількість громадських об'єднань, які працюють у системі підтримки сім'ї та недостатньо розвинутий механізм взаємодії між громадськими та державними установами.
Можливості (О)	Загрози (Т)
<ul style="list-style-type: none"> · розвиток мережі спеціалізованих соціальних закладів для різних категорій сімей; державні пріоритети підтримки сім'ї; розвиток системи кредитування; · розвиток підприємництва, створення нових робочих місць; · розвиток системи пільгового довгострокового молодіжного кредитування на будівництво, реконструкцію та придбання житла; · пропаганда сімейного способу життя та кращих традицій української сім'ї. 	<ul style="list-style-type: none"> · депопуляція населення Донеччини; · диспропорція в розвитку мережі місць проведення сімейного дозвілля; високі ціни на відпочинок та оздоровлення дітей; високий рівень трудової міграції; · формування зон соціальної бідності та депресивних регіонів; · зниження якості освіти та рівня виховної роботи у навчальних закладах; · підвищення рівня криміногенності суспільства; · зниження якості медичного обслуговування та зростання фактичних витрат на отримання медичних послуг; · погіршення навколишнього природного середовища з його негативним впливом на здоров'я населення області; · посилення трудового навантаження та професійних стресів.

З метою зміцнення морального здоров'я і формування в молодіжному середовищі сімейних цінностей необхідно через ЗМІ інформувати громадськість щодо унеможливлення поширення пропагування девіантної поведінки, реклами тютюнової та алкогольної продукції та реклами, що носить аморальний, вульгарний характер, і обмежити поширення аналогічної друкованої продукції і зовнішньої реклами.

Здійснення заходів підтримки дозволить зміцнити інститут молоді сім'ї, поліпшити її соціально-побутові і житлові умови, знизити кількість шлюбів, що розпадаються, подолати демографічну кризу в суспільстві, зміцнити основи виховання майбутніх поколінь.

Проект 1. «Щаслива сім'я – основа подружнього життя»

1. Актуальність проекту

Одним із пріоритетних напрямів реалізації державної сімейної політики є підвищення престижу сім'ї, пропаганда сімейних цінностей. Сім'я є інтегральним показником суспільного розвитку, який відображає моральний стан суспільства і є могутнім фактором формування демографічного потенціалу. В державі існує необхідність поліпшення життєвого рівня, створення сприятливих умов для інтелектуального, духовного, фізичного розвитку особистості починаючи з дитячого віку. Вона ґрунтується на визнанні пріоритету сім'ї в житті демократичного суспільства, її ролі у гуманістичному вихованні підростаючого покоління.

Функції сім'ї змінюються з розвитком людства, вони тісно пов'язані з умовами життєдіяльності суспільства в цілому. В даний період сім'ї стали меншими за розміром, скоротилась кількість дітей в них. Стали нормою нові форми організації сімейного життя, такі як неповні сім'ї, офіційно незареєстровані сімейні пари тощо. Збільшилась кількість розлучень та нових сімей, створених в результаті повторного шлюбу.

З огляду на загострення проблем сімей, запобігання проявам демографічної кризи, з'явилася потреба у ґрунтовному розробленні цілісної системи заходів з урахуванням сучасних реалій: ринкової економіки, соціального партнерства.

2. Мета та цілі проекту:

створення соціальних та економічних умов для належного функціонування й розвитку сім'ї як основи суспільства;

утвердження духовно і фізично здорової, матеріальноспроможної, соціально благополучної сім'ї;

забезпечення виконання сім'єю її основних функцій;

створення правової, психолого-педагогічної та організаційно-методичної системи, яка спроможна забезпечити оптимальні соціально-економічні умови для становлення та розвитку повноцінного виховання дітей у сім'ї.

3. Цільова група:

сім'ї Донецької області;

особи, які подали заяви до відділів державної реєстрації актів державного стану;

студентська та учнівська молодь;

учні 9-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів;

члени громадських організацій, які піклуються питаннями сімейної політики.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність:

всестороннє зміцнення правових, моральних, матеріальних засад сімейного життя та сімейних відносин;
 популяризація сімейних цінностей та підвищення статусу інституту сім'ї;
 збільшення кількості успішних сімей в області;
 профілактика негативних явищ.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:
 Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 року (зі змінами);
 Сімейний кодекс України від 10.01.2002 (зі змінами);
 Постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 341 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї до 2016 року».

7. Завдання проекту:

створення сприятливих умов для повноцінного морально-психологічного, соціального, культурного і духовного розвитку сім'ї, гармонізації взаємовідносин поколінь;

формування у свідомості молоді розуміння важливості ролі сім'ї у житті суспільства, духовне виховання нового покоління;

підтримка різних категорій сімей, надання різних видів соціальної допомоги з питань шлюбу, сім'ї та виховання дітей, розширення сфери культурних послуг;

формування потреби у відповідальному ставленні громадян до збереження здоров'я;

поширення просвітницької роботи з питань відповідального материнства та батьківства;

сприяння в реалізації власних можливостей членів сім'ї, створення сприятливих умов для використання їх трудового потенціалу;

створення правових, соціальних і економічних умов для належного функціонування та розвитку сім'ї, забезпечення виконання сім'єю основних функцій.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Розробити та поширювати соціальну рекламу щодо пропаганди цінності сім'ї та її соціальної підтримки, проводити широкомасштабні інформаційні кампанії про	щорічно

	популяризацію сімейного способу життя, формування національних родинних цінностей, з питань здорового способу життя та збереження репродуктивного здоров'я	
2.	Сприяти:	
2.1	розробленню типових положень про сімейні клуби за місцем проживання, створенню та їх діяльності	щорічно
2.2	проведенню соціальних ярмарок щодо продажу продуктів харчування та побутових товарів	щорічно
3.	Провести:	
3.1	заходи, присвячені до Дня матері, Міжнародного дня сім'ї	щорічно
3.2	інформаційні кампанії щодо популяризації сімейного підприємництва, у тому числі в сільській місцевості, роз'яснення можливостей реалізації підприємницької ініціативи сімей у сфері побутових послуг, громадського харчування, організації фермерських господарств, зеленого туризму	щорічно
3.3	обласний етап Всеукраїнського конкурсу-фестивалю «Таланти багатодітної родини» спільно з Донецькою обласною організацією Всеукраїнського союзу жінок-трудівниць «За майбутнє дітей України»	щорічно
3.4	обласний конкурс «Молода сім'я року»	2014, 2016 роки
4.	Розробити та впровадити під проект підготовки молоді до подружнього життя для осіб, які вступають до шлюбу, студентської молоді та учнівської молоді 9-11 класів	щорічно
5.	Видати інформаційні збірники з питань сім'ї, підготовки молоді до життя подружжя, усвідомленого батьківства, тощо.	
6.	Посилити роботу з медико-генетичного, психологічного та правового консультування молодих людей, які вступають до шлюбу	щорічно
7.	Забезпечити:	
7.1	інформування батьків та надання їм консультаційних послуг з метою набуття вмінь, знань і навичок з питань виховання дітей, формування свідомого батьківства, а також з професійної орієнтації молоді	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
Донецький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації;
 Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації;
 Управління культури і туризму облдержадміністрації;
 Головне управління юстиції у Донецькій області;
 Управління інформаційної політики та з питань преси облдержадміністрації;
 Донецький обласний центр зайнятості;
 виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації,
 громадські організації.

10. Очікувані результати:

підвищення статусу інституту сім'ї, престижу сімейного способу життя;
 забезпечення оптимальних умов для народження та повноцінного виховання дітей у сім'ї;
 забезпечення духовної та моральної єдності суспільства;
 відродження духовних цінностей української сім'ї;
 посилення економічної активності сім'ї та оптимізація соціального захисту сімей з дітьми;
 удосконалення форм допомоги молоді з питань шлюбу, сім'ї та виховання дітей.

Проект 2. «Соціальна підтримка багатодітних сімей»

1. Актуальність проекту

Сім'я є первинним та основним осередком суспільства. Сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про охорону дитинства» багатодітна сім'я – сім'я, в якій подружжя перебуває у зареєстрованому шлюбі, разом проживає та виховує трьох і більше дітей, у тому числі кожного з подружжя, або один батько (одна мати), який (яка) проживає разом з трьома і більше дітьми та самостійно їх виховує.

У Донецькій області налічується більше 15 тис. сімей, в яких виховується 3 та більше дітей. Вони потребують особливої уваги та соціальної підтримки з боку держави.

Пріоритетним завданням, що стоїть перед державою, є економічна та соціальна підтримка багатодітних сімей, що неодмінно приведе до покращення демографічної ситуації в Донецькій області і державі в цілому.

2. Мета та цілі проекту:

забезпечення сприятливих умов для найповнішої реалізації багатодітною сім'єю своїх функцій;

підвищення життєвого рівня багатодітної сім'ї, яка опинилася у складних життєвих обставинах;

підвищення якості соціальних послуг для багатодітних сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

3. Цільова група:

багатодітні сім'ї, які опинилися у складних життєвих обставинах.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність:

стабілізація демографічної ситуації в області;

створення умов для самореалізації багатодітних сімей;

підвищення престижу багатодітності.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції.

Правовою основою розроблення проекту є:

Сімейний кодекс України від 10.01.2002 (зі змінами);

Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 року (зі змінами);

Указ Президента України від 30 грудня 2000 року № 1396/2000 «Про додаткові заходи щодо посилення соціального захисту багатодітних і неповних сімей»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 341 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї до 2016 року».

7. Завдання проекту:

упорядкування роботи з питань соціального захисту багатодітних сімей;

забезпечення транспортними засобами найбільш вразливі сім'ї з числа багатодітних;

координація зусиль обласних і місцевих органів виконавчої влади, громадських та релігійних організацій, благодійних фондів щодо вирішення проблем багатодітних сімей;

створення умов для посилення економічної активності громадян з числа багатодітних.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Сприяти створенню умов для організації малого та середнього бізнесу, створенню фермерських господарств багатодітними сім'ями	щорічно
2.	Створити телефони довіри з питань сімейної політики, правового та соціального захисту, здійснювати соціальний супровід сімей	2013-2014 роки
3.	Здійснити паспортизацію багатодітних сімей та їх соціальний супровід	щорічно
4.	Забезпечити, в межах можливостей, багатодітні сім'ї, в яких виховується 5 і більше дітей, що знаходяться в складних життєвих обставинах транспортним засобом	щорічно
5.	Висвітлювати в ЗМІ проблемні питання багатодітних сімей та досягнення серед них	щорічно
6.	Сприяти:	
6.1	відвідуванню дітьми із багатодітних сімей організованих занять у фізкультурно-спортивних секціях, фізкультурно-оздоровчих групах, гуртках у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, в тому числі вивчення іноземної мови та комп'ютерним навичкам	щорічно
6.2	наданню шефської допомоги, закріплення підприємств, установ та організацій усіх форм власності за малозабезпеченими багатодітними сім'ями та багатодітними сім'ями, які знаходяться у складній життєвій ситуації та потребують нагальної допомоги; розглянути можливість укладання договорів про соціальне партнерство між багатодітними сім'ями та підприємствами	щорічно
6.3	створенню благодійного фонду підтримки сімей, які опинились в складних життєвих обставинах, в межах повноважень	2013 р.
7	Розглянути можливість:	
7.1	створення системи надання соціального пакету побутових послуг підприємствами багатодітним сім'ям, які опинились в складних життєвих обставинах	щорічно
7.2	організації безкоштовного харчування в дитячих дошкільних закладах дітей з багатодітних сімей, в яких виховується 5 і більше дітей, в межах можливостей	щорічно
7.3	надання безкоштовного медичного обслуговування багатодітних батьків, які виховують 5 і більше дітей, що	щорічно

	опинилися в складних життєвих обставинах, в межах можливостей	
8.	Проводити щорічні регіональні тематичні семінари з питань підтримки сім'ї та соціального захисту багатодітних сімей	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Управління інформаційної політики та з питань преси облдержадміністрації;

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;

Обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації;

Донецький обласний центр зайнятості;

виконавчі органи міських рад та райдержадміністрації;

громадські організації.

10. Очікувані результати:

збільшення соціальної активності багатодітних сімей;

створення системи роботи з багатодітними сім'ями;

забезпечення 50 багатодітних сімей транспортним засобом;

забезпечення соціального супроводу багатодітних сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах;

збільшення підприємців серед числа багатодітних;

забезпечення посвідченнями для отримання пільг багатодітних сімей.

Проект 3. «Соціальні послуги на благо сімей»

1. Актуальність проекту

Упродовж останніх років в Донецькій області досягнуто певного прогресу у сфері соціального захисту дітей та сімей з дітьми.

Актуальним на сьогоднішній день в регіоні залишається питання впровадження нових технологій соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, які опинилися в складних життєвих обставинах (далі – СЖО). Ці технології мають бути спрямовані не на подолання наслідків неблагополуччя, а на превентивність соціальної роботи, розвиток сімейних форм виховання, на вчасне виявлення проблемних сімей, надання їм якісних соціальних послуг для збереження родини.

Профілактика соціального сирітства та підтримка виховного потенціалу сімей потребує вдосконалення умов, форм та методів надання соціальних послуг сім'ям, дітям та молоді, які опинились в СЖО.

Платформою якості та доступності державних безоплатних послуг для вразливих сімей з дітьми є система центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Для вирішення проблем і задоволення потреб вищезазначених категорій необхідно залучення ресурсів і можливостей всієї громади. При цьому актуально постає питання доступу і надання якісних соціальних послуг на благо сімей.

2. Мета та цілі проекту

забезпечення права кожної сім'ї, дитини та молодої людини на отримання якісних державних соціальних послуг;

підвищення якості послуг з соціальної профілактики та послуг з влаштування дітей до сімейних форм виховання;

удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення компетентності та кваліфікації працівників міських та районних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (в т. ч. фахівців соціальної роботи) стосовно надання соціальних послуг у сфері захисту прав та підтримки сімей, дітей та молоді, які перебувають в СЖО, створення «Школи практичної соціальної роботи»;

впровадження нових соціальних технологій, спрямованих на раннє виявлення сімей з дітьми, які перебувають в СЖО; запровадження обов'язковості соціального супроводу сімей, в яких батьки порушують права дитини, тощо;

забезпечення апробації та впровадження державних стандартів надання соціальних послуг сім'ям, дітям, молоді, які перебувають в СЖО, залежно від причин виникнення таких обставин;

3. Цільова група:

працівники системи Центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та обласних соціальних спеціалізованих закладів (далі – ЦСССДМ);

фахівці суб'єктів соціальної роботи;

сім'ї, діти та молодь, які опинилися в СЖО;

сім'ї з дітьми вразливих категорій (на підставі добровільного соціального супроводу);

прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу (на підставі обов'язкового соціального супроводження);

опікуни, які опинилися в СЖО;

кандидати у прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни, піклувальники, усиновителі.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність проекту

Впровадження проекту сприятиме:

- підвищенню рівня професійної компетентності соціальних працівників та фахівців суб'єктів соціальної роботи;
- впровадженню інноваційних технологій та стандартів якості надання соціальних послуг;
- підвищенню рівня відповідального батьківства;
- створенню єдиного соціально-реабілітаційного простору для сімей, дітей та молоді, які опинилися в СЖО;
- забезпеченню надання якісних соціальних послуг сім'ям, дітям та молоді;
- зменшенню кількості сімей з дітьми в СЖО;
- збереженню/відновленню біологічних родин;
- максимальному влаштуванню дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в сімейні форми виховання;
- зменшенню кількості дітей, які перебувають поза сімейним оточенням.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

- закони України:
  - «Про охорону дитинства»,
  - «Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини на період до 2016 року»,
  - «Про реабілітацію інвалідів в Україні»,
  - «Про соціальні послуги»,
  - «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю»;
- Указ Президента України від 22.10.2012 № 609/2012 «Про Національну стратегію профілактики соціального сирітства на період до 2020 року»;
- Наказ Міністерства соціальної політики України від 03.09.2012 № 537 «Про затвердження Переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати».
- Постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 341 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї до 2016 року».

7. Завдання проекту:

- здійснення ефективного вторинного навчання працівників системи ЦСССДМ та суб'єктів соціальної роботи;
- вдосконалення системи підготовки кандидатів і перепідготовки опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, усиновителів;
- впровадження нових технологій форм методів роботи, спрямованих на підвищення доступу і якості соціальних послуг.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання	Очікуваний результат
1.	Забезпечити розвиток системи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді і мережі її спеціалізованих формувань та спеціалізованих закладів	щорічно	Підвищення доступу і якості соціальних послуг
2.	Створити при ДОЦСССДМ спеціалізовану службу «Школа практичної соціальної роботи»: <ul style="list-style-type: none"> - стаціонарного відділення надання освітніх послуг у м. Донецьк; - мобільного відділення надання освітніх послуг; - відділення дистанційного надання освітніх послуг; - організації майстер-класів, творчих майстерень та лабораторій 	2013 рік	Підвищення рівня творчого потенціалу фахівців
3.	Провести:		
3.1	семінари для працівників міських та районних ЦСССДМ, в тому числі по роботі з молоддю з підготовки до подружнього життя	щорічно	Підвищення професійної компетенції та якості надання соціальних послуг вразливим категоріям населення
3.2	супервізійні наради для спеціалістів з питань рекрутингу створення та супроводу прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу та інших сімейних форм виховання	щорічно	Підвищення рівня професійної компетенції щодо розвитку сімейних форм виховання
3.3	тренінги за «Програмою підготовки кандидатів в опікуни, піклувальники, прийомних батьків та батьків-вихователів»	щорічно	Підвищення рівня усвідомленого рішення батьків про взяття на виховання дітей-сиріт
3.4	тренінги за програмою підвищення виховного потенціалу прийомних батьків,	щорічно	Підвищення рівня і умов виховання дітей

	батьків-вихователів		
3.5	засідання обласної Координаційно-Методичної Ради ДОЦСССДМ	щорічно	Підвищення професійної компетентності директорів МРЦСССДМ
3.6	інформаційно-просвітницькі акції соціальної профілактики безвідповідального батьківства, пропаганди здорового способу життя мультидисциплінарними командами обласного мобільного консультативного пункту (далі – ОМКП)	щорічно	Підвищення рівності обізнаності, інформованості вразливих категорій населення щодо наслідків асоціальної поведінки та переваг здорового способу життя
3.7	регіональні заходи соціальної спрямованості, направлені на підтримку осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі; осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	щорічно	Формування толерантного ставлення громади до вразливих категорій сімей, дітей та молоді
4.	Забезпечити виїзди:		
4.1	мультидисциплінарної команди для надання методичної та практичної допомоги працівникам міських та районних ЦСССДМ	щорічно	Підвищення рівня організації соціальної роботи МРЦСССДМ
4.2	працівників ЦСССДМ з метою проведення супервізійних нарад для фахівців соціальної роботи (далі – ФСР)	щорічно	Підвищення рівня професійної компетенції нововведених фахівців соціальної роботи
4.3	ОМКП з метою надання методичної допомоги, здійснення супервізії на робочому місці та відвідування сімей СЖО з метою оцінки якості надання соціальних послуг	щорічно	Підвищення якості надання соціальних послуг у містах та районах області

4.4	<p>Впровадити спільно з ЮНІСЕФ експериментальні проекти:</p> <p>«Створення центру реабілітації для наркозалежних дітей та молоді» на базі благодійного фонду «Милість» (м. Донецьк);</p> <p>«Нормативно-правові огляди по підліткам групи ризику і бар'єрам доступу до послуг, збір стратегічної інформації та розвиток аналітичної роботи стосовно ризиків, уразливості і факторів, що впливають на зміни в розповсюдженні та поширенні ВІЛ-інфекції та поведінкових практик серед підлітків груп ризику» (м. Маріуполь);</p>	<p>2013-2014 роки</p> <p>2013-2014 роки</p>	<p>Створення нової соціальної послуги</p> <p>Створення моделей позитивних змін поведінкових практик серед ПГР ВІЛ – інфікування</p>
4.5	<p>Спільно з міжнародною громадською організацією «Лікарі без кордонів» реалізувати проект з питань профілактики туберкульозу в місцях позбавлення волі і соціального супроводу звільнених хворих</p>	2013-2017 роки	<p>Створення умов у громаді щодо формування прихильності до лікування хворих на туберкульоз після звільнення з місць позбавлення волі</p>
4.6	<p>Розробити та розповсюдити інформаційно-просвітницькі матеріали соціальної спрямованості</p>	щорічно	<p>Підвищення рівня інформованості населення та доступу до соціальних послуг</p>
5.	<p>Сприяти діяльності Комунального закладу "Донецький обласний соціальний центр матері та дитини"</p>	щорічно	<p>Створення умов для збереження сім'ї, підвищення відповідальності батьків</p>
6.	<p>Сприяти діяльності Комунального закладу "Донецький обласний соціальний центр матері та дитини"</p>	щорічно	<p>Забезпечення житлом дітей з числа сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування</p>

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 Служба у справах дітей облдержадміністрації;
 Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації;
 Центри Здоров'я;
 Обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом;
 Донецьке обласне Товариство «Червоного Хреста»;
 міські та районні центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
 спеціалізовані соціальні заклади;
 громадські організації, благодійні фонди.

10. Очікувані результати:

забезпечення ефективної діяльності системи ЦСССДМ та суб'єктів соціальної роботи щодо надання якісних соціальних послуг вразливим категоріям сімей, дітей та молоді;

260 спеціалістів і 965 фахівців соціальної роботи системи ЦСССДМ підвищать професійну компетентність;

понад 2500 кандидатів в опікуни, прийомні батьки будуть якісно підготовлені для створення сімейних форм виховання; понад 3000 батьків підвищать свій виховний потенціал;

понад 250 тис. осіб із вразливих категорій дітей, молоді, сімей отримують якісні соціальні послуги.

Проект 4. «Впровадження корекційних програм для осіб, які вчиняють насильство в сім'ї»

1. Актуальність проекту

Щороку зростає кількість звернень від осіб, які постраждали від насильства в сім'ї.

Зараз, коли відбувається розуміння важливості дотримання людських прав і свобод, насильство в сім'ї стає соціальною усвідомленою проблемою. Це не особлива справа кривдника, а проблема, що потребує загальної уваги й конкретної державної політики для її розв'язання. Необхідно вживати заходи для зміни поведінки чоловіків, які вчиняють насильство.

Україна одна з небагатьох країн світу де впроваджуються корекційні програми для осіб, що здійснюють насильства в сім'ї. Робота з особами, які вчиняють насильство в сім'ї, складає невід'ємну частину роботи з протидії насильства, допомагає кривдникам осмислити власну насильницьку поведінку. Корекція поведінки особи, яка вчиняє насильство в сім'ї, призведе до її соціалізації та ненасильницьких дій в сім'ї.

За направленням органів внутрішніх справ спеціалісти центрів соціальних служб для сім'ї дітей та молоді, які пройшли відповідне навчання щодо роботи з особами, організують та забезпечують проходження особами, які вчинили насильство в сім'ї, реабілітаційних заходів (корекційних програм).

Впровадження корекційних програм для осіб, які вчиняють насильство в сім'ї, здійснюється лише в містах Шахтарськ, Краматорськ, Торез та у Шахтарському районі.

Тому впровадження корекційних програм для осіб, які вчиняють насильство в сім'ї в містах та районах області, є дійсно актуальним та позиціонується як найкращий метод профілактичної роботи.

2. Мета та цілі проекту

Створення дієвої системи профілактичних заходів щодо протидії насильства в сім'ї - впровадження єдиного стандарту соціальних послуг, який буде поширено в області.

3. Цільова група:

соціальні працівники та психологи;
спеціалісти-психологи міських та районних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
особи, які вчиняють насильство в сім'ї.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність

Зменшення кількості осіб, які вчиняють насильство в сім'ї, зняття соціальної напруги в суспільстві.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» від 15.11.2001 року;

наказ Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту України та Міністерства внутрішніх справ України 07.09.2009 № 3131/386;

постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 341 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї до 2016 року».

7. Завдання проекту:

підвищення кваліфікації спеціалістів-психологів міських та районних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з питань профілактики насильства в сім'ї;

розробка та впровадження корекційних програм для осіб, які вчиняють насильство в сім'ї;

поширення досвіду роботи Шахтарської, Краматорської, Торезької міських рад та Шахтарської райдержадміністрації.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Провести:	
1.1	навчальні семінари з питань впровадження корекційних програм для осіб, які вчинили насильство в сім'ї, для спеціалістів структурних підрозділів у справах сім'ї та молоді та спеціалістів центрів соціальних служб для сім'ї дітей та молоді виконавчих органів міських рад та райдержадміністрацій.	щорічно
1.2	дослідження з вивчення результатів впровадження корекційних програм	2014 р.
2.	Вивчити та розповсюдити досвід роботи Шахтарського, Краматорського, Торезького центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді щодо впровадження корекційної програми для осіб, які вчинили насильство в сім'ї	2013 р.
3.	Підготувати методичні матеріали щодо впровадження корекційних програм спільно з обласною клінічною психоневрологічною лікарнею – медико-психологічним Центром;	2013-2014 роки
4.	Розробити технології активізації громади до работ із протидії домашньому насильству	2013 р.
5.	Розробити та провести навчальні курси з підготовки фахівців із проведення корекційних програм	2013-2014 роки
6.	Підтримати центри, структури, що надають допомогу сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах	щорічно
7.	Надати комплексну соціальну допомогу у вигляді здійснення соціального супроводу	щорічно

	особи, яка вчинила насильство в сім'ї, та її членів	
8.	Забезпечити:	
8.1	проведення інформаційної кампанії щодо впровадження корекційної програми та систематично проводити інформаційно-просвітницьку роботу через засоби масової інформації	щорічно
8.2	взаємодію з науково-дослідними, міжнародними та обласними громадськими організаціями й експертами у сфері протидії насильству в сім'ї	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Управління інформаційної політики та з питань преси облдержадміністрації;

Обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації;

Обласна клінічна психоневрологічна лікарня - медико-психологічний Центр;

Комунальна установа «Донецький обласний центр соціально-психологічної допомоги»;
міжнародні та міські громадські організації.

10. Очікувані результати:

формування суспільної думки про недопустимість насильства в сім'ї;
збільшення кількості фахівців, які мають знання і практичні навички, необхідні для успішного налагодження партнерських стосунків між різними фахівцями та секторами суспільства у сфері профілактики протидії насильства в сім'ї;

оперативне вирішення проблем в сім'ях, в яких вчиняється насильство.

Проект 5. «Стоп насильству»

1. Актуальність проекту

Насильство в сім'ї є серйозним порушенням прав людини, які держава повинна відстоювати і захищати. Серед них право на фізичну недоторканність; право не бути об'єктом знущань, жорстокого обігу, право на свободу від дискримінації, право на здоровий і безпечний розвиток.

Проблема насильства в сім'ї є надзвичайно складною і сполучає в собі багатьох взаємопов'язаних аспектів - соціальних, юридичних, економічних, медичних, психологічних, політичних.

З цієї сукупності можна виділити 3 головні напрями:
перегляд і зміни в суспільстві поглядів, пов'язаних з проблемою насильства в сім'ї;

зміна правових підходів до проблеми домашнього насильства;

надання всебічної допомоги жертвам домашнього насильства.

Україна, ратифікувавши міжнародні угоди, взяла на себе зобов'язання по захисту від будь-якого насильства.

В основі Закону України «Про попередження насильства в сім'ї» сформована цілісна система протидії сімейному насильству.

Проте, питання попередження насильства в сім'ї на регіональному і місцевому рівні є досить актуальним.

2. Мета та цілі проекту

створення дієвої системи профілактичних заходів для формування цілісної системи протидії насильству в сім'ї, яка включає:

створення і розширення мережі спеціалізованих установ, як для жертв насильства так і для осіб, які скоюють насильство;

підготовка і підвищення кваліфікації фахівців з питань попередження насильства в сім'ї;

вдосконалення системи взаємодії на обласному та місцевому рівні.

3. Цільова група:

сім'ї області, у т.ч. сім'ї, які знаходяться в складних життєвих обставинах; вчителі, медичні працівники.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність:

зменшення кількості осіб, які вчиняють насильство в сім'ї;
зняття соціальної напруги в суспільстві.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

Закон України «Про попередження насильства в сім'ї» від 15.11.2001 року;

наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту та Міністерства внутрішніх справ України 07.09.2009 № 3131/386;

постанова Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 № 341 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї до 2016 року».

7. Завдання проекту:

забезпечення міжвідомчої координації;
 підвищення професійного рівня спеціалістів, які працюють у сфері попередження насильства в сім'ї;
 підвищення рівня первинної профілактики;
 вдосконалення системи надання соціальних послуг.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Провести:	
1.1	навчальні семінари, тренінги з питань запобігання насильству в сім'ї із спеціалістами місцевих органів виконавчої влади, які працюють з особами, які постраждали від насильства в сім'ї, а також з дітьми, які стали свідками насильства в сім'ї	щорічно
1.2	моніторинг Закону України «Про попередження насильства в сім'ї»	щорічно
1.3	соціологічне дослідження з питань проблем насильства в сім'ї за участю громадських організацій	2014 рік
1.4	просвітницькі заходи щодо роз'яснення неприпустимості насильства в сім'ї	щорічно
1.5.	обласну акцію «16 днів проти насильства»	щорічно
2.	Сприяти проведенню лекцій, тренінгів, круглих столів в учбових закладах всіх рівнів акредитації з питань попередження насильства в сім'ї	щорічно
3.	Забезпечити діяльність Комунальної установи «Донецький обласний центр соціально-психологічної допомоги»	щорічно
4.	Видати брошури, листівки «Стоп насильству»	щорічно
5.	Надавати допомогу членам сімей, в яких скоєно насильство, Донецьким обласним центром соціально-психологічної допомоги	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації;
 Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 Служба у справах дітей облдержадміністрації;
 міські та районні центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
 Головне управління МВС України в Донецькій області;

заклади допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми (центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, центри соціально-психологічної допомоги, територіальні центри соціального обслуговування (надання соціальних послуг), центри соціально-психологічної реабілітації дітей та притулки для дітей;

виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації;
підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, громадські організації.

10. Очікувані результати:

зменшення кількості осіб, які вчиняють насильство в сім'ї;
зменшення кількості сімей, в яких вчиняється насильство;
підвищення рівня міжвідомчої координації та поінформованості населення.

Проект 6. «Розвиток молодіжного житлового кредитування в Донецькій області»

1. Актуальність проекту

У Донецькій області склалася тенденція, яка виражається в зменшенні кількості населення, що пов'язано із соціально-економічним становищем, високим рівнем міграційних процесів.

За статистичними даними ступінь забезпеченості молоді житлом на сьогодні в області є дуже низькою.

На квартирному обліку в цілому по області перебувають більше 15 000 молодих сімей. З них 1,8% живуть в окремих квартирах, 33,3% наймають квартиру, 29,3% мешкають у гуртожитках, 35,6% проживають з батьками. Велика кількість молодих людей перебуває на квартирному обліку у складі своєї родини. Сьогодні реально потребують поліпшення житлових умов близько 120 000 молодих сімей та одиноких молодих громадян. У виході з демографічної кризи як один із головних шляхів слід використовувати програму сприяння по забезпеченню молоді житлом.

Результатом діяльності за 10 років Програми розвитку молодіжного житлового кредитування збудовано 17 житлових будинків у містах: Донецьк, Дружківка, Макіївка, Маріуполь та в Костянтинівському районі Донецької області, введено в експлуатацію 28000 кв. м. житла, 398 молодих сімей вже отримали власне житло.

2. Мета та цілі проекту:

покращення житлових умов та створення сприятливих можливостей для повноцінного соціального становлення молоді.

3. Цільова група:

молоді сім'ї віком до 35 років включно, які потребують поліпшення житлових умов.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність

Стимулювання народжуваності, покращення житлових умов молодого населення.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції.

Правовою основою розроблення проекту є:

закони України:

«Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» від 05.02.1993 року (зі змінами);

«Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 року (зі змінами);

«Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва» від 25.12.2008 року (зі змінами);

«Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 року (зі змінами);

Розпорядження Президента України від 06.10.99 № 244/99-рп «Про сприяння розвитку молодіжного житлового будівництва»;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 02.06.2000 № 885 «Про організацію житлового кредитування населення України»;

від 29.05.2001 № 584 «Про порядок надання пільгових довготермінових кредитів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) і придбання житла»;

від 24.10.2012 № 967 «Про затвердження Державної програми забезпечення молоді житлом на 2013-2017 роки».

7. Завдання проекту:

удосконалення регіонального механізму здійснення молодіжної житлової політики;

оцінка економічних, фінансових, інвестиційних ресурсів для здійснення молодіжної житлової політики в регіоні;

забезпечення ефективного освоєння коштів, передбачених на будівництво (реконструкцію) і придбання житла для молоді та молодих сімей в регіоні;

розбудова інфраструктури регіонального ринку житла.

8. План заходів та графік їх реалізації

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
	<i>Доступність програми для молоді</i>	
1	Вдосконалити систему консалтингу з питань молодіжного житлового кредитування у містах і районах області	2013-2017 роки
2	<p>Провести навчальні семінари, круглі столи, наради для заступників міських голів, голів райдержадміністрацій, працівників структурних підрозділів у справах молоді виконавчих органів міських рад і райдержадміністрацій за тематикою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • технологія підбору позичальників за програмою державного молодіжного кредитування; • нормативно-правове забезпечення програми надання кредитів молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) і придбання житла; • взаємодія державних структур у справах молоді з управліннями (відділами) капітального будівництва на місцях в інтересах забезпечення молоді житлом; • участь територіальних громад, підприємств, комерційних структур, громадських організацій у регіональній програмі державного молодіжного житлового кредитування та ін. 	щорічно
3	Видати інформаційно-методичні матеріали для консультантів програми	з 2013 року
	<i>Житлове кредитування молоді</i>	
4	Поглибити систему взаємодії з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування з питань виділення окремим рядком в місцевих бюджетах коштів для надання молоді кредитів на будівництво (реконструкцію) і придбання житла, а також для програми часткової компенсації відсоткової ставки кредитів комерційних банків	щорічно
5	Провести роботу щодо залучення коштів комерційних банків Донецької області за програмою часткової компенсації відсоткової ставки кредитів комерційних банків	щорічно
6	Забезпечити освоєння коштів, виділених з державного, обласного та місцевих бюджетів, а також позабюджетних надходжень, призначених для молодіжного житлового кредитування	щорічно
7	Координувати діяльність місцевих органів архітектури і	щорічно

	містобудування, проектно-дослідницьких та будівельних організацій	
8	Забезпечити контроль за ефективним та цільовим використанням коштів, передбачених на житлове кредитування молоді	щорічно
9	Активізувати наповнення фонду сприяння молодіжному житловому будівництву коштами з різних джерел фінансування, що не суперечить чинному законодавству	щорічно
10	Контролювати процес повернення коштів позичальниками та забезпечувати ефективне реінвестування повернутих кредитних ресурсів	щорічно
11	Координувати роботу в області щодо молодіжного житлового кредитування	щорічно
	<i>Аналітично-інформаційне забезпечення реалізації програми</i>	
12	Здійснити аналіз роботи щодо реалізації заходів молодіжного житлового кредитування в регіоні	щокварталу
13	Вивчити та оцінити в регіональному розрізі демографічну ситуацію у співвіднесенні з можливими шляхами її покращення засобами молодіжної житлової політики	щорічно
14	Забезпечити висвітлення ходу реалізації системних заходів в засобах масової інформації	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

регіональне управління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний Фонд сприяння молодіжному житловому будівництву»;
 державний та місцеві бюджети;
 виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації.

10. Очікувані результати:

поліпшення житлових умов молодих громадян;
 зростання обсягів будівництва та економічне зростання пов'язаних з будівництвом галузей промислового виробництва, збільшення податкових надходжень;

За результатами виконання Програми при запланованому фінансуванні, буде забезпечено житлом 1263 молодих сімей та одиноких молодих громадян шляхом будівництва 35788 кв. метрів загальної площі житла.

7.2.2. Протидія торгівлі людьми

Торгівля людьми є порушенням прав людини і на цей час є однією з найгостріших соціальних проблем і становить значну суспільну небезпеку для жінок, чоловіків і дітей.

Сьогодні Україна перестає бути суто країною походження «живого товару», виступаючи також як країна транзиту та призначення для іноземних громадян.

Причини торгівлі людьми комплексні та взаємопов'язані.

Відбувається щорічне зростання кількості зареєстрованих фактів торгівлі людьми.

Наслідками зростання кількості зареєстрованих фактів торгівлі людьми є: недостатній рівень координації діяльності державних органів, громадських та міжнародних організацій у сфері протидії торгівлі людьми; низький рівень поінформованості суспільства щодо шляхів убезпечення від потрапляння до ситуацій торгівлі людьми, а також можливостей отримання відповідної допомоги; упередженого ставлення до осіб, які постраждали від торгівлі людьми.

Ефективна протидія торгівлі людьми є можливою лише за умови залучення всіх установ і організацій, які мають вплив на подолання факторів, які сприяють цьому явищу, а також поєднання їх зусиль, поєднання у чіткій координації та співпраці.

Проект 7. «Поширення національного механізму перенаправлення для постраждалих від торгівлі людьми»

1. Актуальність проекту

Необхідність підвищення ефективності впровадження діючого законодавства в сфері протидії торгівлі людьми, соціального забезпечення та підтримки осіб, які постраждали від торгівлі людьми. У зв'язку з прийняттям низки правових документів існує проблема щодо їх реалізації на місцевому рівні, необхідності в організації навчальних семінарів та тренінгів для суб'єктів, які здійснюють заходи в сфері протидій торгівлі людьми.

2. Мета та цілі проекту:

запобігання торгівлі людьми, захист прав осіб, які постраждали від торгівлі людьми та надання їм допомоги.

3. Цільова група:

суб'єкти, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми;
особи, які постраждали від торгівлі людьми;

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність:

підвищення ефективності взаємодії органів державної влади та громадських організацій у сфері протидії торгівлі людьми;

забезпечення надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми;

підвищення професійного рівня спеціалістів, які надають допомогу особам, які постраждали від торгівлі людьми, здійснюють їх реабілітацію та соціальну реінтеграцію;

підвищення інформованості населення щодо соціального захисту осіб, які постраждали від торгівлі людьми.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

постанови Кабінету Міністрів України:

від 18.01.2012 № 29 «Про національного координатора у сфері протидії торгівлі людьми»;

від 21.03.2012 № 350 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2015 року»;

від 23.05.2012 № 417 «Про затвердження Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми»;

від 25.07.2012 № 660 «Про затвердження Порядку виплати одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми»

від 22.08.2012 № 783 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми»;

накази Міністерства соціальної політики України:

від 18.06.2012 року № 366 «Про затвердження форм заяв про встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, журналу реєстрації заяв осіб, які мають намір отримати статус особи, яка постраждала від торгівлі людьми, розписки про нерозголошення відомостей, облікової картки особи, яка вважає себе постраждалою від торгівлі людьми, журналу реєстрації видачі довідок про встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми»;

від 14.09.2012 № 577 «Про затвердження форми відомості про виплату одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми»;

від 14.09.2012 № 578 «Про затвердження форм оцінки потреб особи, яка постраждала від торгівлі людьми; плану реабілітації особи, яка постраждала від торгівлі людьми; обліку осіб, які постраждали від торгівлі людьми; звіту щодо осіб, які постраждали від торгівлі людьми».

7. Завдання проекту:

впровадження ефективного механізму координації діяльності та взаємодії місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, інших організацій при наданні допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми; створення належних організаційних умов забезпечення захисту прав та соціальної реабілітації зазначених осіб;

встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми;

поширення у територіальних громадах інформації щодо можливості та порядку одержання допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми.

8. План заходів та графік їх реалізації.

№ з/п	Перелік заходів/дій	Термін виконання
1.	Забезпечити діяльність обласної ради з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, попередження насильства в сім'ї та протидії торгівлі людьми	щорічно
2.	Організувати підвищення професійного рівня працівників органів державної влади, які здійснюють повноваження в сфері торгівлі людьми	щорічно
3.	Розповсюдити соціальну рекламу, буклети та плакати з питань протидії торгівлі людьми	щорічно
4.	Включити до програми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади і посадових осіб місцевого самоврядування питання протидії торгівлі людьми	щорічно
5.	Провести:	
5.1	інформаційно-роз'яснювальну та просвітницьку роботу у сфері трудової міграції	щорічно
5.2	опитування з метою вивчення рівня обізнаності різних груп населення з питань протидії торгівлі людьми	щорічно
6.	Розробити спеціалізовані програми підтримки осіб, які постраждали від торгівлі людьми	щорічно
7.	Здійснити соціальний супровід та підтримку осіб, які постраждали від торгівлі людьми	щорічно
8.	Надати пропозиції до Міністерства соціальної політики України щодо розроблення і впровадження механізму залучення громадських організацій до надання соціальних та інших послуг	2013 р.
9.	Залучати дітей, учнівську та студентську молодь та їх батьків до профілактичних та просвітницьких заходів	щорічно

	щодо протидії торгівлі людьми	
10.	Здійснити профілактичні заходи серед представників вразливих верств населення (з дітьми працівників-мігрантів, дітьми, які потребують особливої уваги та підтримки, особами, що є батьками-опікунами, особами, залучених до найгірших форм праці, особами, які мають намір здійснити працевлаштування за кордоном, безробітними особами, громадянами іноземних держав, особами без громадянства)	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Головне управління МВС України в Донецькій області;
 Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації;
 Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 Управління СБУ України в Донецькій області;
 Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації;
 Донецький обласний центр зайнятості;
 Служба у справах дітей облдержадміністрації;
 заклади допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми;
 центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
 Комунальна установа «Донецький обласний центр соціально-психологічної допомоги»;
 Обласна клінічна психоневрологічна лікарня - медико-психологічний Центр;
 виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації;
 громадські організації.

10. Очікувані результати:

підвищення ефективності взаємодії органів державної влади, громадських організації в сфері протидії торгівлі людьми;
 забезпечення надання комплексу соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми;
 підвищення рівня обізнаності населення у сфері протидії торгівлі людьми;
 підвищення професійного рівня спеціалістів, які надають допомогу особам, які постраждали від торгівлі людьми.

7.3. Напрямок III. Гендерна політика

7.3.1. Забезпечення гендерної рівності

Демократичний розвиток особистості і жінок, і чоловіків, статева збалансованість стали однією із стратегій розвитку суспільства у ХХІ столітті. Результати досліджень в 60-ти країнах світу свідчать про те, що країни, які найбільшою мірою наближені до гендерної рівності, є водночас і найбільш розвиненими економічно, з найбільшими соціальними гарантіями для населення¹. Тому світовий досвід вказує на те, що дотримання приписів неупередженого ставлення до особи незалежно від статі вважається невід'ємною складовою демократичних перетворювань та сталого розвитку будь-якої держави.

Україна підписала міжнародні документи, в яких визнається гендерна дискримінація, і взяла зобов'язання щодо її подолання. Дискримінація за ознакою статі ще має місце у сферах життя українського суспільства.

За інформацією Головного управління статистики в Донецькій області станом на 28.02.2013 загальна чисельність жінок Донецької області складає 2,4 мільйона. На кожну тисячу жінок припадає лише 830 чоловіків.

Серед жінок, зайнятих в економіці області, частка дипломованих фахівців становить 62%, при цьому 32% жінок мають повну вищу освіту.

Економічна нерівність чоловіків і жінок підтримується системою гендерної нерівності на ринку праці.

Жінки відрізняються досить високою професійною активністю. Вони переважають серед працівників системи освіти – 82%, охорони здоров'я – 86%, фінансових установах – 72% і в органах державного управління – 73%.

Чисельність зареєстрованих в службі зайнятості області безробітних жінок на початок 2013 року становила 17,8 тисячі.

Середня зарплата зайнятих в економіці області жінок нижче, ніж представників сильної статі. За 2012 середньомісячна заробітна плата жінок становила 2700 грн., що на 37,5% менше, ніж зарплата чоловіків - 4319 грн.

Разом з тим, у країні дуже загострились проблеми серед чоловічого населення. Чоловіки йдуть на пенсію пізніше, ніж жінки, хоча тривалість їхнього життя – на 12 років менша. Надзвичайно гострою є проблема збереження репродуктивного здоров'я чоловіків.

Таким чином, гендерна дискримінація порушує принцип рівноправності і поваги людської гідності, перешкоджає рівній участі жінок і чоловіків у державній, економічній, політичній та приватній сферах діяльності, заважає зростанню добробуту регіону, повному розкриттю можливостей чоловіків і жінок.

---

¹Вісник Програми сприяння парламенту України університету Індіани. Гендерна рівність як фактор сталого розвитку суспільства. – Київ, червень, 2004 р.

**SWOT - аналіз факторів впливу на проблеми та ресурсів
для реалізації Програми за III напрямком «Гендерна політика»**

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
<ul style="list-style-type: none"> • зростання уваги до сфер життєдіяльності, які мають гендерні проблеми; • залучення громадських організацій до пропаганди ідей гендерної рівності; • наявність статистичних даних про становище жінок і чоловіків, що дозволить розробити заходи щодо усунення гендерної асиметрії і дисбалансу. 	<ul style="list-style-type: none"> • наявність існуючих патріархальних стереотипів стосовно гендерних ролей; • відсутність комунальних установ у містах і районах області, що займаються впровадженням гендерної політики. • недостатнє фінансування заходів з формування гендерної культури населення та реалізації гендерної політики в регіоні.
Можливості (O)	Загрози (T)
<ul style="list-style-type: none"> • просвіта громадськості з питань гендерної рівності; • створення мережі гендерних ресурсних центрів; • включення навчальних модулів/факультативів з висвітлення питань гендерної рівності до навчальних програм закладів освіти області усіх рівнів акредитації; • дослідження з питань гендерної рівності; • пропаганда ідей гендерної рівності через ЗМІ; • налагодження партнерських відносин з навчальними закладами різних рівнів акредитації для поширення просвітницької діяльності з питань гендеру; • існування у міських радах та райдержадміністраціях одиниць, на які покладено відповідальність за забезпечення гендерної рівності. 	<ul style="list-style-type: none"> • формалізм у роботі посадових осіб, відповідальних за впровадження механізму реалізації державної гендерної політики на міському та районному рівнях; • відсутність статистичних даних про гендерне співвідношення у сфері бізнесу.

Реалізація проектів дозволить поступово вирішити проблеми з впровадження гендерної рівності у всі сфери життєдіяльності населення Донецької області.

Проект 1. «Гендерний розвиток Донеччини»

1. Актуальність проекту

Забезпечення рівності жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства і держави є важливою умовою і гарантією забезпечення прав людини і затвердження демократії, заставою рішення соціально-економічних проблем, європейської інтеграції України, частиною міжнародних зобов'язань держави.

Не дивлячись на високий рівень зайнятості і освітньо-професійної підготовки жінок, вони мало представлені в політичному житті країни, на керівних посадах різних сфер діяльності. Нерівність жінок і чоловіків викликає загострення політичних, соціально-економічних, культурних і інших проблем в суспільстві.

2. Мета та цілі проекту

проведення системної роботи по забезпеченню гендерної рівності;
подолання гендерних стереотипів, поліпшення ситуації у сфері праці;
активізація інформаційно-роз'яснювальної роботи та проведення просвітницьких і виховних заходів з питань забезпечення гендерної рівності.

3. Цільова група:

посадові особи органів місцевого самоврядування;
педагоги, фахівці, аспіранти та студенти Донбаського державного педагогічного університету (далі – ДДПУ);
студенти вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації;
засоби масової інформації;
громадські організації;
підприємства, установи.

4. Строки реалізації проекту: 2013-2017 роки.

5. Соціальна ефективність:

стабілізація соціального становища;
підвищення рівня життя жінок та чоловіків;
розвиток паритетної демократії;
взаємодія громадськості області з місцевими органами виконавчої влади щодо вирішення проблем суспільного життя в контексті ідей гендерної рівності.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції

Правовою основою розроблення проекту є:

Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей для жінок та чоловіків» від 08.09.2005 року (зі змінами);

Указ Президента України від 26.07.2005 № 1135/2005 «Про вдосконалення роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 року № 1002-р «Про схвалення Концепції Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року».

7. Завдання проекту:

здійснення заходів в сфері забезпечення гендерної рівності;
впровадження гендерних підходів у діяльності органів виконавчої влади;
підтримка громадських ініціатив, спрямованих на формування гендерної культури;

узагальнення передового досвіду вищих навчальних закладів та громадських організацій у різних містах України щодо розповсюдження ідей гендерної рівності, діяльності гендерних ресурсних та освітніх центрів з метою його впровадження у Донецькій області;

підготовка, наукове редагування та публікація матеріалів науково-практичних конференцій, брошур, монографій, статей у ЗМІ.

8. План заходів та графік їх реалізації

№	Перелік заходів	Термін виконання
1.	Включити до програм професійної підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування навчальні модулі з основ гендерної рівності та гендерного інтегрування	щорічно
2.	Забезпечити проведення семінарів для спеціалістів, які займаються питаннями забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	щорічно
3.	Провести:	
3.1	форуми, круглі столи, семінари, науково-практичні конференції, конкурси з проблем гендерної політики із залученням провідних фахівців України та зарубіжжя	щорічно
3.2	секцію «Гендер і молодь» в рамках Всеукраїнської науково-практичної конференції	щорічно

	«Актуальні питання освіти і науки» на базі Донбаського державного педагогічного університету	
3.3	конкурс наукових робіт з гендерної проблематики у вищих навчальних закладах III-IV рівня акредитації	щорічно
3.4	регіональний конкурс «Жінка Донбасу»	щорічно
3.5	комунікаційні кампанії, спрямовані на формування в суспільстві рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.	щорічно
3.6	моніторинг Регіональної комплексної програми «Молодь і сім'я Донеччини. 2013-2017 роки» у частині забезпечення прав та можливостей жінок і чоловіків	щорічно
4.	Забезпечити видання навчальних посібників, методичних матеріалів з питань гендерної рівності	щорічно

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації;
 Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 Головне управління статистики у Донецькій області;
 виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації;
 Донбаський державний педагогічний університет;
 громадські організації.

10. Очікувані результати:

забезпечення рівності жінок і чоловіків у всіх сферах суспільного життя;
 створення можливості для жінок брати участь у суспільному житті.
 формуванні принципів та механізмів його функціонування;
 удосконалення механізму забезпечення гендерної рівності;
 підвищення рівня інформованості населення щодо подолання гендерних стереотипів у процесі навчання, формування освітніх програм з гендерної тематики;
 розробка спецкурсів з гендерної проблематики, підготовки навчальних посібників з теорії гендеру;
 підвищення рівня наукової обґрунтованості гендерної політики в Донецькій області.

Проект 2. «Створення мережі гендерних ресурсних центрів»

1. Актуальність проекту

Формування гендерної культури в суспільстві, дотримання засад гендерної рівності, запобігання гендерній дискримінації в різних її формах – це складні завдання, які щільно пов'язані із перебігом процесів демократизації, дотриманням прав і свобод людини, інституціоналізації правового суспільства.

З метою виконання взятих на себе зобов'язань щодо забезпечення гендерної рівності у відносинах між жінками та чоловіками у всіх сферах суспільного життя, в Україні прийнято низку нормативно-правових документів, в яких відображено завдання шостої Цілі Розвитку Тисячоліття.

Розвиток мережі гендерних ресурсних центрів щодо впровадження гендерних підходів у навчально-виховний процес у вищих навчальних закладах є актуальним на регіональному рівні. Відкриття освітніх центрів надасть можливість подолати існуючі стереотипи у освітніх методиках та програмах.

2. Мета та цілі проекту

впровадження в навчально-виховний процес гендерних підходів та ідей гендерної рівності шляхом організації науково-дослідної роботи, виховних заходів для забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації всіх форм дискримінації;

дослідження гендерних проблем, які мають вплив на розвиток регіону та в цілому – на розвиток населення. Створення інформаційних ресурсів з гендерної проблематики для цільових груп та учасників і учасниць освітнього процесу;

розробка та впровадження новітніх інформаційно-просвітницьких та навчальних програм.

3. Цільова група:

викладачі, фахівці, аспіранти та студенти вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації.

4. Строки реалізації проекту: 2013 - 2017 роки.

5. Соціальна ефективність:

актуалізація гендерної рівності;

формування розуміння сутності норм та установок взаємодії статей на принципах гендерної рівності;

значне поліпшення рівня поінформованості громадян щодо гендерної культури.

6. Правові аспекти, що стосуються проектної пропозиції.

Правовою основою розроблення проекту є:

Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей для жінок та чоловіків» від 08.09.2005 року (зі змінами);

Указ Президента України від 26.07.2005 № 1135/2005 «Про вдосконалення роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 року № 1002-р «Про схвалення Концепції Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року».

7. Завдання проекту:

інформаційно-методична підтримка діяльності інституцій, що працюють у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

створення та постійне поповнення бази даних експертів регіонального та національного рівнів;

проведення інформаційно-освітніх заходів, спрямованих на реалізацію Державної та обласних програм;

залучення молоді до наукової діяльності;

розробка методичних матеріалів;

забезпечення доступу громадян та громадських організацій до інформаційно-методичних, бібліотечних та технічних ресурсів.

8. План заходів та графік їх реалізації

№	Перелік заходів	Термін виконання
1.	Провести:	
1.1	роботу щодо відкриття 6 гендерних ресурсних центрів	2014-2017 роки
1.2	дослідження з проблем розвитку гендеру серед громадських організацій	щорічно
1.3	конкурс учнівських та студентських науково-дослідницьких робіт за гендерною проблематикою	щорічно
2	Провести семінари-тренінги:	
2.1	для педагогів-кураторів студентських груп вищих навчальних закладів з питань запобігання нерівності в міжособистісних стосунках	щорічно
2.2	для майбутніх та молодих сімейних студентських пар з питань гендеру в сім'ї	щорічно
2.3	для соціальних педагогів і практичних	щорічно

	психологів закладів освіти в межах Всеукраїнської конференції	
2.4	«Впровадження методики соціально-психологічного тренінгу «Розвиток гендерної емпатії школярів»	щорічно
2.5	для студентської молоді та аспірантів Донбаського державного педагогічного університету	щорічно
2.6	для викладачів та фахівців Донбаського державного педагогічного університету з метою підготовки волонтерів та розповсюдження ідей гендерної рівності	2013-2015 роки
3.	Вивчити та узагальнити досвід діяльності гендерних центрів у вищих навчальних закладах України та зарубіжжя	щорічно
4.	Підготувати волонтерів серед студентської молоді, викладачів та аспірантів Донбаського державного педагогічного університету	2013-2014 роки

9. Партнери у реалізації проекту:

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 вищі навчальні заклади I-IV рівня акредитації, в т.ч. Донбаський державний педагогічний університет;
 виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації;
 підприємства, установи, організації;
 громадські організації.

10. Очікувані результати.

підвищення професійного рівня спеціалістів;
 впровадження гендерних ідей в освітній процес, в систему післядипломної педагогічної освіти;
 партнерство і допомога засобам масової інформації з підвищення гендерної чутливості населення;
 сприяння збільшенню обізнаності населення з гендерних питань.

8. Очікувані результати реалізації Програми та показники соціально-економічної ефективності

Реалізація Програми дозволить:

У сфері молодіжної політики:

підвищити ефективність реалізації державної молодіжної політики в регіоні;
 забезпечити сприятливі умови для соціального становлення та розвитку молоді;
 підвищити соціальну, суспільну, творчу активність молоді;
 забезпечити профорієнтацію молоді, знизити рівень безробіття серед молоді на ринку праці;
 сприяти формуванню у молоді цінності здорового способу життя;
 сформувати позитивно орієнтовані культурні потреби молоді і зрушення в організації її змістовного дозвілля;
 знизити темпи розвитку кризових явищ в молодіжному середовищі;
 розвинути та вдосконалити систему соціально-позитивного інформаційного забезпечення молоді щодо вирішення її проблем;
 надати молоді, яка опинилася в кризовій ситуації, необхідну інформаційну, соціально-педагогічну підтримку та допомогу;
 розвивати патріотизм, духовність, моральність, формувати загальнолюдські цінності у молоді;
 сприяти міжнародній співпраці у сфері молодіжної політики;
 підвищити престиж Донецької області в Україні та за її межами;
 впровадити позитивний світовий та вітчизняний досвід з реалізації державної молодіжної політики;
 поліпшити житлові умови молодих громадян.

У сфері сімейної політики:

сприяти відродженню та розвитку духовних, морально-сімейних цінностей суспільства;
 підвищити престиж сім'ї та сформувати позитивне ставлення до багатодітних сімей, розуміння необхідності надання їм адрес допомоги;
 сприяти створенню оптимальних умов для повноцінного виховання дітей у сім'ї;
 мінімізувати асоціальні прояви у життєдіяльності сім'ї, передусім насильства;
 створити ефективну систему забезпечення соціальним супроводом багатодітних сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах, та вразливу категорію сімей, дітей та молоді;
 сприяти формуванню суспільної думки про недопустимість насильства в сім'ї;
 забезпечити надання послуг сім'ям з питань підготовки до майбутнього батьківства:
 оперативно вирішувати проблем в сім'ях, в яких вчиняється насильство;
 сприяти поширенню ідей толерантності, ненасильницької поведінки серед широкого загалу населення;
 посилити відповідальність батьків за утримання, виховання та розвиток дітей, їх життя та здоров'я (щорічне зменшення кількості сімей до 2 %, в яких виховується один з батьків);

впровадити підготовку молоді до подружнього життя з метою запобігання розлучення та нестабільності в стосунках (розроблено програму підготовки молоді до подружнього життя, 200 спеціалістів обласних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді пройшли навчання з підготовки молоді до подружнього життя).

У сфері гендерної політики:

підвищити гендерну культуру населення, рівень правової грамотності, соціально-правової захищеності населення у сфері гендерної політики;

сприяти забезпеченню рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у різних сферах життєдіяльності.

9. Система управління, моніторинг та контроль за ходом виконання Програми

Загальну координацію та контроль за виконанням Програми здійснює Донецька обласна державна адміністрація та Донецька обласна рада, а також постійні комісії з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту.

Поточна організація, контроль та координація виконання Програми покладається на відповідального виконавця – управління у справах сім'ї та молоді Донецької облдержадміністрації.

Громадський супровід виконання Програми здійснює обласна молодіжна рада, Координаційна рада з питань патріотичного виховання молоді, регіональна рада з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім'ї та протидії торгівлі людьми Донецької облдержадміністрації.

Щорічно до 1 лютого міські та районні органи виконавчої влади (виконавці Програми), інформують управління у справах сім'ї та молоді Донецької облдержадміністрації про хід виконання завдань і заходів Програми.

Управління у справах сім'ї та молоді Донецької облдержадміністрації подає щороку до 1 березня наступного року узагальнену інформацію про виконання Програми голові Донецької облдержадміністрації і голові Донецької обласної ради та інформує громадськість про хід виконання завдань і заходів Програми.

Основними формами контролю за реалізацією заходів та досягненням показників Програми є:

щоквартальна звітність структурних підрозділів облдержадміністрації, виконавчих органів міських рад, райдержадміністрацій про стан виконання відповідних заходів Програми;

здійснення аналізу за ходом виконання заходів Програми та вжиття додаткових заходів, спрямованих на досягнення мети Програми;

отримання та аналіз державної статистичної звітності, відомчої звітності про виконання заходів та показників Програми;

залучення засобів масової інформації для висвітлення ходу реалізації Програми;

обговорення стану та проблем реалізації заходів Програми на засіданнях колегії облдержадміністрації, сесіях обласної, міських та районних рад;

проведення моніторингу виконання Програми, вжиття додаткових заходів згідно з рекомендаціями та пропозиціями зазначених центральних органів виконавчої влади та, при необхідності, внесення змін до Програми.

Виконавець Програми раз на півріччя проводить моніторинг виконання Програми за такими показниками:

обсяг бюджетних, позабюджетних коштів, витрачених на реалізацію Програми;

відповідність здійснюваних заходів запланованим заходам;

фактичні результативні показники виконання Програми та їх відповідність запланованим результативним показникам;

рівень зацікавленості та задоволення діяльністю, що здійснюється в рамках Програми, з боку представників цільових груп;

якісні та кількісні дані щодо проведених заходів;

кількість громадян, охоплених інформаційно-просвітницькими заходами, зокрема, у рамках проектів, для виконання яких надавалася підтримка відповідно до цієї Програми;

кількість заходів, спрямованих на вирішення пріоритетних завдань молодіжної, сімейної і гендерної політики, що реалізуються в рамках Програми за рахунок коштів обласного бюджету та за рахунок інших джерел фінансування;

динаміка показників участі населення області у реалізації Програми.

Проведення моніторингу і щорічне надання узагальненої звітності про хід реалізації Програми громадськості включає вивчення громадської думки, аналіз пропозицій і зауважень громадськості тощо.

За підсумками моніторингу відповідальний виконавець Програми готує звіт, який включає:

оцінку реалізації Програми по кожному із моніторингових показників;

аналіз причин виконання та/або невиконання Програми;

пропозиції щодо внесення змін до Програми та/або розробки та ухвалення документів, які сприятимуть ефективному виконанню Програми.

Виконавець Програми раз на рік до 1 березня подає Департаменту економіки облдержадміністрації узагальнену інформацію про стан та результати її виконання, а також щоквартально подає звіт до обласної ради.

Звіт за результатами моніторингу оприлюднюється раз на рік на офіційному веб-сайті Донецької обласної державної адміністрації.

За результатами моніторингу відповідальний виконавець Програми раз на рік до 25 грудня забезпечує громадське обговорення результатів виконання Програми та підготовку і затвердження щорічного плану заходів з реалізації Програми з урахуванням підсумків обговорення.

10. Оцінка ефективності Програми

Індикатори якості Програми:

відповідає реальним потребам зацікавлених сторін;
 цілі чітко визначені з погляду користі для цільової групи;
 зроблений ретельний аналіз проблем;
 цілі реально досяжні в умовах, що склалися;
 враховується здатність відповідальних учасників виконати завдання;
 цілі і результати логічні та піддаються вимірюванню;
 взяті до уваги ризики;
 переваги від нововведень діють тривалий час.

Значення цільових індикаторів залежать від затверджених в обласному бюджеті на поточний рік обсягів фінансування.

Соціально-економічна ефективність Програми буде розрахована виходячи з кількісної оцінки показників витрат і цільових показників результативності програми як співвідношення досягнутих і планованих результатів.

Виконання Програми дасть змогу:

збільшити на 13,0 % кількість молоді, залученої до участі у заходах, спрямованих на забезпечення розвитку творчих ініціатив;

збільшити на 2,4 % кількість молоді, залученої до здійснення заходів, спрямованих на патріотичне виховання;

збільшити на 4,4 % кількість молоді, залученої до здійснення заходів щодо формування здорового способу життя;

збільшити на 1,2 % кількість молоді, залученої до профорієнтаційних заходів;

залучити до реалізації державної молодіжної політики на 1,5 % більше громадських організацій;

забезпечити 95% батьків з багатодітних сімей та дітей з багатодітних сімей посвідченнями, у відношенні до загальної кількості багатодітних сімей;

внести 100 % багатодітних сімей до реєстру для отримання пільг, у відношенні до загальної кількості багатодітних сімей, які мають право на пільги;

підвищити на 15 % рівень поінформованості населення з проблем сімейного насилля, надання послуг потерпілим; забезпечити медичний і правовий захист постраждалих від насильства, особливо в сільській місцевості;

підвищити на 20% рівень психолого-педагогічної культури молоді у сфері сімейних стосунків;

зменшити на 15% кількість розлучень, порівняно з кількістю укладених шлюбів;

знизити на 15% гендерні стереотипи у ЗМІ, як бар'єра для повноцінної участі чоловіків і жінок в усіх сферах економічного, політичного, соціального та культурного життя;

враховувати гендерну складову при прийнятті довгострокових та короткострокових обласних програм незалежно від напрямку та сфери реалізації.

Показники ефективності Програми визначаються на основі моніторингу реалізації заходів Програми.